

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENE

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan s jutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Vsi morajo žrtvovati

Finančni minister je znižal uradniške plače, da uravnovesi državni proračun, to je državno gospodarstvo. Tako mora zdaj uradnik gledati, da ohrani ravnotežje v svojem zasluhu gospodarstvu. Ker se je dohodek znižal, je treba skrajšati prav za toliko izdatke. Gospodarski zakoni so neizprosni, suhih števil ne premakne še tako dobra volja.

Značilno za naše gospodarske in socialne razmere je, da je oko vsakega uradnika običajno na postavki »stanovanja«. Zaenkrat pustimo ob strani vprašanje, ali so današnje najemnine utemeljene v objektivnem gospodarskem stanju, to se pravi, ali so gradbeni stroški, izdatki za vzdrževanje in druge dajatve, združeno s hišno posejostjo, res tako visoki, da onemogočajo znižanje najemnin. Zadovoljimo se le z ugotovitvijo, da so najemnine v primeru z uradniškimi dohodki in s ceno drugih življenjskih potrebščin previsoke. Uradništvo to čuti; zato je tudi večina uradnikov takoj po objavi uredbe o znižanju plač prosila hišne posestnike za znižanje najemnin. Pravi, da so bile najemnine že pred vojno v Ljubljani precej visoke; a navadno niso presegale četrte uradniških dohodkov. Kje naj danes uradnik s plačo 2000 Din in n. pr. s tremi otroki najde dvosobno stanovanje za 500 dinarjev?

Hišni posestniki priznavajo, da so uradniki najbolj redni plačniki. V njihovo korist, da si takšne najemnike ohranijo. Odpovedi, združene z izvršbami, ne prinesejo hišnim posestnikom nikake koristi; menjavanje najemnikov ni gospodarsko. Da bi čim bolj priklenil najemnike na svoje hiše, je neki belgajski hišni posestnik vpeljal takozvano 13. najemnino; najemniku, ki ostane najmanj eno leto v njegovi hiši, ni treba plačati 13. najemnine.

Hišni posestniki bodo lahko ugodili uradniškim prošnjam brez posebnih žrtv. V hiše investirani denar se še vedno rentira. Zdi se pa, da navadno preveč zahtevamo od tega denarja. Splošno pozabljamo, da je ta denar najbolj varno naložen in da zmanjšanimu riziku ustreza zmanjšana renta. Vemo, da je bilo zlasti pred leti mnogo hiš zgrajenih s posojili, ki zahtevajo amortizacijo na podlagi dogovorjenih obrestí. Toda denarni zavodi morajo uvideti, da je končno v njihovo korist, da olajšajo hišnim posestnikom amortizacijo in s tem omogočijo znižanje najemnin, ker sicer lahko nastane nevarnost, da ostanejo stanovanja prazna.

Na stanovanjski trg ne pritiskajo eneješa uradniška stanovanja javnih in drugih ustanov. V času, ko je stavbna podjetnost zaradi pomanjkanja kredita in slabe likvidnosti skoraj umrla, niso javne ustanove nič gradile. V Ljubljani dela častno izjemo železničarska zadruga. Prav danes čutimo pomanjkanje higienskih, a ne drugih uradniških stanovanj. Druge države so daleč pred nami. Javne ustanove — ne samo občine, ampak tudi država — gradijo velike uradniške kolonije. Uradništvo si lahko nabavi eneješa stanovanja za gradbo stanovanjske hišice s primernim vrtom.

Tudi hišni posestniki naj prinesejo žrtev na oltar domovine. Bolje je zanj, ako se z najemniki sami sporazumeje, kakor da bi bila država prisiljena posredovati. Znano je, da obstojijo v nekaterih državah še danes stanovanjske zaščite in da je zopet v drugih znižanju uradniških plač sledilo ukazno znižanje najemnin.

Poleg izdatkov za najemnine bo moral uradnik skrajšati stroške za ostale življenjske potrebščine. Glede prehrane same mora modro gospodarstva politika težiti za tem, da zmanjša in — ako mogoče — povsem izloči pritisk, ki ga bo izvajala — zmanjšano povpraševanje po živilih na cene kmetijskih pridelkov. Če se potrošnja sama ne bo mnogo zmanjšala, je vendar gotovo, da bo skušala varčna gospodinja na trgu s tem večjo odločnostjo nekaj več »zbiti«. Ne gre seveda samo za trg v ožjem pomenu besede, ampak za trg vseh živil. Ako hočemo pritisk na cene kmetijskih pridelkov zmanjšati in s tem preprečiti padanje teh cen, ki so že itak nizke, moramo ta pritisk izločiti na poti od potrošnika do pridelovalca. Potrošniku je treba omogočiti eneješi nakup, a kmetu omogočiti, da prodaja vsaj po sedanjih nizkih cenah. To je mogoče storiti edino, ako potrošnika in kmeta čim bolj zblizamo in vsaj skrajšamo število vmesnih posredovalcev, prekupčevalcev. Ker je pri današnjem gospodarskem sistemu nemogoče povsem izločiti prekupčevalca, je treba del bremena znižanja uradniških plač zvaliti nanj; treba je omejiti njegov dobiček.

Finančni minister je v svoji izjavi o znižanju uradniških plač dejal, da ni hotel industrije in obrti obremeniti z novimi davki, da ne bi oviral njihovega razvoja. Industrija in trgovina sta torej ušli nadaljnjemu zavoju davčnega vijaka. Industrija in trgovina morata paziti, da se skrb finančnega ministra — da se namreč ne razvoji ne zaustavi — ne razblini po drugi, posredni poti. Obstoji namreč nevarnost, da se potrošnja industrijskih izdelkov zmanjša. Uradnik pač mora neke prihraniti, ako hoče po znižanju plač ohraniti v ravnotežju svoje gospodarstvo. To je tisti krog, ki ga ustvarjajo železni gospodarski zakoni in iz katerega ni izhoda. Moder trgovci, oziroma industrije skuša preprečiti znižanje potrošnje na ta način, da blago poci. Znano je vodilo brihtnega trgovca: Rajši manjši zaslužek, samo da blago hitreje kroži! Trgovci in industrije morajo v tem pogledu iz lastne pobude nekaj ukreniti. Ta pot je gotovo bolj v njihovo korist, kakor da čakajo na morebitno intervencijo države. Celo v Franciji, ki je gotovo ena najbolj demokratičnih držav, je Laval po splošnem znižanju plač z vso odločnostjo pritisnil na cene. V ostalem je znano, da se trgovci najbolj bojijo maksimiranja cen in da je v malo-

Kljub diplomatičnemu porazu

Mussolini Drummond: Italija ne odneha Ali mandat ali pa vojska!

Pariz, 28. septembra.

Dopisnik »Münchener Neuste Nachrichten« je v Rimu iz zanesljivega vira izvedel, da iz vira angleška trdovitost v abesinski zadevi iz negativnega odgovora, ki ga je angleška vlada dobila v tej stvari od Mussolinija. Stvar je bila taka:

Angleški poslanik v Rimu je pred dnevi vprašal Mussolinija, ali je Italija pripravljena sodelovati pri rešitvi abesinskega vprašanja sporazumno z Zvezo narodov. Mussolini je odgovoril: »Da!« Nato je Drummond vprašal Mussolinija, pod kakšnim pogojem hoče Italija sodelovati. Na to je odgovoril Mussolini (nakar je bil že itak namignil v komunikaciji z zadnji seji italijanskega ministrskega sveta), da bo Italija postopala sporazumno z Zvezo narodov pod pogojem, da Zveza narodov izveže, da Abesinija ni vredna članstva v Zvezi in da naj se nato uporabi čl. 22 pakta ZN (ta pakt določa, da Zveza lahko poveri tej ali oni velesili mandat nad gotovim ozemljem).

Sir Eric Drummond je Mussoliniju odgovoril, da Anglija v to ne more privoliti že samo iz formalnega razloga, ker se more v smislu in duhu pakta poveriti komu mandat samo nad deželami, ki so zaradi rezultata minule vojne izgubile svojega gospodarja, kar za Abesinijo seveda absolutno ne velja, saj je sama članica Zveze narodov in v minulo vojno sploh ni bila vpletena. Ko je Mussolini nato odgovoril, da bi se dal paragraf 22 vendarle tolmačiti v njegovem smislu, je Drummond izjavil, da Velika Britanija tudi stvarno ne more privoliti v noben tuji mandat nad Abesinijo, ker je za Anglijo v tem sporu temeljno načelo, da mora Abesinija ostati neodvisna država.

To je bil vzrok, da zdaj Anglija dela na to, da Zveza narodov zadevo reši dosledno po svojih pravilih, kar bo meralo, ako Italija res do konca ne bo odnehala, nujno privedi do tako zvanih sankcij proti njej.

Odgovor Italije: Mi se ne udamo!

Upanje, da bi Italija brezpogojno sprejela sklepe Zveze narodov, pa je popolnoma splahnelo. Danes ob 10. se je v palači Viminale zbral italijanski ministrski svet, kojega sklepi so zaenkrat še tajni. Toda v Parizu dobro vedo, da bo Mussolini topot odgovoril: ne, in sicer enkrat za vselej. Ker Zveza narodov Italijo tudi v tem slučaju ne bo poverila mandata nad Abesinijo in ker se bo skupščina gotovo postavila na stališče odbora trinajstoričnice ali odbora Sveta, kakor se ta odbor prav za prav uradno imenuje, da naj se namreč Italiji dovolijo obsežne gospodarske in druge koncesije, ne da bi se kršila neodvisnost Abesinije — zato je odgovor Mussolinija že danes popolnoma jasen. Mussolini ne more več nazaj, ker tvega s tem sam sebe in prestiž Italije, ki ga je on docela zastavil za abesinsko ekspedicijsko.

Tržaški »Piccolo«, ki ima dobre zveze z zunanjim ministrom, piše danes jasno: »Italija se ne bo udala nobenemu pritisku in nobenim grožnjam. Kakor hitro bo skušal kdo proti njej izvajati bodisi vojaške bodisi gospodarske sankcije, bo odgovorila tako, kakor se spodobi za velesilo: z vojsko!«

Današnja seja skupščine ZN

Danes se sestane v Ženevi skupščina ZN, na kateri pa se ne bo ničesar zgodilo. Kakor je namreč dogovorjeno, bo jutri nekdo predlagal, da skupščina svoja dela odloži ne da bi se zaključila. To se bo zgodilo zaradi tega, da se da Italiji priložnost, da med tem časom lahko še spremeni svoje stališče in se ponovno obrne na odbor petorice, ki ostane skupaj ako se bo kdo hotel obrniti nanj za obnovo poravnane postopanja, za kar je ta odbor bil imenovan. Če bi se pa to ne zgodilo, bo odbor trinajstoričnice sestavljal svoje končne poročilo in jpenje, nakar se bo morala zopet sklicati skupščina Zveze narodov, da to mnenje sliši in sprejme. V takem slučaju bi bila skupščina primorana vzeti v pretres — ali pa se Italija tudi tedaj še ne udala — čl. 16 pakta, ki določa sankcije proti onemu, ki bi se Zvezi narodov ne pokoril.

Italija se zopet zanima za Albanijo

Pariz, 28. sept. »Journale« poroča, da je italijanska vlada, ki je, kakor znano, v zadnjih letih ustavila podporo Albaniji, sklenila, da jo bo zopet izplačevala. Ta stvar je brez dvoma, kakor pravi pariški list, v zvezi s tem da je Albanija postala za Italijo zopet dragocena kot eventualni zaveznik, če bi prišlo do kaknega konflikta v Evropi. Italiji pa je na tem, da lahko ima v Draču in Valoni oporišča za svoje voj-

kateri državni trgovina tako svobodna kakor pri nas.

Vsi stanovni naj po svojih močeh prispevajo in prestopovino vzamejo nase vsaj del bremena, ki je bilo naloženo uradništvu, da bi koristi skupne demovine ne trpele. Kakor sklepamo iz izjav nekaterih ministrov, namerava država sama prevzeti nekaj bremena z ramen posebno prizadetih družinskih glavarjev. To napoved so gotovo vzele na znanje te družine z veseljem.

ne ladje in da lahko zapre Otrantsko cesto, da ne bi vpadla v Jadransko morje angleška mornarica, ki se zbira v grškem pristanišču Navarinu.

Vojna industrija dela ogromne dobičke

London, 28. sept. Listi poročajo, da je v zadnjem času prispelo v Addis Abebo 1000 strojníc iz Belgije, 60 letalskih topov iz Češko-slovaške, 20 težkih topov iz Francije, ne všteti ogromne množine municije, ki jo bo razneslo 5000 mul po celi deželi. Iz angleškega Sudana pa je prišlo 300.000 protiplinskih mask.

Izjava italijanskega min. sveta

Rim, 28. septembra. c. Po današnji seji ministrskega sveta je bil objavljen sledeči komunikat: »Vsi ljudje, ki so dobre vere, bodo priznali, da Italija v Eritreji brani svoje pravične interese. Italija je v preteklosti sklenila več mednarodnih pogodb, ki ji dajejo pravico do prvenstva v tem delu Afrike in glede vpliva nad Abesinijo. Zveza narodov se zapira v labirint procedure, medtem ko je Italija že izvedla vse vojaške priprave. Italija prenaša vso odgovornost na ZN glede nadaljnega razvoja položaja. Odločba abesinskega cesarja, da se njegove čete umaknejo 30 km od meje, ni jemati resno, ker se bodo na tem skritem položaju Abesinci le še tem bolj pripravili. Zato izjavlja Italija:

1. da ne bo izstopila iz Zveze narodov, dokler ZN ne stori nič, kar bi žalilo Italijo;
2. da nima neposredno nobenih namenov proti Veliki Britaniji ne v Afriki in ne drugod; angleška

v Gibraltarju je angleška oblast izvedla poskusno mobilizacijo vseh tamkajšnjih pomorskih in letalskih sil.

V Londonu se trdovratno vzdržuje vest, da bo Italija začela v Abesiniji s sovražnostmi še pred 8. oktobrom. Baje bo tako sklenil današnji ministrski svet v Rimu.

V Aleksandriji je prispelo 170 angleških letal. Policija je zaprla tri italijanske vohune. Veliko število letal so transportirali v Abukir, kjer bo glavna angleška vojna baza, ako bo do česa prišlo.

V grško pristanišče Patras je prispelo 5 angleških podmornic.

Na Malto so dospeli trije bataljoni, vsak po tisoč mož.

vlada je bila od 29. maja naprej stalno obveščena o vsem, kaj hoče Italija v vzhodni Afriki. Angleški narod naj ve, da je italijanska vlada pravčasno sporočila vse potrebno v London, in naj ne naseda mahinacijam protifašističnih krogov;

3. da bo od svoje strani vse storila, da se spor na abesinski meji ne razširi v druge dele sveta, kar slovesno izjavlja.

Italijanska vlada pošila pozdrave in zahvalo vsem vojakom v vzhodni Afriki, posebno pa je hvaležna tistim 30.000 delavcem, ki so s silnimi mukami izvršili vso svojo dolžnost, ko so gradili potrebne ceste in taborišča. Italijanska vlada ugotavlja, da italijansko ljudstvo mirno in z dostojanstvom prenaša vse priprave za veliko delo, ki ga čaka. Italijanski narod se enotno zbira okoli znamenj fašistične revolucije.»

Velike vaje naše junaške armade

Obvezanci so mislili, da gre za resnično vojsko

Brko, 28. sept. Do sinoči ob 8 so se čete nahajale v nevtralnem položaju. Točno ob 21 sta dobila poveljnika severne in južne strani posebno nalogo od voditelja manevrov. Po teh zapovedih bi imele čete, ki so bile dotlej v nevtralnem položaju, do polnoči zavzeti tiste postojanke, iz katerih bi se začele sovražnosti. Z južne strani je mobiliziran en polk. Obvezancem ni nihče govoril in jim tudi ni sporočil, da so poklicani na manevre in so zato mnogi mislili, da gre za vojno. Vse oblasti so delale brezhibno in nihče ni izostal od vojaškega poziva. Pri tem je prišlo do mnogih zanimivih prizorov. Posebno zanimivo je bilo v vasi Miroševcu, kjer občinskega predstojnika slučajno ni bilo doma. Pravoslavni duhovnik je zato kar sam prevzel nalogo in odprl ovitek z vojaškim pozivom. Ko je iz poziva videl, za kaj gre, je prevzel poveljstvo nad vasio v svoje roke in izvršil mobilizacijo na zbirališču. Pri tej poskusni mobilizaciji so pokazali kmetje toliko elana in vneme, da je bilo vse opravljeno 24 ur prej, kakor so pričakovali vojaški predstojniki.

Zanimivi so bili tudi prizori pri mobilizaciji posameznih obvezancev. Mobilizacija se je izvršila v krajih, kjer so ljudje pomešani in prebivajo tako pravoslavni, kakor katoličani in muslimani. Vsi brez izjeme so se navdušeno odzvali pozivu. Sploh so ljudje v teh krajih pokazali izreden ponos in zadoščenje, da gredo v vojske. Zanimivo je, da so mnogi pripeljali ali kupovali nove vozove, da jih vzamejo s seboj v vojsko, da ne bi prišli s starimi. Zenske so se močno jokale in mnoge matere so spremljale svoje sinove do meje svoje vasi.

Naloga manevrov je bila tale: Večje sile južne vojske se zbira za prostoru Doboj-Tešanj-Maglaj-Gračanica, manjše pa v okolici Donje Tuzle. Izvidniške zaščitne čete južne vojske na levem bregu Save so se pred močnejšimi silami severne vojske v smeri Brod-Sabae-Orasije umaknile na desni breg. Na levem bregu Save so se samo v smeri Otok-Brčko nahajali manjši konjeniški deli južne vojske. Glavna moč severne vojske potiska slabše dele južne in je prodira na levi breg Save v odseku Kobac-Brod-Orasije ter s svojimi slabšimi prednjimi četami dosega črto Liman-kota 89-železniška postaja Vrbanja vas-Vrbanja. Poveljniki te strani so dobili še posebno nalogo in nadaljnje direktive za njihovo bodoče delo. Na podlagi teh direktiv so poveljniki izdali svoja povelja četam za današnji dan.

S preprostimi besedami in brez strokovnih izrazov povedano, se južna vojska, ki brani reko Savo, nahaja na nasprotnem bregu Save. Morala se je braniti premočnega sovražnika in se mu energično upirati.

Ves današnji dan so generaliteta in novinarji opazovali podrobnosti teh bojev, ki se še ne kažejo v velikih množicah. Smisel teh bojev je tale: Južna vojska se umika. Severna vojska, zlasti močnejša, prodira, toda to prodiranje gre za dosti še oprežno. Severna vojska je poslala naprej lahki oddelek generala Jefečevića. Ta oddelek sestoji iz konjenice in kolesarjev. Njegova naloga je pregnati sovražnika, očistiti teren, vse do velikega mostu na Savi. Ta oddelek je imel mnogočevlne praske z umikajočimi se četami, ker so se volaki okoristili z vsemi objekti, da so se skrivali. Opazale so se zanimive podrobnosti tudi v zvezi s sodniki, ki spremljajo vsako enoto. Določiti morajo, ali je kdo pri manevrih utrpel kakšne izgube, prav tako, kakor v pravi vojni. Za opazovalce je važno to, da so čete tembolj na dobrem,

čim manj jih je videti. Zakaž, ravno s tem, da se četam posreči zadosti skriti se, izgubi nasprotnik pregled nad njimi; to pomeni, da so se zrasle s terenom in da ga znajo izrabljati.

Prodiranje enih in umikanje drugih so gledali opazovalci z velikim zanimanjem. Stvar se je končala z »razstrelitvijo velikega savskega mostu«. Rdeča četa je zaznamovala, do kod bi se dejansko most pokvaril. Velika množica ljudi je z največjim zanimanjem spremljala manevre in razstrelitev savskega mostu s petardami.

Posebno veliko zanimanje je kazalo prebivalstvo Brčkega. Ljudje so splezali na strehe in stebre, samo da bi mogli videti potek manevrov. Tudi otroci so radovedno opazovali gibanje vojakov in jih pozdravljali z vzkliki.

Vojaki, ki so večraj vztrajno prenašali dež, so danes pokazali nič manjšo potrpežljivost in odpornost v neznozi vročini. V teku današnjega dne se po razstrelitvi mostu pričakujejo le manjše praske. Pričakovati je trenutka, ko bodo čete severne vojske zavladale na bregovih Save in skušale priti na drugi breg, toda južna vojska se bo temu upirala s skrajno energijo.

Uredba o uradniških plačah se bo popravila

Belgrad, 28. sept. m. Minister za gozdove in rudnike Ojura Janković je v razgovoru s časnikarji o uredbi, s katero so bile uradništvo znižane plače za 7 odstotkov, ponovno poudaril, da je docela napačno tolmačenje, da šolska mladina z izpolnitvijo 16. letom starosti izgubi pravico do družinskega dodatka. Minister Janković je v tem pogledu izjavil, da otrokom, ki obiskujejo šolo, pripada doatek do izpolnitve 23. leta starosti. Minister Janković je danes ponovno potrdil časnikarjem tudi to, da bo kraljevska vlada v najkrajšem času spremenila uredbo povsod tam, kjer je znižanje nepravilno.

Zveza med Rumunijo in Rusijo

Bologna, 28. sept. b. »Resto del Carlino« prinosa vest z Dunaja, da so baje zaključena pogajanja o vojaški zvezi med Rumunijo in sovjetsko Rusijo. V pogodbi je tudi klavzula, v kateri se v gotovih slučajih dovolj ruski armadi prehod čez romunsko področje.

Belgrad, 28. septembra. m. Tekom jutrišnjega dne se bodo skoraj v vseh mestih vršile konference in sestanki JRZ, na katerih se bo organizirala nova stranka.

Dunajska vremenska napoved. Brez bistvenih sprememb.

KRANJ — gospodarsko središče Gorenjske Vas vabi k otvoritvi

III. obrtne razstave

ki bo danes ob 11 dopoldne v Majdičevem min. — Razstavo bo otvoril gospod ban dr. Marko Natlačen osebno.

Predsednik vlade v Boki

Erečevci, 28. septembra. Sinoči so priredili na časi predsedniku vlade dr. Stojadinoviću, ministrom Bobiću in Stojiću ter poslanecem njihovega parlamenta v hotelu "Boki" svečan banket. — Udeležilo se ga je 150 povabljencev in najuglednejših zastopnikov iz vse Boke. Navzočni so bili tudi delegati in odposlanci iz Dubrovnika.

Po pozdravih arhimandrita namesnika v imenu pravoslavne duhovščine in kanonika Vukovića v imenu katoliške duhovščine je izpregovoril minister Komnenović, ki je povdarjal, da je za pokojnim Pašićem dr. Stojadinović prvi, ki se je spomnil Boke, nato je nazdravil. Govornik je zaključil z vzkliki Nj. Vel. kralju Petru II. kraljevskemu domu in edinstvu troimenega naroda ter veliki in močni Jugoslaviji.

Za njim je izpregovoril predsednik vlade dr. Stojadinović, ki je povdarjal lepoto Boke ter vztrajnost in jekleno narodno zavest njenega prebivalstva, nato pa dejal:

Maribor novemu županu in podžupanu

Maribor, 28. septembra.

Nocoj je Maribor svečano pokazal, kakšen odmev je povzročila med celokupnim prebivalstvom izprememba na vodstvu mestne občine. Brez vseh pozivov in brez agitacije so množice izrazile svoje priznanje in veselje, da stopa na čelo mariborskega mesta zopet priljubljeni bivši župan dr. Juvan. Njemu in podžupanu Zebotu so priredili Mariborčani slavnostno podoknico, kakor so v Mariboru dosedaj redke bile. Pred stanovanjem župana dr. Juvana v Vrtni ulici so se zgrnile množice, so dospole mariborske organizacije in društva, prikorakali so gasilci z bakljami. Moški zbor "Maribora" je pod osebnim vodstvom kapelnika Janeza Ev. Gasperiča zapel slavnostno podoknico, na kar je izpregovoril ravnatelj Cirilove tiskarne dr. Franc Hraščelj sledeče besede:

Gospod župan, gospod podžupan!

Danes so prišli v Maribor dekreti, ki vama izročajo vodstvo mariborske mestne občine.

Pred leti so bile v Mariboru svobodne volitve. Po teh svobodnih volitvah si ti, gospod dr. Juvan, postal mariborski mestni župan. Postavljen po volji naroda, si uspešno vodil posle mestnega župana. In ti, gospod Zebot, pa si bil tedaj naš mariborski narodni poslanec, neutrudljiv delavec za dobro vsakega posameznika in celokupnega našega naroda in države.

Potem pa so nekega dne prišli dekreti, ki so pomadrali svobodno voljo naroda, ki so tudi pri nas na narodni meji prezirali nujno potrebno nemoteno delo mestne uprave. Brez vsakega vzroka in poudarka si bil ti, gospod župan, odstavljen in s teboj tudi drugi, ker nismo hoteli zatajiti tega, da je dr. Korošec voditelj Slovencev in pošten državnik naše kraljevine.

Danes pa so zopet prišli dekreti, ki so dali zadoščenje in ki so popravili storjeno krivico. Istočasno pa nam ti dekreti naznanjajo novo dobo, ko se bo zopet spoštovala volja naroda, ki bo svoboden v svobodni državi smel svobodno voliti svoje župane.

Ko danes pozdravljamo vaju, kot župana in podžupana, pozdravljamo še predvsem kraljevsko vlado, njenega predsednika, kakor tudi njega, ki je svojemu narodu in državi še sredi trpljenja in preganjanja zvesto služil, pozdravljamo našega mariborskega sovlača notranjega ministra gospoda dr. Antona Korošca!

O nesreči v Rtnju 13 mrtvih, 20 ranjenih

Belgrad, 28. sept. m. Minister za gozdove in rudnike Gjura Janković je danes sprejel časnika ter jim dal nekaj pojasnil glede nesreče v rudniku Rtnju. V tej izjavi je minister Janković dejal:

»Še vedno sem pod težkim vtisom rudniške katastrofe v Rtnju, to tem bolj, ker sem v trenutku, ko sem prevzel resor, izdal stroga navodila, da se mora neprestano vršiti nadzorstvo nad rudniki zaradi pogostih nesrečnih primerov zadnjih let. Pred 15 dnevi se je mudil v rudniku Ing. Radoje Vukčević iz tehniškega oddelka ministrstva za gozdove in rudnike zaradi pregleda rudniških instalacij. Ing. Vukčević je podal poročilo, da so vse naprave v tem rudniku v najlepšem redu. Po dosedanjih razgovorih z organi, ki vodijo preiskavo na kraju nesreče, se da sklepati, da se je nesreča pripetila zaradi eksplozije metana. Metan se je užgal verjetno zaradi kakšne svetilke. Mehanični učinek metana je bil minimalen, kar dokazuje, da se je samo užgal, ni pa eksploziral. Večina umrlih rudarjev se je zadrževala z ogljikovim monoksidom. Večina rudarjev pa je dobila poškodbe po plamenu. Vse naprave v rudniku so po poročilih, ki sem jih dobil, v najlepšem redu.

Izboljšanje naših žel. prog

Belgrad, 28. septembra. Ministrski svet je na predlog prometnega ministra potrdil dela za izboljšanje in ojačanje železniškega prometa na posameznih progah. Ta dela se nanašajo v glavnem na razširitev posameznih postaj, gradnjo vodnih postaj itd. Izdatki za vsa ta dela bodo znašali približno 17,7 milijona dinarjev. Deloma bodo ta dela izvršili v lastni režiji, ker bo treba delati na prometnih progah. Rezijska dela so se že začela. Krediti so razdeljeni takole: Ravnateljstvo Belgrad 759.063 Din, ravnateljstvo Zagreb 12.804.447 Din, ravnateljstvo Ljubljana 793.107 Din, ravnateljstvo Subotica 2.560.900 Din, ravnateljstvo Sarajevo 782.483 Din. Pri teh delih bo zaposleno precejšnje število delavcev.

Belgrad, 28. septembra. m. Novoimenovani pomočnik bana dravske banovine dr. Stanko Majcen je danes obiskal vse člane kraljevske vlade, ki se trenutno nahajajo v Belgradu. Tako je bil sprejet pri notranjem ministru dr. Korošcu, trgovinskem ministru dr. Vrbančiču, kmetijskem ministru Svetozarju Stankoviću in ministru za gozdove in rudnike Gjuri Jankoviću.

Belgrad, 28. sept. m. Upokojena sta Ignac Rus, pomočnik tajnika pri okrajnem načelniku Ljubljana-okolica, ter Ivan Sabec, pomožni tajnik pri kraljevski banski upravi dravske banovine. Premeščen je za podgovodja S. pol. skup. gozdni upravnik Srečo Bremec iz Šipova v Ljubljano.

»Ni zadosti, če smo na vas ponosni. Dolžnost nas vseh je, da napravimo iz Boke Kotorake, nevesto Jadrana, kakor se sama imenuje, vrt našega Primorja. Tega ne bomo mogli tako hitro in tako lahko napraviti, toda vsekakor nam mora biti primer, kako se da z ljubeznijo povzdigniti ta kraj. Kakor je že moj tovariš v vladi minister Komnenović kot vaš poslanec dejal, verujem tudi jaz, da bo že njegova navzočnost pri delu kraljevske vlade prinesla mnoge koristi v blagor tega kraja — (vzkliki: Tako je!). Mi smo to dolžni prav tako vam vsem, ki živite tu v Boki Kotorski. Dolžni smo vam priboriti tisto mesto, ki vam po pravici gre. Moje potovanje s tovariši iz vlade je imelo namen pokazati, da niste pozabljeni, da mislimo na vas in da bomo delali za vas.

Viharno ploskanje je sprejelo te besede predsednika vlade. Banket je potekel v zelo veselim razpoloženju. Nato se je predsednik vlade v spremstvu ministriv odpeljal dalje čez Trebinje in Bičevce v Mostar.

V težkih časih prevzemata vodstvo mestne občine. Gospodarske nepravilnosti ovirajo, da so mnogi malodušni. Toda ravno v takem trenutku je treba odločno prijeti za delo in potem bo temveč zadoščenje, ako se v težkih razmerah kaj dobrega ustvari za naše lepo mesto Maribor. Pogumno in preudarno na delo in Bog blagoslovi!

V kratkih jedrnatih besedah se je zahvalil župan dr. Juvan za lep pozdrav. Ginjen je povedal svoje veliko veselje in hvaležnost manifestantom za izraze ljubezni, ki so ga iznenadili. — Za njim je izpregovoril podžupan Franjo Zebot, ki je navedel na zveste somišljenike in soborce navdušujoče besede, zagotavljajoč jim zvestobo za zvestobo.

Po teh govorih in petju so se množice manifestantov razile po mestu ter zanele slavnostno razpoloženje na ulice in v lokale. Ves Maribor je nocoj na svečan način proslavljaj velik dogodek.

Župan dr. Juvan prevzel posle

Novi občinski svet b. upriseden v sredo.

Dasi se je izprememba na magistratu pričakovana že dolgo, vendar je danes zavladala v mestu splošna radost in zadoščenje, ko se je zvedelo, da je imenovan za novega župana dr. Alojzij Juvan, ki ga je prejšnji protijudski režim nasilno odstranil z vodstva mestne občine, za podžupana pa priljubljeni bivši poslanec Franjo Zebot.

Novi župan dr. Juvan je prevzel vodstvo mestne občine danes popoldne. Ob 12 je prišel na magistrat, kjer ga je pričakoval dosedanji načelnik dr. Lipold. V županski uradni sobi se je izvršila predaja, oziroma prevzem poslov. V ravnateljstvu sobi so se medtem zbrali vsi magistratni referenti. 22 po številu. Po predaji poslov novemu županu je prišel v ravnateljstvo pisarno bivši načelnik dr. Lipold. V imenu uradništva se je poslovil od njega magistratni ravnatelj Rodolšek. Potem so vsi referenti podpisali poseben zapisnik o predaji, v katerem so se izjavili, da imajo svoje agende v redu. — Danes popoldne ob 4 je bila skončirana mestna blagajna, ki jo je župan dr. Juvan prevzel. — Člani novega občinskega sveta so dobili tudi že danes dekrete o svojem imenovanju. Novi občinski svet se bo sestel k svoji prvi predvidoma v sredo, dne 2. oktobra ter bo zaprežen.

Da je bilo zračenje rudniških rogov zares pravično, je dokaz ta, da je pri nesreči našel smrt tudi sam nadzornik, ki je vodil kontrolo nad zračenjem. Iz tega, kar je komisija doslej ugotovila, se vidi, da je nesrečo pripisati samo slučaju višje sile, proti kateri je človek žal brez moči.

Doslej je 13 mrtvih in 20 ranjenih rudarjev. Poskrbeli bomo, da se razdeli družinam ponesrečenecov nujna pomoč iz bratovske skladnice in da se zagotovi vzdrževanje teh družin.

Boljevac, 28. sept. m. Vsa tukajšnja javnost je še vedno pod vtisom strašne rudniške nesreče, kjer je izgubilo 13 rudarjev življenje, 20 pa je huje in laže ranjenih. Vsi ranjeni rudarji so bili takoj prepeljeni v tukajšnje banovinsko bolnišnico. Stanje nekaterih je obupno in bodo najbrž podlegli poškodbam. Komisija, ki jo je poslala kraljevska vlada, se je takoj po prihodu v Boljevac podala na kraj nesreče v rov ter je ostala tamkaj do 7 zvečer. Komisija je tudi danes preiskovala vzroke nesreče in zaslišala nekatere lažje ranjene rudarje glede katastrofe. Člani komisije bodo ostali tukaj še nekaj dni, nato bodo resnim ministrom predložili svoja poročila.

Belgrad, 28. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog finančnega ministra so upokojeni: J. Stanić, davčni inšpektor v Celju, Karel Brišak, višji davčni kontrolor Ljubljanske okolice. S. Prah, višji davčni kontrolor v Ptuj. Franc Preseli, višji davčni kontrolor Ljubljanske okolice. Rudolf Lotrić, davčni kontrolor v Šmarju.

Belgrad, 28. sept. AA. Da ustreže kadikcem in zlasti ljubiteljem finih cigaret in jim omogoči izvrstne cigarete za nizko ceno, bo uprava državnih monopolov začela prihajajoče dni prodajati novo vrsto cigaret pod imenom »Mirjana« Skatlica bo stala 7 Din in bo v njej 22 cigaret po 35 par. Nove cigarete so izdelane iz zelo posrečene posebne mešanice južnosrbskega, hercegovskega in dalmatinskega tabaka. Pri kajenju imajo izredno prijeten okus in aromo. Oblika novih cigaret je ovalna in na način vseh finih cigaret. Napisi na cigaretah in na skatlicah bodo v modrozeleni barvi.

Budimpešta, 28. sept. b. Danes se je vršila svečana seja ob priliki proslave 300 letnice univerze, na kateri je bilo tudi mnogo inozemskih zastopnikov.

Rim, 28. septembra. AA. V Comu je izbruhnil požar v katedrali, ki je v celoti uničena. Ognje-gaseci so s pomočjo vojakov rešili iz katedrale mnoge slike in druge predmete velike umetniške in zgodovinske vrednosti. Navzlic temu je škoda tudi v umetniškem oziru ogromna in nepovračljiva. Katedralo je zgradil Filip Juavara leta 1700.

Umrli je gospa Zaleta Neža, roj. Zupan, mati profesorja Vinka in dr. Rudolfa Zaleta. Pogreb bo v ponedeljek popoldne iz zavetišča sv. Jožeta na Vidovdanski cesti.

Konferenca generalov brez vojske

Belgrad, 28. sept. m. Tekom današnjega dne se je vrnilo semkaj nekaj narodnih poslancev iz Sarajeva, ki so časnika prejeli, da nekaj protijudskih pojasnil o večerajšnji konferenci, ki so jo imeli s šklenjenimi brati nekateri senatorji in poslanci, ki pod vodstvom dr. Kramarja. Angelinovića in Jovana Banjanina ustanovljajo sedaj, ko se pod svojo pravo firmo JNS ne morejo pokazati med ljudstvom, tako zvali jugoslovanski pokret, ki bi naj tej gospodi zopet pomagal priti do oblasti. Od Slovencev sta večerajšnji konferenci, na kateri je bilo zbranih kakih 20 poslancev in senatorjev, prisostvovala poleg dr. Kramarja tudi še Prekoršek in Lukac.

Sestanek je otvoril predsednik neodvisnega Jugoslovanskega poslanskega kluba prota Milan Božić, ki je po krajšem nagovoru predlagal za predsednika konference senatorja Jovana Banjanina. Ta je imel nato daljši govor o potrebi ustanovitve tega pokreta. Njemu je sledilo še par govornikov, med njimi tajnik neodvisnega Jugoslovanskega poslanskega kluba Dušan Ivančević, dr. Kramar ter Ignjat Stefanović, bivši minister za gozdove in rudnike ter desident bivše demokratske stranke, ki se je najprej poskušal vrniti v matično stranko. Ko mu pa je to izpodletelo, se je sedaj pridružil tej skupini. Po govorih je bila daljša debata, ki je trajala do pol 3 popoldne. Konferenca so se hoteli udeležiti tudi nekateri levjičevi poslanci, kakor Srško Vukanović, Baričević in Mulalić, čemur pa se je protivil predsednik jugoslovanskega neodvisnega kluba Milan Božić. Ti poslanci so pozneje časnika prejeli, da so bili na to konferenco pozvani samo generali brez vojske.

Sedanji sarajevski, kakor tudi prejšnji konferenci omenjene skupine narodnih poslancev tukajšnja politična javnost ne pripisuje nikakega večjega pomena. To pa predvsem radi tega, ker so motivi, ki so združili te poslance in senatorje, dobro znani. Senatorji, kakor dr. Kramar, Angelinović in ostali so započeli to akcijo šele potem, ko so s svojo protijudsko politiko JNS do skrajnih mej zaostri li naše notranje politično življenje. Ko je JNS doživela s tako svojo politiko popoln polom, so se njeni voditelji, kolikor se niso prelevili ter čez noč izmenjali svoje dosedanje prepričanje ter se poklonili B. levčiču, varno podali na svoje domove in čakali »boljših časov«. Po znanem padcu Bogoljuba Levčiča in po prihodu vlade dr. Stojadinovića se je večina naroda, do tedaj od JNS povsed in vedno preganjana, oddahnila. Vlada dr. Stojadinovića je v svoji nastopni deklaraciji čisto odkrito in odločno izpovedala svoj program. Prišla je, da popravi vse to, kar so prejšnji režimi zagrešili, da povrne narodu svobodo in »normalizira politično življenje. Vlada je ostala svojim napovedim, svojemu programu dosledna, kar najbolj dokazujejo množični sestanki in shodi tako opozicijskih skupin, kakor organizirajoče se stranke JRZ in vseh onih, ki se drže zakonskih predpisov in mislijo, da lahko računajo na uspeh med ljudstvom. Vsi ti sestanki so na taki višini, na kakršni ni bil nobeden od onih, ki jih je prirejala JNS.

Čisto razumljivo je, da to nikakor ne gre v račun gospodi okoli JNS, ki je bila navajena vsa leta samo izrabljati oblasti v svoje strankarske svrhe, ki je v svoji »svobodoljubnosti« šla tako daleč, da je vse politične svobodnice uzurpirala le za sebe. JNS je »a večino poštenega in delavnega naroda, pa tako rekoč postavljene izven zakona, skrbela s tem, da ga je v svoji zaslepljenosti enostavno proglašala za protidržaven in protinaroden element. Sedaj, ko jim je odvzeta oblast, s pomočjo katere so strahovali narod, sedaj, ko se narod zopet lahko oklepa svojih pravih voditeljev, ki so imeli zanj vedno srce tudi v najtežjih dneh, ki so z njim trpeli, so se zopet ti ljudje zganili ter mislijo, da sedaj tudi oni poskusijo svojo

srečo. Oklenili so se rešilne bilke »jugoslovenske misli, ki da je zopet v nevarnosti. To delajo ljudje, ki so to misel, to idejo s svojim partizanizmom, s svojo protijudsko politiko vsa leta oskrnjevali ter so jo licitirali svoje privrženo režimu. Za prave pobornike te ideje jugoslovanstvo pač ni monopol in to tudi ne sme biti za nobenega posameznika, niti za politično skupino. Te prave pobornike pa so neusmiljeno preganjali.

To gospodo je pač najbolje razkrinkal sam predsednik vlade v svojem znanem govoru v senatu, ko je izjavil, da bi to jugoslovanstvo žalostno izgledalo, če bi bilo izročeno v varstvo samo tem ljudem. S teh konferenc »pohorcev« se čujejo večkrat tudi glasovi, »da smatrajo rešitev kompleksov vprašanj, znanih pod imenom hrvaško vprašanje, za temeljni postulat jugoslovanske politike.« Malo čudno je za to gospodo, ki je imela vsa leta sem pri nas vso oblast v rokah, ter je to oblast po mili volji izrabljala, da je sedaj, ko se ne nahaja več na oblasti, pričela povdarjati važnost rešitve teh, kakor tudi ostalih vprašanj, ki so s tem v tesni zvezi. JNS je imela vsa ta leta priliko in priložnost, da reši ta vprašanja, a tega ni storila, ker po njihovih zatrjevanjih teh vprašanj sploh ni bilo. Vsi oni pa, ki so stalno opozarjali nanje, so se ravno od teh ljudi značevali kot protidržavni elementi, ki so bili izpostavljeni stalni »sikaniranju« oblasti in strankinih organov.

Se čuti, ki padajo iz te skupine, v pogledu na sedanjo vlado čisto sami odbijajo na nje same nazaj, ker sedanja vlada pripravlja napovedane spremembe političnih zakonov in je projekte že izdelala ter jih sedaj proučuje notranji minister dr. Anton Korošec. Ti zakoni bodo pa z razliko od političnih zakonov, ki jih je izdelala JNS, ki je pri njihovi izdelavi vedno vpoštevala svoje strankarske interese, taki, da ne bodo ščitili interesov te ali one politične skupine, temveč bodo zakoni, ki bodo omogočili normaliziranje političnega življenja v državi. Možnost storiti isto, je imela tudi JNS, pa tega iz svojih strankarskih ozirov ni storila.

Se absurdnejši je pa očitok o nekem terorju, ki da se sedaj izvaja. Kar se pa tega tiče, bi bilo mnogo bolj, da omenjena gospoda okoli JNS lepo molči. Mar misli in gospoda, da so pozabljene vse krivice, ki so bile zadane ljudstvu od strani te stranke za časa državnozborskih in občinskih volitev? Saj ga skoro ni človeka, ki bi imel še toliko močnatosti in ponosa, da se priznava za opozicijskega. Mnogo bolj bi bilo, da ta gospoda o tem molči, ker je to morje zla in krivic, ki so jih povzročili ravno oni, in ki jih sedanja vlada samo popravlja. Dokaz, da sedanja vlada enako postopa z vsemi političnimi skupinami ter se drži zakonskih predpisov, je pač najboljši ta, da vlada dopušča, da zborujejo ti generali brez vojske in to kjerkoli se znajdejo, bodisi na zelenem Pohorju, plavem Jadranu ali v lepem mestu Sarajevu. Pri tem naj si pa poličkejo v spomin, da njihovo postopanje v tem pogledu ni bilo tako. Opozicija namreč pod samo vlado JNS ni smela in ni mogla imeti takih konferenc in posvetovanj.

Kar se tiče avtoritete državnih oblasti, za katero so v strahu begunci JNS, naj bodo mirni, ker bo kraljevska vlada znala zaščititi to oblast z vsemi zakonitimi sredstvi, če bi bila »ogrožena«, česar pa zdaj še ni. Dejstvo je ravno obratno, da avtoriteta državne oblasti iz dneva v dan raste. Dr. Anton Korošec je tudi že izdal navodila podrejenemu uradništvu, da se ne sme strankarsko eksponirati v katerikoli politični akciji ter se mora v tem pogledu striktno držati zakonskih predpisov. Na ta način se bo uradništvu zopet vrnilo ono dostojanstvo, ki ga je imelo in ki ga mu je vzela JNS.

Tukajšnji politični krogi akcijo teh poslancev in senatorjev, pa najsi se že imenujejo »pohorci« ali kako drugače, ne pripisujejo mnogo važnosti, ker so njeni motivi samo to: prikopati se zopet do oblasti ter nadaljevati strankarsko politiko, radi katere so morali oditi.

Otvoritev razstave v Ptuj

Ptuj, 28. sept.

Danes se je izvršila na svečan način otvoritev kmetijsko-obrtnih razstav v Ptuj. Ptuj se je praznično oblekel, raz hiš so plapolale zastave, ljudstvo pa je praznično razpoloženo oblegalo Ovetkov trg pred društ. domom, kjer je bila nameščena razstava, da pozdravi pokrovitelja razstave bana dravske banovine g. dr. Natlačena.

Ob pol 10 je prispel avto z g. banom in se ustavil pred minoritskim samostanom, kjer ga je pozdravil gvardijan g. p. Mirko, ki mu je izrekel prisrčno dobrodošlico. G. ban se je nato podal s spremstvom v obednico minoritskega samostana, kjer ga je pričakovalo veliko število zastopnikov raznih društev in korporacij ter občin iz vse ptujske okolice. Najvišjega predstavnika vlade v dravski banovini so navzočje pozdravili z navdušenjem in z burnimi ovacijami. Bivši minister g. Vesensjak pa je imel daljši govor, v katerem je obrazložil g. banu obupen položaj prebivalstva in prosil pomoči. G. ban se je v prisrčnih besedah zahvalil za lepe besede g. ministra in je obljubil, da bo storil v mejah možnosti vse, kar mu bo mogoče in pozval vse one, ki ljubijo Slovence in Jugoslovijce, da stopijo na plan in podpirajo našo državotvorno fronto.

Nato se je podal g. ban s spremstvom k otvoritvi razstave v društveni dom. Tam so ga pozdravili predsednik razstavljalnega odbora breški župan Ignac Vindič, ptujski župan Jeršek, poslanec dr. Jančič kot predsednik tujsko-prometne zveze v Mariboru, g. Rehek kot zastopnik Zbornice za TOI ter Joško Berlić kot predsednik gostilničarske zadruge. Za pozdrave se je g. ban v prav lepih in prisrčnih besedah zahvalil in otvoril razstavo. G. ban si je natančno ogledal vse razstavne prostore in se o vsem zelo laskavo izrazil. Nato se je podal g. ban v Narodni dom, kjer se nahajala lovska razstava. Pri uvodu ga je pozdravil g. dr. Salamon kot predsednik lovskega društva, G. ban si je tudi lovske razstave natančno ogledal ter se zanimal za vse podrobnosti. Zatem se je podal peš na mestno sejmistično, kjer je bila razstavljena prvovrstna živina iz ptujskega okraja, predvsem konji in goveja živina. Tu je pozdravil g. bana predsednik konjarskega društva Lovro Petovar iz Ivanjkovec, tudi tukaj se je g. ban dolgo zadržal in si natančno ogledal lepe eksemplare vseh vrst konjske in goveje živine. Po ogledu razstave na sejmistično se je g. ban podal na obisk k ptujskemu prošt g. Ivanu Greifu, kjer se je precej časa za-

držal. Ob 13 je bil skupen obed v restavraciji »Berlić«.

Na prošnjo razstavnega odbora se je g. ban še enkrat podal na razstavljeni prostor kmetijsko-obrtnih razstav in sicer v oddelek, kjer so razstavljena najboljša vina iz Halox in Slov. gorice ter je tam pokusil žlahtno kapljico. Ob 16. uri se je g. ban poslovil od razstavnega odbora, med potjo pa se je ustavil še za trenutek pri oo. minoritih ter vzel od njih slovo. G. ban se je nato odpeljal v Ljubljano.

Vašem dopisniku je g. ban dejal, da je razstava napravila nanj globok vtis in mu bo ostala v najlepšem spominu.

Hmelj

Zalec, 28. septembra.

Hemljarska zadruga poroča, da je bilo zadnja dva dni razpoloženje v hmeljarski kupčiji zelo nenotno. Splošno je bilo večeraj povpraševanje za najboljše blago še prav živahno, danes pa je kupčija vsled židovskih praznikov ostala mirna. Cene so se večeraj še očvrstile ter se plačuje za res izbrano in tudi v barvi brezhibno blago že 30 do 32 Din za kg. za prvovrstno 26 do 29, za drugovrstno 20 do 25 in za tretjevrstno 16 do 19 Din za kg. Tudi za v rasti in barvi ne brezhibno blago je zanimanje, in se to plačuje do 15 Din za kg. Ker je najboljše blago že močno razprodano, je bilo danes pri bolj mirni zaključni tendenci povpraševanje predvsem za prvovrstno in tretjevrstno cenejše blago. Računa se, da bo v prihodnjih dneh več zanimanja.

Zatec, 28. septembra.

Pri bolj mirni zaključni tendenci se polagoma nadaljuje z nakupovanjem po neizpremenjenih cenah po 29—35 Ké, to je 52—63 Din. Povpraševanje je predvsem za najboljše blago, za slabše blago pa je malo zanimanja. Mnogo se kupuje tudi za domače pivovarne in to le po nižjih cenah. Računa se, da je prodanega iz prve roke nad polovico letošnjega pridelka.

~ Hladna jesen že prihaja ~

Ko boste izbirali oblačila za jesen, vedite, da boste kupili plašče, dalje obleke in blago za obleke kakor tudi obleke za šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Ajda je pismo dobila

Konec kmečkega leta in njegovih upov

Vsa dežela se je bala že tedne in tedne, pa se je le zgodilo: ajda je slana vzela! Prezgodaj je pisma dobila, da mora dozoreti, pa je dozorela. Cvetovi, po katerih so se mirno stikale zadnje čebule, ker so se medene žilice že pričele sušiti, so čez noč porjavili. Prvo ostro jutro je že vzelo pol upanja, pa je prišlo drugo, še ostreje, in vendar je svetil še majhen žarek upanja po polju. Ajda, ajda!

Za brano hodi in krompir pobira

Kruha je v njej za celo zimo in žgancev do nove. V skrbih sklonjeni gospodarji so hodili okrog njiv, privihavali lepe, široke krompirje in s prsti božali oglata zrna, ki se se niso strdila, in vedeli: če jutri ne bo slane, se bo še popravila, saj še kvaterna nedelja ni minila, potem je še Mihelevo, potem še Roženvenka. Na Roženvenko nedeljo je v Velesovem semenj in shod, žanjica, ki nima ajdovih rok, to se pravi, ki še ni začela žeti, se takrat ne sme prikazati. Pred klošter. Takrat je čas ajdove žetve in slane, ne pa po Malem Smarnu. Zato so gospodarji še upali: popravila se bo. Pa so bile gore preveč umite in oprane, lepe, da bi jih človek kar gledal, pa tihe napovedovalke mrzlega jutra. Prišlo je tretje jutro! Ivje po slamatih strehah, trava pa trda, da se je kar lomila pod premirni nogami bosih pastirjev! Vso ajdo je vzelo! Tudi tiste, ki so bile zgodaj sejane, niso prenesle prezgodnjih strupenih noči. Le pod gorami ji slana ni mogla do živga in skozi ljubljansko meglo ni prodrla, zato pa mešan tudi nič ne ve, kaj je hudo.

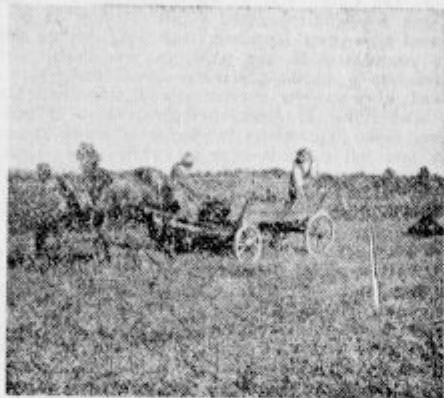
Slana, to so ti čudna pisma! Ajdi velé, naj dozori. Pa dozori, to se pravi, nič ne dozori, le posuši se. Babice, v katerih se mlečnati sok še ni strdil v moko, se posuše in ako v pravem času s sromom ne greš nad njo, prično odpadati, da še prahu ne bo za prašice, le prazna slama, po kateri živina nima mesa, ne mleka. Tako je letos ajdova žetev prehitela za celih štirinajst dni. Prvo nedeljo po roženvenki je v Vogljah semenj. Včasih so dejali: ajdo v roglje (v kozolce), pa na semenj v Voglje; letos bo pa že zdavnaj prej vsa po kozolcih. Prazno slamo žeti je pa hudo. Snop je lahek, da ga vsak pastir igraje zaviti čez kozolce. Mladina si iz tega ne stori bogve kaj, bo že kako, starim pa težko vprašanje skako! ne da miru. Kako se bomo brez ajde pretolčki do nove letine? Kateri pridelek naj nadomesti ajdov kruh in žgancev?

Mesto kruha bo večkrat krompir na mizi. »Bajtarski štrkljice. Ko bi le tega kaj prida bilo! Pa je bil tudi ta pridelek tako pičel, da Bog pomaga. Orješ in orješ, globoko kolikor lemež da, da bi kmalu ročice na drevesu polomil in da živina kar stoka v škripajoči vpregi, krompir pa se le noče valiti iz brazde. Po eden kaplja v razor, kakor bi bil že v zemlji ves prešet, pa se ta je droben in koliko gnilega je vmes? Da je droben, ljudje še razumejo po tako suhem letu, toda od kod gniloba vanj? Pravijo, da je bolezen v zemlji. Pa so ga le pobirali z nič manjšo ljubeznijo, saj je domač. Nič jeze ni nanj, nič nevolje, le skrb in žalost, ker ni naredil tako, kakor druga leta in kakor bi bilo za kmeta prav. Že ni mogel. Sedaj je že ves pod streho. Še za branami so hodili otroci in vsakega pobrali, tudi najdrobnejšega, kar pa je gnilega, je ostal na njivi, da jo bo še naprej gnojil. Na preddverjih so ga ženske prebrale, drobni bo za prašice, debeli pa za pod žgance, da so bolj mastni in voljni, največ pa ga bodo v oblikah postavile na mizo, h kislemu mleku je prav dober — »bajtarski štrkljice.

Mesto ajdovih žgancev bodo pa turščini vsakdanja jed. Niso niti primera proti ajdovim, so pa že. Kakor ob krompirju, o katerem pravijo, da je lakota iz Evrope preginal, tako se tudi ob turščini niso razvile nobene posebne navade, niti pregovori in izreki, ki spremljajo druge prideleke, s katerimi se naš narod peča že od pamtiveka. Krompirju in turščini se pa kar pozna, da sta šele pozneje prišla k nam, čeprav sta danes malodane vsak dan na kmečki mizi. Udomačila sta se in danes si je že težko misliti letino brez njih. — Turščica ima to dobro stran, da se večji del otroci ukvarjajo z njo, to se pravi, vedno so zraven, ko ji odrasli strežijo. Okrog njiv, posejanih s turščico, se skoro celo leto preganjajo otroci. Seme, ki je komaj položeno v zemljo, varujejo pred vrnanami in kavkami, da ga ne izbrskajo, tudi še zelene storže bi vse razmršile in izključvale komaj dozorevajoča zrna, ako jih ne bi vedno preganjali otroški »ššš« in oponašanje puške »puf«. Otroci jo luščijo v jesenskih večerih, ki so kakor nalašč vedno daljši, dokler ne podremijo na kupa listja: otroci jo robkajo v gorkih hišah, ko je zunaj že sneg, tja do božiča. Seveda, ko bi starih očancev in mater ne bilo zraven, bi bilo bolj malo narejenega. Tera gredo pa taki posli kaj urno od rok, obeam pa so taka dela najboljša prilika za dolge povesti, da otroške oči kar strme.

Kadar ajda pisma dobi, je konec kmečkega leta. Polja so vedno bolj prazna in tiha, nobeno žito ti več ne ustavi pogleda. Prav

na koncu polja spoznaš gospodarja, ki je peljal gnoj na njivo za novo žetev; vidiš pastirje, ki sredi dneva ženejo na pašo, ker so jutro že premrzla, zvečer se pa dan tako zgodaj zapre; preplašenega zajca lahko zasleduješ po celotni polju, dokler ti ne zgine v gozdu. Šumenje čebel, navijanje murnov, ptičje petje — vse je utihnilo, vsa pesem polja s poletno soparico vred se je nekam razgubila, nastopil je mir, lep in domač, ki ga sleherni stvar tudi na zunaj razodeva, živina v počasnejšem koraku, ker nihče več ne bije po njej kakor tolikokrat poleti, ko se je narejalo k hudi uri; tudi ljudje so postali nekam mirnejši in krotkejši, posamezno se luščijo iz vasi, nič več v takih družinah kakor takrat, ko je šlo za pšenico in proso, in gredo na polje po zadnjih opravkih, v mislih pa merijo pridelek letošnjega leta, rž, pšenico in proso na mernike, krompir na koše, korenja in repe bo pa še toliko in toliko voz, zelja pa toliko in toliko škafov. Sleherni stvar vé, da ni mogoče nič več zamuditi, nič več prehiteti, zemlja je dala, kar se je namenila. S tem bo treba preživeti vse, kar jih je pri hiši, tja do novine. Nekaj je treba pustiti za seme, drugo pa mora zadošтовati za vso zimo in pomlad. Mora. Ako bi bile kašče preplitve, bo začetkom prihodnjega poletja prišel nasproti ozimni ječmen, ki je prvi od nove setve zrel in je ob svetem Petru že v kruhu, zato mu tudi pravijo »strošars«. Mlinar ga bo že kar čakal koncem njive, gospodinja bo nadlegovala mlinarja, da bi ga brž zmlel, otroci se bodo gnetli po vežah in čakali, kdaj bodo mati vroče hlebece potegnili iz peči. Ječmenov kruh in da bi dejal, da je najboljši, rese štrle iz njega kakor bi ježa valjal po rokah in jermen ima, da bi zvon lahko nanj obesil, v tistih dneh je pa velik dobrotnik. Kašče so že prazne, novo žito pa še zoreti ni začelo, to praznino vsako leto izpolni ozimni ječmen, »strošars«, ki mu je sam Gospod Bog k dobremu imenu pomagal, ko ga je v puščavi pomnožil. Od tistihmal se ga noben pošten kristjan ne brani, če že tako pride.

Gnoj za zimsko setev

Gregorski gospod

Svetogregorski župnik Franc Seraf. Krumpčar obhaja 30. septembra 1935 svojo 70. letnico. Rodil se je na ta dan pred 70 leti v Tunicah pri Kamniku. V mašnika je bil posvečen 23. julija 1891, čež 7 let (l. 1898) je postal župni upravitelj pri Sv. Gregorju, l. 1899 pa župnik. L. 1912 ga je škof dr. Jeglič imenoval za duha, svetnika, pa tudi svetna oblast ga je odlikovala, ker so vsi priznavali njegove velike zasluge za ljudstvo.

Za Sveti Gregor, divni in vabljeni kotiček Dolenjske, kamor že slehernega ljubitelja narave žene srce, je jutrišnji dan, 30. september, velik praznik. Duhovni oče, nadsvetnik gospod France Krumpčar, je v radost in veselje faranov in sosednih fara dočakal sedemdeset let. Delo goreče in neumorno v vinogradu Gospodovem, dalje požrtvovalno in nesebično na polju ljudske prosvete, gospodarstva, socialnega in kulturnega napredka v fari slavi moža. Mogočni gregorski prosvetni dom, ki je bil in ostane žarišče vsega življenja, kjer se je vršilo nešteto sestankov, iger, gospodarskih tečajev, odkoder so izšli izobraženi borci moške in fantje, kjer so črpale žene in dekleta izobrazbo duha in srca, ta dom, ki je rod preobrazil, ga utrdil v časti in poštenju, je zgradil gregorski gospod. Ni se ustrašil naporev, truda in težav v življenju in delovanju, saj je vedno zaupal v Boga in pa v dobre in vdane mu farane; česar se je lotil, povsod je žel uspehe, ki danes kronajo njegovo delo.

Vladal je v zvoniku cerkve Svetega Gregorja — molk, toda ne dolgo. Kar čez noč se je razleglo čez hribočke, doline, gozdove in travnike ubrano petje mogočnih bronastih zvonov. Gospod nadsvetnik je razumel dušo svojih faranov, sledil je nje klicu in potegnil skozi line zvonove, ob katerih slovesnem potrkanju podhrtevalo srca Slemen in okolice, in katerih tožeh glasovi tako presunljivo pojejo v jutro Vernih duh. Človek bi mislil, da je livar vžil v

Ko bi oče moral prati

Pralo bi se samo z Radionom

Schichtov **RADION** pere sam

Na kraju vojaških manevrov

(Od našega posebnega poročevalca)

Brčko, 26. sept.

Dobrih 60 km južno od Vinkovcev leži že na desnem bregu Save Brčko, središče letošnjih največjih manevrov naše vojske v povojni dobi. Mogoče je ta ravnina, ki jo šele v daljavi na jugu zapira planina Majevica, prvi pozdrav gorate Bosne. Povsod drugod se v modrikasti daljavi spušča nebo kot obok na izravnani svet, ki ga Slovenci razen Prekmurcev sploh ne poznamo. To bi zavriskal slovenski kmet, če bi ga postavil v to rodovitno zemljo, ki se kar sama ponuja v delo. V nekaj letih bi si ustvaril polja, ki bi bila zanj lepa in mogočnejša kot drugim morda cela kraljevstva. Prenehala bi večna borba za pod zemljo, ki je njemu vsakdanji kruh, prenehal boj z ledino in krasom, ki mu na rodni tleh nagažata ob vsakem koraku. Ko bi si s pridnostjo ustvaril to, o čemer danes komaj sanja, pa bi si najbrž zaželel nazaj v doline, griče in planine, katerih ne bi mogel pogrešati. Je že tako: drugi so bogati in imajo ploden svet, mi pa imamo kot tolažbo za trdo delo lepoto, katere se zavemo šele takrat, ko jo gledamo v mislih iz tujine.

Neskončna se zdi človeku ravnina, posejana s hrastovimi gozdiki, polji in skromnimi vasmi. Koruzna polja, ki se vlečejo ponekod v nedogled, kažejo, kaj je vsakdanji kruh prebivalstva. Travniki, kakor jih poznamo mi, skoraj ni; pač pa so pašniki, na katerih pastirje krote trmaste goske, pastirji pa živino, ki se ji godi kaj dobro. V to ravnino je zarezala Sava vijugasto strugo. Živahnost, ki jo je prinesla s seboj iz planin, se ji je ubila na dolgi poti po ravnini. Len in počasen voletok, ki je zopet dobil nekoliko barve. Vpliv trboveljskih rudnikov se ne pozna več tako močno. Temnozeleno barvo so Savi dodali na poti številni dotoki, ki jih še ni zasledila — industrija.

Bližajoči se manevri so prinesli v vso deželo novega življenja. Koruza je večinoma že pospravljena in po strniščih in poljskih potih se zbirajo prve čete. Celotni vtis, ki ga dobi človek, spominja na Slovenijo v letu 1915, potem ko je Italija posegla v svetovno vojno in sta Gorenjska in Notranjska postali skoraj vojno ozemlje. Hvala Bogu, da vse skupaj ni čisto — zares!

Brčko je kakor panj, ki roji. Vojaški tovorni in osebni avtomobili švigajo sem in tja, kurirji na motorjih in triciklih se spretno izogibajo počasnim vpregam domačinov, na vzhodu mesta pa raste ob vojaških skladiščih novo mesto iz šotorov. Časnikarji se veda tudi že prihajajo in vojaške oblasti so nas nastanile v največjem hotelu Posavina, ki ima koncertno dvorano, restavracijo in kavarno. Začuden obstoji človek pred veliko zgradbo in se sprašuje, kako more obstojati tako podjetje v mestu, ki ima pičlih 8000 prebivalcev, če ne ve, da je Brčko poleg Valjeva največje izvozno tržišče s bosanskimi slivami, sadjem, orehi, žitom in živinsko krmo. Izvozna sezona za sveže slive, ki se začneja v septembru, privabi vsako leto pre-

ta bronasta telesa vso dušo in mehko srce gregorskega pastirja.

Kdo se ne spominja časov, ko je gospod nadsvetnik kot odbornik sedeval vsak dan v občinski pisarni, pisal prošnje za dopuste vojakov, sirotam preskrboval podpore, jih tolažil in lajšal njih boli.

Bog je obilno blagoslovil slavljenčevo delo za farane. K njemu se je zatekal, pri njem je iskal podpore, pomoči in utehe. Njemu se je zahvaljeval. In kakor svojega najvišjega Gospoda, tako ljubi tudi njegovo prebivališče, cerkvice, za katero z vso ljubeznijo skrbi, jo krasí, ki je skratka ves njen. Rad bi bil zidal novo, večjo. Upamo, da jo še bo, kakor hitro se razmere spremenijo.

Dela — vseh ne moremo naštetj — slave gospoda nadsvetnika, molitev ga povzdiguje, srca faranov, okolčanov prijateljev in znancev pa prosijo Boga: Naj slavljenčevo delovanje še naprej Vsemogočni blagoslovlja in naj mu da docakati še desetletja!

kupčevalce iz številnih držav. Veletrgovci iz Nizozemske, Češkoslovaške, Nemčije in Avstrije so vsakoletni redni gostje v Brčkom. In Brčko je radi sliv bogato in živi od njih skoraj vse leto. Ko se je letos pričela prodaja sliv, je bilo vse mesto zatrpáno z vozovi, tako da so stali vozovi v vzhodnem delu mesta, kjer je glavni trg za slive, celo po pločnikih za pešce. Glavna dovozna cesta na trg je bila zadelana v dolžini dveh kilometrov z nad 1000 vozovi. Prvi vozniki so pripeljali že v mesto pred polnočjo. Ob jutranji zori je začela kupčija in se vlekla do večera. In posledica: prvi dan je bil naloženih na postaji v Brčkom 120 vagonov sliv, ki so še isti dan romale na vse strani sveta. Tako se je vlekel ječmen s slivami skozi ves september in po 60—70 vagonov sliv so odpeljali po trije tovorni vlaki vsak dan. Dne 21. sept. se je začel sejem s suhim slivami, sveže slive pa se počasi ponehale. Sedaj nalože povprečno vsak dan po 4—5 vagonov suhih sliv, ki gredo večinoma vse v inozemstvo.

Zakaj je postalo Brčko tako važno središče za izvoz sliv, pojasnjuje dejstvo, da se tu končuje normalna železniška proga, ki gre do Vinkovcev. Brčko je zato potegnilo nase velik del Posavine in bosanskega ozemlja. Druge bosanske železnice so ozkotirne in slive je treba z njih prekladati na normalno tirnico, kar je zamudno in za kvaliteto sliv škodljivo. Seveda je razumljivo, da radi tega v Brčkom nikdar ne bo prodril predlog za podaljšanje železnice proti Tuzli. Boj, ki bi se razvil v tem primeru, bi bil sličen borbi naših slovenskih »furmanov«, ki so se na vse kriplice otepalili južne kakor tudi gorenjske in dolenjske železnice. Mnogi žive v Brčkom samo od sliv in vse leto čakajo na slivno sezono, ki jim prinese zasluzka za vse leto. Tako je pač povsod: prekupec in izvoznik zasluzita, kmet pa, ki je vse leto upal na zasluzek, z žalostjo prešteva skromne pare, ki so mu jih prinesle slive, s katerimi bodo drugi zaslužili — tisoče.

H. J.

Brčko, 27. sept.

Zadnje priprave za velike manevre pri Brčkom se končavajo. Čete severne in južne armade, ki bodo sodelovale v manevrih v smeri od Vinkovcev proti Brčkemu in Majevici planini, so se že zbrale. Silno je bilo delo posameznih čet, zlasti tehničnih, ki so imele opravka s prevozom, popravljanjem potov in postavljanjem telefonskih zvez. Za na glavni progi v smeri Zagreb—Belgrad so številni vlaki vojaštva, ki so vozili vsi v Vinkovce, povzročili, da je kolodvor v Vinkovcih dobil napol vojaško videnje. Moštvo je razkladalo vagon z vojaškimi potrebščinami, ki so zopet natovorjene na tovorne avtomobile, bile odpremljene na bodoča bojišča. Pionirske čete so v neprestanem delu v treh dneh od postaje Gunje zgradile leno cesto, dolgo 1 km. Zato, kar bi bilo treba najmanj 10 dni, je vztrajnost in žilavost pionirjev dosegla v vprav neverjetno kratkem času. Nihče od njih se ni zmenil za utrujenost ali nočno delo, nihče misli na počitek. Tako je bilo povsod in zato je že danes vse pripravljeno za manevre, ki se bodo začeli uroci ob 8 zvečer.

80 letnica vzornega gasilca

Naš marljivi in zavodni tovariš Miha Srnc z Jesenic na Gorenjskem praznuje te dni 80 letnico svojega trdega življenja. — Kot ustanovitelj gasilske čete se od leta 1893 že danes kljub visoki starosti neprestano udeležuje vseh gasilskih nastopov. Bil je pri številnih požarih, ne samo na Jesenicah, temveč tudi v bližnji in daljni okolici. Zato je bil odlikovan s srebrno kolajno za gasilstvo. Cel roman bi lahko napisali o njegovih številnih ljubih delih. Zato mu želijo tovariši gasilci še mnogo let!

Ljubljanske vesti:

Union - dvorana stotisoč melodij

Ce bi človek pri nas iskal registraturo našega kulturnega, političnega in družabnega življenja v zadnjih tridesetih letih, ne bi mogel iti mimo velike unijske dvorane. Leži tako simbolično v središču Ljubljane, da ni moči drugače, ko da je bila tudi središče njenega življenja. Res, secesionistične glave njenih karijati so sesale vase glasbo in luč in besedo nešteto dni in večerov; po tem grandioznem prostoru, ki ga je pred tridesetimi leti ustvaril Vancaš, so se sprehajali in izveneni zvoki, ki so jih iz gošal in iz ljudi čarali Talieh in Vaša Prihoda, Hubermann in Cortot, Ada Sari in Cassado, Simene in Betetto in Lovsetova, praška in dunajska filharmonija, Sangerknaben in Donski kozaki in Pevska zveza. Skozi njo je šlo trideset let glasbe v Ljubljani. A ne samo to. V tem velikem prostoru so spravljene tudi velike besede dr. Kreka, dr. Šušteršiča, dr. Korošca in drugih ljudi, ki jih bo zgodovina označila za vodnike. Spravljena so navdušena vzplapolavanja slovenskih množic ob velikih trenutkih našega življenja. V njej lebdi še zdaj leto sedemnajsto z majniško prebujenimi zahtevami o svobodi, leto osemnajsto, leta potem vse do dvaintridesetega v znamenju zelenih kravat ob godu velikega voditelja. Unionska dvorana je bila tudi trideset let razvojni barometer naše politike in v neštetihih kulturnih prireditvah tudi našega kulturnega razvoja. Ob razmišljanju njene preteklosti in sedanjosti bi duhovni zgodovinar dobil dosti pobud za grandiozen esej o tem centralnem prostoru. Glavna oznaka njenega obstajanja je bila, da je služila času in nudila Ljubljani in Sloveniji tisto, kar je čas prinesel iz najnovejšega najboljšega.

Ta oznaka ji ostaja in ji bo ostala tudi zdaj, ko se zvesta svoji lepi tradiciji presnavlja in preoblikuje, da bo mogla Ljubljani posredovati zadnjo najmlajšo umetnost, zvočni film in bo tako ostala še bolj tisto, za kar jo je označil naslov tega članka. Kakor je v glasbenih in kulturnih prireditvah zbirala v sebi te vrste elito, tako bo elita tudi v svoji novi nalogi, brez velike reklame in poudarjanja teh svojih odlik. Za to nalogo jo že mesec dni preoblikujejo, da ji bo ustrezala v najširši meri. Preoblikujejo jo pod strokovnim vodstvom ing. arh. Khama in stavbenika Rožmana tako, da bo ostala vsa ista in vendar tako spremenjena, da je najrednejši obiskovalci ne bodo mogli prepoznati.

Res, človek bi se zmotil že pri vstopu. Iskal bi starega, zavitega dostopa mimo restavracije v dvorano, a ta je zazidan. Vhod je zdaj naravnost iz veže, vsi tisti zverženi prostorčki in prostori in pridvigi, ki so se prej razprostirali med vežo in dvorano, so zdaj združeni v grandiozno predvorje, čakalnice ali foyer, kakor že hočete. Slika kaže, da takrat, ko so začeli delati, ni bilo moči pričakovati, da bo iz tiste zmede nastal tak prostor. Ob stenah so tu tri blagajne; število je toliko zato, ker se uprava zaveda, da mora sodoben kino biti zaradi ljudi in njihovega zadovoljevanja in ne narobe, kakor je malsikje grda navada. V stenah se vzi-

dane vitrine za stalne razstave domače umetnostne obrti, keramike, knjigotštva — čemu bi kino v svojem prostoru dražil ljudi s samo svojo reklamo. Nad foyerjem so pisarne in projekcijska kabina, ki jo moramo prav za prav imenovati zaroček za novo kino dvorano — zgrajena je bila za predvajanje skalskega filma o kraljestvu Zlatorogovem. Takrat, ko se je začel prvi poskus boja proti ljubljanski kinematografski diktaturi in kartelu. Kabina je največja in najmodernejša v državi, zdaj čaka samo še montaže dveh Ernemann-Zeissovih projektorjev, ki bosta skozi betonski tunel nad stopnišcem metala pravilnice in zvoke iz melanizirane kraljestva čene v dvorano.

Dvorana? Iz vrvenja ljudi, glasov, žic, bežanj se najmočnejše odražajo barve. Kričeca belina stropa in sten je izginila. Strop se širi v mirni, nežni sivini, ki pomeni v barvnem stopnjevanju celote najnežnejši ton. Nekdanji leseni spodnji opaz in stena do balkona je temnovijena, z zlatimi progami razdeljena v polja; balkonska balustrada še čaka težke svetlordeče plišaste prevleke, stena za njo je že svetlo oranžna, od srede dalje siva kakor strop, vse lepo harmonično, kakor znajo to spesniti moderni umetniki barv. Vse okrasje in glavičje je pozlačeno, dna so ultramarinska, kar daje naravnost čudovito kombinacijo. Nad odrom je zidana balustrada izginila, pozlačeni okvir okrog njega daje dvorani videz gledališke dvorane, izza njega bodo vseli teški zastori, v katerih bo stal ekran, projekcijska plošev.

Glavno vprašanje pri prezidavi je bilo kljub že skoraj absolutni akustiki le še vprašanje dušenja odjekov, ki so pri reprodukciji govora zelo nepotrebni in škodljivi. Zato je bilo treba zlasti zadnjo steno, ob katero bodo zvoki udarjali direktno, vse izolirati z insulitom, posebnimi vlaknati izolacijskimi ploščami. Prav tako so obložene stene pod balkonom in balkon, tako da je glede akustike doseženo pač najvišje možno. Vsa prava in slepa okna bodo zavešana s plišastimi zastori. Zastirba, kadar ne bo predstav, tudi projekcijska stena. Po arhitektonski in barvni estetiki bo dvorana čudovita, da človek, ki je malce pogledal v pripravljalna dela, naravnost neravno pričakuje otvoritve.

Dela se vrše v obsegu, ki je dostojen dvorani. Ljudje, ki jih vrše, so podobni v svoji naglici kinematografu, še najbolj tisti, ki vodijo. Ti se morajo boriti proti času, ki jih prehiteva, proti nadlegovalcem, radovednežem, proti novim domislekom, za katere ni časa ne možnosti, proti proslencem za službe, ki so že vse oddane, proti sabotaži. Tudi o vseh teh majhnih stvarih nosi unionska dvorana spet znak svojega časa. Vsi njeni prijatelji, zlasti pa še prijatelji in poznavalci filmske umetnosti, ki so bili pri ljubljanski filmski šundariji tako prikrajšani za umetnost, nestrpnost pričakujejo otvoritve kina Union, saj bo pri njem s prostorom, z upravo in vodstvom dano vse, kar je potrebno za kvaliteto in izbor.

Pri zaprtju, motnjah v prebavi

vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec

naravne **FRANZ JOSEF** grenčice.

Registrirano od Min. soc. pol. in nar. zdr. S. br. 15.485 od 25. V. 1935.

Priprave za veliko Ljubljano

Ljubljana, 28. sept.

Danes dopoldne se je vršila v mestni posvetovalnici na magistratu konferenca vseh načelnikov oddelkov ter šefov pododdelkov ter mestnih podjetij. Konferenco je vodil oseben mestni načelnik gosp. dr. Vladimir Ravnihar.

Konferenca je bila sklicana zaradi tehničnih priprav za priključek okoliških občin Ljubljani. Debata je pokazala, da je mnogo vprašanj, takih da potrebujejo pojasnila in je bilo zato na koncu tudi sklenjeno, da se izdelajo še pismeni referati o posameznih vprašanjih, tako da bo šlo delo hitreje od roka.

Na konferenci so najprej obravnavali vprašanje mestnih meja. Tu ima izdelati mestni gradbeni urad natančno poročilo. Sledila je razprava o vseh drugih važnih vprašanjih, ki so v zvezi s priključitvijo. Tako n. pr. dobil obrtni referat veliko več poslov, nadalje veterinarska policija ter vojaški urad. Posebno poglavje tvori vprašanje pogrebnega zavoda. Sedaj ima v Ljubljani mestni pogrebni zavod monopol, na Viču in v Mostah pa sta bili dve zasebni pogrebni podjetji. Tu bo gotovo nastalo mnogo spornih vprašanj, ker je za mestni pogrebni zavod velike važnosti, ali bo imel še naprej monopol, ker so s tem zvezani tudi veliki dohodki.

Tudi prevzem šolstva je velike važnosti. Nova velika Ljubljana bo morala prevzeti okoli 60 razredov moških in ženskih šol s približno 75 učnimi mesti.

Posli mestnega fizikata se bodo razširili, ker se bo povečalo delo pri zaščiti proti nalezljivim boleznim, nadalje nadzorstvo nad živili.

Tudi ljubljanski policijski rajon bo zelo razširjen.

Pri vprašanju davščin je nastalo vprašanje, kaj je s taksiimi, ki jih pobira n. pr. mestna občina. Ali se naj te takse pobirajo takoj v novo priključene delih ali pa šele kasneje po faktični izvedbi priključka. To je sporno vprašanje in se bo mestna občina Ljubljana obrnila na banovino za pojasnila. Glede pobiranja mestnih trošarin bo kontrola zelo težka radi nezadovoljnih trošarinskih mej, katere bo težko nadzorovati.

Ker bo mestni občini pripadlo mnogo delov z izrazito kmekčkim značajem bo, potrebno posvetiti kmetijstvu več pozornosti kot doslej. Izražena je bila misel, da bi se osnoval v zvezi z mestno vrtnarijo okrajni kmetijski referat, za kar bi bilo potrebno nastavitvi novega okrajnega ekonomata.

Najvažnejša pa je bila debata glede osebnih vprašanj. Potrebno bo prevzeti pragma-

tično uslužbenstvo priključenih občin skoro v celoti. Pri tem gre za namestitve okoli 70 uradnikov. Seveda se je šele zadnje čase število uradništva v okoliških občinah znatno povečalo. V zvezi s tem je bilo predlagano, da naj bi se, dokler se končevalno ne uredi vprašanje osebja in uprave sploh, postavijo v priključenih občinah ljubljanski mestni uradniki, ki naj bi predstavljali mestno občino kot celoto in pomagali pri prevzemu poslov od sedanjih uprav na upravo nove velike Ljubljane.

Tudi je važna rešitev vprašanja prenosa uradnih aktov iz okoliških občin.

Mestna podjetja naj bi takoj prevzela posle v novo priključenih krajih.

Med drugimi razpravami na konferenci omenjamo tudi vprašanje popisa prebivalstva. Radi neekspeditivnega poslovanja državne statistike bi bilo dobro, da bi se izvedel popis prebivalstva, ki bo prinesel dragocen material za proučevanje gospodarske, socialne in kulturne strukture cele Ljubljane, kar bo najboljša podlaga za dobro gospodarstvo, socialno in kulturno politiko. To bi bilo važno tudi za domovinski urad mestnega načelstva, ki bi imel zbranega dovolj gradiva.

Nadalje je bilo še ugotovljeno, da je računati, da bo stala razmejitev velike Ljubljane po novih mejah okoli 30.000 Din.

Ker je ostalo še mnogo vprašanj, ki potrebujejo razjasnitve, je bilo sklenjeno, da se mestna občina obrne za pojasnila na banško upravo, da tako pripravi lahko končno vse potrebno za prevzem poslov, da bo uprava nove velike Ljubljane lahko uspešno delala.

○ Duhovne vaje za duhovnike. V Domu duhovnih vaj v Ljubljani pri cerkvi sv. Jožeta bodo duhovne vaje za duhovnike od 7. do 11. oktobra in od 14. do 18. oktobra.

○ Rožnik. Danes obhaja rožniška cerkev svoje zadnje letošnje proščenje. Zato bo ob 9 zjutraj pridiga, potem sv. maša z ljudskim petjem, po maši pa darovanje za cerkev. Popoldne ob pol 5 bodo na Rožniku pete litanije Matere božje in po litanijah darovanje za cerkev. Vsi, kateri ljubite rožniško cerkvico, iskreno vabljeni!

○ Prirodoslovno društvo zopet na delu. — Kakor že več let, bo tudi letos priredilo Prirodoslovno društvo redna predavanja iz prirodoslovnih ved. Predavanja se bodo zopet vršila v predavalnici Mineraloškega inštituta na univerzi ob sobotah zvečer ob 18., vsakih 14 dni dni. Prvo letošnje predavanje bo v soboto, 5. oktobra, in sicer o transpoziciji krvi. Predaval bo g. prim. B. Lavrič ob skiptičnih slikah, ki bodo nazorno pojasnjevale

zanimivo predavanje. V letošnjem načrtu je še 11 zanimivih predavanj. Člani in prijatelji Prirodoslovnega društva, posejajte tudi letos zopet naša predavanja!

○ Huda nesreča delavke. V skladišču Sever et Co, na Gosposvetski cesti 5, se je večerj okoli 11 dopoldne pripetila huda nesreča. 23-letna delavka Franciška Podobnikova, doma iz Pšate, je delala pri dvigalu. Pogledala je v globino ter nekaj zaklicala sodelavkam, pri tem pa jo je dvigalo močno stisnilo za glavo. Nesrečni delavki je butnila kri iz ušes, izpadli so ji zobje in vse gornje čeljusti, v zatilju pa je dobila hudo rano, obenem so se ji pretresli možgani. Poklicani so bili reševalci, ki so ponesrečeno prepeljali z reševalnim avtom v bolnišnico. Dekle ima hude poškodbe ter je med drugim izgubila del govora. Njeno stanje je nevarno.

○ Umetniška šola »Probuda« prične z rednim poukom v ponedeljek 7. oktobra. Vsi, ki nameravajo posejati to šolo, naj se pismeno javijo vodstvu šole najkasneje do četrta 3. oktobra. Vse podrobnosti so razvidne na razglasni deski »Probuda« v veži Tehniške srednje šole v Ljubljani.

Čutim se dolžna, da se najiskrenejšo zahvalim
gosp. prof.

dr. Alojziju Zaločar-u
porod. in ginekologu

za veliko požrtvovalnost pri operaciji, za neumorni
trud, skrb in pomoč v času bolezni

Josipina Perhac
vdova viš. davč. uprav.

○ Noetova barka v Selenburgovi ulici št. 6. Da je s tem mišljena ona barka, polna domačih in tujih živali sredi večjih in manjših kletk, v katerih je razstavilo društvo NOE to in ono žival z namenom seznaniti z njimi vse ljubitelje in bodoče podpornike stalnega zoološkega vrta, na žalost se ni vsem znano. Priznati pa moramo, da je velik del ljubljanskega občinstva z veseljem pozdravil to poučno razstavo, ki pa nima cilja samo nekaj tednov nuditi temu ali onemu popularnega zanimivega sprehoda med kletkami raznih ptic in četrveronožcev ampak tudi v bodoče kot temelj stalnega zoološkega vrta.

Lev Cezar, star je šele 6 mesecev, ki se lahko kosa z vsakim malčkom v hitrosti, kdo da bo izmed njiju preje izpraznil steklenico sladkega mleka s pomočjo duče, kar povzroča seve dokaj zabave mladim in starim gledalcem. Cenzi, malajski medved, ki je mojster v pripravljanju si gnezda. Dalje rakun Bobby, ki dvomi o čistosti sadja in peciva, ker vsako tako mu podarjeno stvar temeljito opere v vodi ali pa tudi v pesku. Jazbečevka »Urška«, ki se polagoma pripravlja na dolgo zimsko spanje. Pav, razkazuje svoje krasno perje samici pa tudi nam. Mlade lisičke, ki skušajo čimprej izkoptati steno, kar jim pa bržkone ne bo uspelo. Tudi srnjak »Janko« in srnica »Urška«, velika uharica itd. V barki vsakega obiskovalca pozdravlja tudi rdečeplava arara, iz Južne Amerike doma. Strupeni modras, smokulja in lepa kobranka si delajo družino z zeleno morsko mačko s sršenarjem »agon«, zlatimi in srebrnimi fazani, kotornami itd. Z njimi vred pa vabi tudi društvo »NOE« vse, ki hočejo vsaj posredno sodelovati pri zgraditvi važne in poučne ustanove, da ga podpirajo s poseti in pristopanjem v društvo, ker je stalni zoološki vrt tudi nujno potreben za prestis mesta Ljubljane, kot kulturnega središča Slovenije. Ako želite videti leva, psa, rakuna in jazbeca skupno na promenadi, pohitite danes popoldne na razstavo. Vstopnina 2 Din otroci 1—.

Vi želite modern in eleganten

KLOBUK

Oglejte si zalogo klobukov in čepic pri

MIRKO BOGATAJ

Ljubljana, Stari trg 14

○ Krompir in zelje. Na sv. Petra nasipu, kjer je trg za krompir, je bilo večerj do 60 voz lepega krompirja pripeljanega iz okolice in raznih dolenskih krajev. Gorenjskega krompirja je bilo razmeroma malo. Doslej še ni bilo pravega povpraševanja po krompirju. Večraj prvič je bil krompir popolnoma razprodan. Cene krompirja na debelo so bile 0,70 do 0,75 Din kg. Zeljnatih glav je bilo malo in še te so se s težavo prodale. Cene zeljnatih glav so splošno od 0,70 do 0,80 kg. Posamezne glave od 1,50 do 3 Din po težji in obliki. Zelje je letos prav dobro obrodilo na Barju, kjer je uvedeno nemško zelje, ki mu barjanska zemlja prav dobro ugaja.

Dr. Stacul

specijalist za otroške bolezni

od 1. oktobra zopet redno ordinira

○ SITAR & SVETEK - štampilje - etikete - sedaj na Marijinem trgu 8. Se priporoča.

○ Dosti sadja. Tudi večerjajni sadni trg je pokazal, da je bila letina dobra. Poznega sadja je na trgu v izobilju. Uvoženo je bilo do 1 vagon smederevskega in drugega žlahtnega grozdja. Lepo grozdje je bilo poslano na trg iz Kutjeva (Slavonija). Grozdje je bilo na debelo 3 do 6 Din kg. Tudi domačega grozdja iz raznih vinorodnih krajev Slovenije je bilo dosti. To grozdje je bilo 3 do 5 Din kg na drobno. Razvija se sezona za naša jabolka, zlasti stajerska. Tudi bližnja okolica iz sosrste in dobrujske občine, dalje iz kamniške okolice, Gorenjske in Dolenjske, je dala mnogo lepih jabolk. Jabolka prvovrstna so bila 1,50 do 3 kg na debelo. Na drobno so bila slabša 2 do 3 Din. Boljša jabolka nekoliko dražja. Dovolj jabolk cenijo na 2 in pol vagona. Hruške prvovrstne so bile na debelo 6 Din, na drobno 7 do 8 Din kg. Slabejše vrste hrušk so bile 3 do 5 Din kg na drobno. Sezona za bosanske slive pojenjuje. Večraj so bile 5 Din kg na drobno. Stajerske breskve so bile 4 do 5 Din na drobno. Najlepše breskve so bile na trgu celo po 18 Din kg.

Dentist Palovec

Kongresni trg 14

zopet redno sprejema

○ Domači kostanj. Na trgu so že začeli prodajati domači kostanj po 2 do 3 Din l. Kostanj je letos izredno dobro obrodil. V tivolskih in rožniških gozdovih, kakor tudi na Goloveh je prav živahno življenje. Ljudje nabirajo kostanj v velikih

Lepe spomenike

po nizki ceni dobite pri

KUNOVAR FRANJU

pokopališče Sv. Križ, Ljubljana

množinah Brez večjega truda ga letos naberejo v kratkem času velike množine. Tako rodovitne letine za kostanj že kmalu ni bilo.

○ Reven dijak-realec, išče instrukcij iz vseh predmetov do IV. razreda. Cena nizka. Naslov v upravi »Slovenca«.

○ Hudo reven dijak-osmošolec prosi za brezplačno hrano in stanovanje, za kar bi rad prevzel kako instrukcijo. Siromak je brez vseh sredstev in silno potreben. Naslov v uredništvu »Slovenca«.

Prihajamo zopet in prinašamo zadnje
modne novosti.

Velemanufaktura

A. & E. Skaberne
Ljubljana

○ Ljubljance imate pač najlepši sprehod na Rožnik. Gostilna na Rožniku Vam pa tudi najboljše postreže. — Danes tudi z toplimi žegnanjskimi krofi.

○ Kino Kodeljevo igra danes ob 17. in 20. ter jutri ob 20. »Cesarčine spominčice« in več prediger.

Državna hipotekarna banka

glavna filijala v Ljubljani

daje

menično hipotekarna posojila

na poslopja in stavbišča v mestih in
trgih ter v priznanih letoviščih in
zdraviliščih.

**Jubilej
zvestega naročnika**

pa je »Domoljub« tudi stalni gost v njegovi rojstni hiši. Ko se je mladi Mišel Mišelji po svetu učil mizarstva, se je l. 1906 naselil v Zeleni jami, ki pa je tedaj bila še majhna naselbina. Tu se je poročil z gospo Rozalijo roj. Cajhen iz Pšate. V srečnem zakonu sta imela 8 otrok, od katerih jih je 6 še živih. S pridnostjo, varčnostjo in poštenim delom sta si pridobila čedno domaćijo in ustvarila lepo ter ugledno mizarstvo podjetje. Gosp. Mišelji je že od leta 1908 naročnik »Slovenca«. K njemu je »Slovenec« začel prihajati med prvimi v Zeleno jamo. Prav gotovo je g. Mišelji s svojim vzgledom in tehtno besedo mnogo pripomogel, da je naš list danes v Zeleni jami tako razširjen in skoraj v vsaki hiši domač. Sploh je katoliški slovenski tisk pri Mišeljih doma. G. Mišelji je bil leta 1909 izvoljen v obč. odbor občine Moste, v katerem je vneto deloval do razpusta leta 1931 skupaj z županom Oražnom. Tudi g. Mišelji je pomagal v tistih trdih časih orati ledino in pripravljati tla za ugleden razvoj katoliške misli in prosvete v Mostah. Tako delo ne sme ostati pozabljeno v sedanjosti. Bog ga ohrani še mnogo let!

Novi modeli

jesenskih plašcev in oblek
so dospeli!

Fr. Lukič, Ljubljana,
Stritarjeva ulica

Na Vačah pred 3000 leti

Kratkih 20 minut smo vozili z avtom iz Ljubljane na Vače, starodavnega kranjskega trga, ki čepi v lepi ravni med dvema cerkvama, Slemškom in Slivno, ter zapira prehod na drugo stran Gorenjske proti Pečam in idovitno Kandiško dolino.

Zato pa je bilo svoječasno pred 3000 leti na Vačah mnogo več življenja kot danes. Dokazano je po izkopninah in najdbah starih grobišč in grobov, katerih je v okolici Vač mnogo tisoč, da so tod nekdanje prebivalci živeli in podjetni ljudje, ki so se pečali ne samo s primitivnim obdelovanjem polja, ampak v prvi vrsti s železarstvom in prekopčevanjem. Njih grobovi so raztreseni od Slivne, mimo Vač, na Mačkovec, Leštni, na Apnu, na Ravnih nji-vah, na Spodnji in Zgornji Kroni, vzdolž Klenka proti Cvetežu tja gori do Svete Gore. Tudi v sedaj obširnih gozdovih nad Lešani so ugotovljena davna naselja in grobišča. Skozi Vače je v davnih časih, ko je do Zagorja stalo še jezero, vodila stara trgovska pot, ki je vezala sever z jugom. Taka trgovska pot je peljala iz starodavne Celeje — Celja — skozi Trojane —

Pod nadzorstvom prof. dr. Šmida odkopujejo ilirski grob

Motnik na Vače, tod po vodni savski poti na Vrhniko, kjer so takratni prebivalci slavrski pobirali trgovski davek. Od tam je trgovska žila vodila skozi Logatec v laške dežele. Takratni vaški trgovci so prekopčevali raznovrstno robo, sami so na debelo izdelovali razno bronasto in železno robo, nakitje, okraske ter praktične predmete. To so zamenjevali za sol in jantar, s katerim so se že v takratni dobi lišpale nečimurne žene in dekleta. So se pa mnogo pečali tudi z železarstvom, potrebne železne rude so kopali v rudnikih pod Lubeškim gradom, pod Slivno in nad Vernekom. Povsod tod so tudi pozneje črpali rudna bogastva, to je svinec, baker in železo, baje tudi zlato stari Rimljani. — Po mnenju arheologov je bila vaška trgovina na višku v letih 300 do 200 pr. Kr. Ko se je potem odprla druga trgovska pot po Črnem grabnu mimo Domžal, je začelo življenje na Vačah pešati. Počasi so potem Vače priče propadanja.

Po svetu so Vače zaslovene šele pred kakimi 50 leti, ko je po naključju prišlo na dan, da hranijo stari grobovi, raztreseni vsepoval od Slivne do Svete Gore, sila zanimive in dragocene starinske stvari. Vaški nadučitelj Peruci, ki je takrat vtepal vaškimi solarnimi učenci v glavo, je pri učencih zapazil čudne starinske stvari, železne zaponke, igle ter druge okraske, katere so otroci prinesli s pase domov. Goveja živina, ki se je mirno pasla po solčnih livadah okrog Slemške, je razkopavala zemljo in tako so prišle te čudne stvari po 3000 letih na svetlo dan. Učitelj Peruci je otrokom te starinske stvari pobral in jih poslal takratnemu litjskemu glavarju Festenecku, ki je o teh najdbah takoj obvestil ljubljanski muzej. Takratni ravnatelj Dežman je prišel z odkopavanjem raznih grobišč in tako so ugotovili, da se tu nahajajo grobišča pradednih prebivalcev teh krajev, Japodov, Venetov, Ilirrov in Kelto, ki so se pred 3000 leti tod naseljevali ter priganjali rod za rod. Glas o teh najdbah pradedne kulture je šel po vsem svetu, posamezniki so pričeli kar na svojo pest kopati in razkopavati po raztresenih grobiščih. Tako je tu kopal starinoslovec Jernej Pečnik; pred vojno je po več mesecev vsako leto po raznih koncih in krajih vaškega okoliša kopala vojvodinja Meklenburška, ki pa izkopnin ni oddala ljubljanskemu muzeju, ampak jih razposlala po vsem svetu, v Rim, London, Pariz, Atene, Berlin, Dunaj itd. S svojo srečo so tudi poizkusili domačini, ki so se lotili tudi izkopavanja grobov, češ, saj leže na naših posevstvih. Tako je precej kopal naš stari znanec Titi Simljan iz Mačkovec, ki se vrže v staro 80. letom že prav živo zanima za vsako izkopnino, ki se sedaj iz trga naročju pradednih grobov. Največ sreče pa je imel pri izkopavanju sedaj že rajni po sestnik Pleze izpod Klenka, ki je med drugim izkopal izredno redkost — situlo —, najpopolnejšo posodo z značilnimi reliefi in okraski iz dobe teh starih prebivalcev. Oddal je ljubljanskemu muzeju za droben cenar. Taka situla je danes vredna več kakor 100.000 Din, saj jih je po raznih muzejih sveta komaj 10. Z eno besedo, v 50 letih, odkar so pri Vačah odkrili ta znamenita grobišča, so razni pokleni in nepokleni grobokopci izkopali in izropali nad 1000 grobov; pretežna večina teh dragocenih izkopnin je šla iz naše dežele za malenkosten denar v tuje muzeje, le neznaten del izkopnin, gori omenjena situla, nekaj fibul, zapustnic, zaponk, prstenov, loncev, skled in drugih posod, v katerih je bil po največ ahranjen ognjiščni pepel, ali pa pepel sežganih trupel, je ostal ohranjen domovini, prišel je v ljubljanski muzej, ki te dragocenosti hrani kot dokument prazgodovinskega dogajanja ter življenja na naših tleh. — Da bi ti razkopalec teh 1000 grobov kopali po kakih metodah — smoteno, ni govora, po ogromni večini so kopali z nametom, da iz grobov za sebe izkopljejo dragocenosti, da oplenijo te stare grobove, plen pa prodajo, kdor da več... Šele pred nekaj leti je politično-upravna oblast prepovedala poljubno izkopavanje teh starinskih grobišč ter tako preprečila nadaljnjo plenitev teh za nas tako dragocenih grobov — iz katerih črpamo sedaj šele vire davnega življenja prebivalcev pred 3000 leti.

Smoteno, metodično, podprto z znanstvenim raziskovanjem je pred 4 leti pričel šele kopati tod okrog naš znameniti rojak dr. Valter Šmid, po rodu iz Gasteja pri Kranju. Svetovno znani učenjak je univerzitetni profesor in ravnatelj predhistoričnega muzeja v Gradi. Tudi znameniti učenjak pa ni kopal samo grobove, znanost je raziskoval, iskati in končno tudi na-

šel ostanke naselbin teh davnih prebivalcev, ki so 100 let pr. Kr. živeli svoje življenje po teh krajih. Tako je odkril pod idlično cerkvijo Slemšek ostanke starodavne naselbine prazgodovinskih Ilirrov na Spodnji Kroni. Odkril je 16 hiš, ki so bile zgrajene na skalnatih podstavkih; dograjene so bile z lesom, pokrite pa z ločjem in bičjem, mahovjem in drevesnimi skorjami, špranje pa so zadelali z ilovco, da so se ubranili hudega mraza, dežja in burje, ki tod okoli še v današnjih dneh ostro brije. Ta naselbina je štela 50—60 takih primitivnih hiš, tako je tod prebivalo okoli 200—300 ljudi. Te hiše so bile brez pritliklin ter so imele le en sam prostor, v sredini tega prostora pa je bilo ognjišče, po navadi v obliki podkve. V tem prostoru se je odigravalo celotno takratno družinsko življenje okoli hišnega ognjišča — ki je veljal za nekako svetišče. Pod to naselbino je g. profesor Šmid našel neko vdolbino, približno na kraju, kjer danes stoji pod Slemškom kapelica, v kateri je dobil nekaj kosti in pepela; iz tega sklepa, da je bila tu v tistih časih nekaka kapela, v kateri je bil takozvani darilni oltar, kjer so prebivalci darovali svojim bogovom razne živali.

Malo proč od te naselbine, na Zgornji Kroni, je našel 5 kovačnic, ki so bile izdelane v skalnata tla. Dobil je tod ostanke železarskih izdelkov, več kosov železa in mnogo žilindrov, kar obenem dokazuje, da so tukaj tudi topili rudo, katero so pridobivali iz okolice Vač. Lubeška in Verneška. V kovačnicah je dobil tudi takozvane jamfores, lončene vrče z vsebino 28—50 l, v katerih so dobili kovači, ki so tudi hudo trpeli žejo, vino iz laških dežel od Vrhniko. Ti vrči vinske kaplje so bili zadelani z drevesno smolo. Take vrče so izkopali tudi pri Vrhniku.

Raziskovanja glede železarstva g. prof. dr. Valter Šmida so posebno važna, ker so podala točno sliko o prazgodovinskem železarstvu naših krajev, kako so se polagoma razvijala od početkov mehkega železa prav do jekla in tudi bronu. — G. profesor je dal te železarske najdbe tudi kemično analizirati. Vse te analize (okrog 25) so potrdile, da so bili že naši prazgodovinski prebivalci dobri mojstri v topitvi železne rude.

Prof. dr. Šmid se pogovarja z našim poročevalcem

Trojni jubilej v Preserju

Preserje.

Danes praznuje v Preserju gosp. župnik Mihael Perčič petdesetletnico življenja. S to slovesno priložnostjo je združil obenem petindvajsetletnico mašništva in petnajsetletnico svojega župnikovanja v Preserju. Tiho in skromno, kakor je bila vsa njegova pot skozi življenje, bo praznoval gospod tudi svoj trojni jubilej. Kol duhovnika ga odlikuje čudovita skromnost in nesebičnost, izredna duhovna gibčnost in dobrotla, ki ne pozna meje. S prav gorenjsko vztrajnostjo, — doma je iz Rupe pri Kranju, — osredotočuje vse sile in moči za duhovno poglabitev svoje fare, ki jo je našel ob prihodu v precej revnem in zapuščenem stanju. Po njegovem trudu, vrednem idealnega duhovnika, je vzkliko v fari že veliko dobrega in obrodilo blagoslovljen sad. Danes se vsa fara s hvaležnostjo spominja njegovega dela in mu želi, da bi mu bil Bog, za čigar čast se je vse življenje trudil, zvest plačnik. K njegovemu trojnemu jubileju mu iskreno čestitamo in mu želimo, da bi nam ga Bog ohranil čilega še mnogo, mnogo let!

Prosvetni večeri

Prosvetna zveza bo tudi v bodoči sezoni priredila ciklus ljudsko prosvetnih predavanj v Ljubljani, pa tudi po trgih in mestih, po deželi, kjer bi to želela prosvetna društva. Prosvetni večeri se vršijo vsak petek ob 8 zvečer v verandni dvorani hotela Union.

4. oktobra: II. jugoslovanski evharistični kongres v sliki in besedi (Vinko Zor). — 11. oktobra: Iz zgodovine koroškega plebsita (dr. Janko Arnež). — 18. oktobra: 800letno kulturno delo stiških menihov (Metod Mikš). — 25. oktobra: Ob 100letnici rojstva Simona Jenka (dr. Ivan Pregelj). — 8. novembra: Kaj je dala Primorska na oltar slovenske kulture? (prof. Frane Koblar). — 15. novembra: S Pax Romano po Čehoslovanskem (Smolej Rudolf). — 22. novembra: Ob 50letnici rojstva dr. I. Kreka (prof. Ivan Dolencec). — 29. novembra: O zdravju in boleznih (dr. Anton Breclj). — 6. decembra: Mohorjeva družba v preteklosti in sedanjosti (dr. Jože Pogacnik). — 13. decembra: Glasbeni večer v spomin 100letnice rojstva Davorina Jenka (Ludovik Puš). — 20. decembra: Palestina v sodobni luči (Mirko Javornik). 1936.

10. jan.: Pri naših muslimanih (dr. Franc Kulovec, min. n. r.). — 17. janu.: Bela smrt (prof. Janko Mlakar). — 24. jan.: Ob 20letnici pokolja Armencev (Ivan Pivk). — 31. jan.: Skozi Dolomite v Svico (Vinko Zor). — 7. febr.: Okultistične vede (Josip Šimenc). — 14. febr.: Okrog Afrike (dr. Ivan Knific). — 21. febr.: Cerkev v rdečem pasu Pariza (prof. dr. Vilko Fajdiga). — 28. febr.: Organizacija del usmiljenja (Valerijan Učak, kontur). — 6. marca: Umetnostni spomeniki Slovenije (magr. Viktor Šteška). — 13. marca: Mostar in okolica (prof. Ivan Dolencec). — 20. marca: Kulturno življenje v sodobni Rusiji (Fran Eriavec).

Za
čiščenje

kuhinjske posode
VIM
vzemi

Koledar

Nedelja, 29. septembra (16. pobinkoština nedelja): Mihael, nadangel; Evtihij, mučenec.
Ponedeljek, 30. sept.: Jeronim (Jerko); Zofija, vdova. — Ta mesec se je dan skrčil od 13 ur 14 minut za 1 uro 27 minut na 11 ur in 41 minut.

Novi grobovi

† Gospa Marija Slajpah. Umrla je v petek ponoči gospa Marija Slajpah, rojena Kastelic, v starosti 84 let. Rajnica, ki je bila vdova za Josipom Slajpahom, je bila mati gospe Mariji Tersglav, soprogi našega urednika. Vsem za njo ostalim naše iskreno sožalje, rajnici pa naj sveti večna luč!

Osebnosti

— Poroka. Dne 28. sept. se je poročil g. Alfred Fischinger, sod. priprav. z gđ. Metoda Rozmanova, stud. med. Priči sta bili gg. davčni inspektor Ivan Mešek in dr. Perko Milan, priznani specialist za zobne bolezni. Čestitamo!

Ostale vesti

— Podoželska društva naj bi priredila redno vsaj vsak mesec pozimi eno izmed naslednjih predavanj: 1. Evharistični kongres v Ljubljani v sliki in besedi. 2. Ob 70letnici rojstva dr. I. E. Kreka. Ob tej priložnosti naj bi se uprizarila tudi Krekova igra Tri sestre in se zbralo vsaj 50 Din za Krekov spomenik, za kar prejme društvo brezplačno Krekov Socijalizem. 3. Dan dobre knjige: Mohorjeva družba v preteklosti in sedanjosti. 4. Kmet in delavec v sovjetski Rusiji. 5. Brezposelnost in boj proti njej. 6. O delih usmiljenja.

— Železniškim vdovam v vednost. Gospod prometni minister je pod št. M.S. 15327-35 odobril, da se železniškim vdovam in sirotam vrne odvzeti premož. po razisk. cent. — Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani: Šalamun, predsednik.

Zakaj je razirna krema
„LA TOJA“
edinstvena na svetu?

2) Pena se med raziranjem ne susi

— Posednikom novih hiš. V nedeljo, 6. oktobra ob 10 dopoldne sklenjeno v Ljubljani veliko zborovanje novih hiš. Dvorana za zborovanje bomo pravčasno naznanili v ljubljanskih dnevnikih. — Društvo posestnikov novih hiš.

— Praktični učiteljski izpiti na drž. učiteljski soli v Ljubljani se bodo v oktoberskem roku začeli v petek dne 18. oktobra 1935 ob 8 dopoldne. Kandidatje naj svoje pravilno opremljene prošnje za priprave k izpitu vložijo uradnim putem pravčasno tako, da bodo vsaj do 12. oktobra 1935 v rokah izpitnega odbora, sami pa naj se zgledajo po ure pred začetkom v direktorjevi pisarni. Zakasnele prošnje kakor tudi zamudniki pridejo v poštev šele za prihodnji izpitni rok v aprilu. Posledna obvestila se kandidatom ne bodo razposiljala. Izpitni odbor. Ravnateljstvo drž. učiteljske šole v Ljubljani.

Triumph najpopolnejši
štedilnik

Okusen
štedljiv
a poceni

izdelek

Osješke livarne železa in
tovarne strojev d. d. Osijek

— VECERNI TRGOVSKI TEČAJ (Sestali desotmesečni) za odrasle prične na Kristofovem učnem zavodu 3. okt. ob pol osmih zvečer. Ponk trgovskih predmetov, stenografije, strojepljiva, reklame, jezikov, Solnina za vse obvezne predmete 100.— Din, vpisnina 30.—. Prijave in brezplačne informacije na Domohranski cesti 15.

— Dravska finančna direkcija v Ljubljani sprejme pomožnega slugo za težja fizična dela (donašanje kuriva itd.) v svojstvu dnevničarja-sluzitelja z mesečno nagrado ca. 700 Din. — S 5 Din kolikovanje vloge s prilogo po § 3. urad. zakona je vložiti pri dravski finančni direkciji do 10. oktobra 1935.

— Pritožba hišnih posestnikov. Prejeli smo: Vsi hišni posestniki dravske banovine zahtevajo dimnikarske račune tako izdane, da vidijo, kaj imajo plačati. Dosedanjih računov ne sprejemajo več, kar naj vzamejo v vednost vsi dimnikarski mojstri.

Malo soda bikarbonate in kuhinjske soli in v trenutku imate mineralno vodo!

Toda komur je kaj za zdravje, ta pije **RADENSKO** ono s srcem!

— Izbiro poklica. Opozorjamo vse, zlasti abituriente, ki si žele nasvetov glede študij, za izbiro poklica, informacij o razmerah v raznih stanovih itd., na dr. Sušnikove »Akademске pokleece, ki dajejo o teh ozirih najboljše napotke. Knjiga (ca. 400 strani) se dobi v knjigarnah ozir. pri SKA Starošolstvu v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5, za 40 Din (po pošti 45 Din).

— Zakon o tisku. V založbi Jugoslav. knjigarnice v Ljubljani je izšla knjižica »Zakon o tisku, ki jo je uredil sodnik okrog. sodišča v Ljubljani Ant. Mladič. Knjižica vsebuje pregledno tekst zakona o tisku z dne 6. avgusta 1923 z vsemi dopolnitvami po tiskovni novosti z dne 6. januarja in 11. januarja 1929 uvođenim zakonu h kazenskim zakonom z dne 16. febr. 1929, kazenskemu zakoniku z dne 27. januarja, zakon o izvrševanju kazni na prostosti od 16. febr. 1929 in zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi z dne 6. januarja 1929 in je opremljena z nad 100 važnejšimi in zanimivimi razsodbami kasacij in višjih sodišč. Knjižica je z ozirom na njeno vsebino, ki do sedaj še ni bila nikjer objavljena, neobhodno potrebna vsem praktičnim juristom, novinarjem, kakor tudi privatnikom. Cena knjižice, ki obsega 60 strani, je 16 Din.

Amerikanska
peč

je pač najboljša in najštedljivejša peč, nadomešča vsako centralno kurjavo, obenem pa je okras za vsako stanovanje. — Poceni in štedljiva. Dobiva se pri **Vojvodjanske livnice d. NOVI SAD**

— Na sveto Goro pri Gorici bo zadnje letošnje romanje z avtobusi 7. oktobra. Fotografijo, točen naslov, ime očeta, poklic, rojstne podatke in 125 Din je treba poslati do 1. oktobra na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sentpeterska vojašnica.

Kapital v zim! Lutz
Cenik: Tovarna Lutz-peč, Ljubljana — Šiška

— »Popularen in slaven kot kino ljubljencec in praktičen kot Tivar-Hubertus«, so izrazi, ki se danes že uporabljajo dnevno v pregovorih. Toda pazite na odlično kakovost in pravilnost garancijske znanke. Tivar-Hubertus-plašč za dame, gospe in otroke, edini izdelan iz patentirano impregniranega, garantirano nepremočljivega »Hubertus-sukna« (jugoslovanski patent št. 7644-31) je le pravičen s pravega in garancijskim listkom ter se prosteje izključno samo v Tivar-prodajalnah. Nujno potrebno je, da si za nakup Hubertus-plašča dobro zapomnite imenovan število patenta. Kakovost Tivar-Hubertus-plašča damo mi — priznanje mu je pa dala široka javnost in vsak, kdor ga je že preizkusil. — Tivar obleke.

Sedaj pa tudi v Ljubljani že dobite

PETANJSKO Slatino

Narčite je zaboj za poskušnjo: Telefon št. 25-16

Rajko ZUPAN, rest. „Zvezda“

— Ljudska »samopomoč, reg. pom. blagajna v Mariboru, naznanja vsenu cenj. občinstvu, da je po zadnji reformi pravi, odobrenih po kr. dravski banovinski oblasti na najboljši zavarovalno tehnični podlagi, ki jamči vsem članom trajni in sigurni obstoj ustanove. Vse zlobne govorice o kakšnem razpustu odnosno likvidaciji so popolnoma neosnovane in neresnične in se bo vsakega tozadevnega obrekovalen sodniško zasledovalo. Omenjamo tudi še, da nismo s »samopomočjo v Splitu v nobeni zvezi. Opozorjamo cenj. čitatelje na današnji in srat v oglasnem delu lista.

Tisoč in tisoč so se že prepričali, da je to najmodernejša zobna krema

CIMEAN Denti-fir

— Trgovina s čisto svilo. Ljubljana, Tyrševa cesta 50, poleg Sv. Kristofa sporoča, da so dospeli najmodernejši vzorci za jesen.

— Potreba modernejšega človeka je pravilna in smotrna nega zob, ki se doseže s Cimean-zobno kremo, ki je najpopolnejša.

— V Benetke in Padovo čez Gorico — Trst — Redipuglia, 3-dnevni avtobusni izlet od 12. do 14. oktobra za 390 Din. — V Nazarje čez Črniče — Novo Stiflo — Gornji grad (ten dan z avtom) 6 oktobra za 70 Din. — Na kraljev grob na Oplenac (velodnevno bivanje v Belgradu) z vlakom 19.—21. oktobra za 225 Din. — Podrobna pojasnila pošljemo brezplačno. Priglasite se na naslov: »Po božjem svetu«, Ljubljana, Sentpeterska voj.

— Motnje v želodcu in črevesu, ščipanje v trebuhu, zaspanje v žilnem sistemu, razburjenost, nervoznost, omotičnost, hude sanje, splošno slabost olajšamo, če popijemo vsak dan čašo »Franz Josefovec grenčice.

— Abiturijentski tečaj Zbornice TOI na drž. trgovski akademiji v Ljubljani. Vpisovanje na abiturijentski tečaj se vrši vsak dan do včetrš 30. sept. od 8 do 12 v ravnateljevi pisarni trgovske akademije. Istotam se dobi vse potrebne pismene ali ustne informacije in prospekt. — Predavanje prično dne 1. oktobra ob 8. zjutraj.

© Zobozdravnik-specialist dr. Kallay Juraj ord. od 8—12 in 3—7 v palači »Dunav«, vogal Aleksandrove in Beethovenove ulice 14-1. Telefon št. 38-20.

Mariborske vesti:

Novi mestni svet

Ze včeraj smo poročali, da je banska uprava za mariborskega župana imenovala odvetnika dr. Alojzija Juvana, za podžupana pa Franja Žebota. Obenem je bil imenovan nov občinski odbor. Odlok se glasi:

Na osnovi § 147 zakona o mestnih občinah v zvezi s § 5 zakona v izpremembi občinskih zakonov z dne 6. januarja 1929 ter s pristankom g. ministra notranjih poslov razrešujem predsednika mest. občine mariborske g. dr. Lipolda Franja, podpredsednika g. Golouha Rudolfa in vse člane mestnega sveta njihovih funkcij v zastopstvu mestne občine ter na njih mesto

postavljam

za predsednika mestne občine mariborske dr. Juvana Alojzija, advokata v Mariboru, Vrtna ulica 24; za člana mest. sveta in podpredsednika mestne občine Žebota Franja, hiš. posestnika v Mariboru, Loška ulica 10; za člana mestnega sveta Alojzija Lamberta, zasebnega uradnika, Magdalenska 59; za člana mest. sveta Benedičiča Antona, kroj. mojstra, Koroška cesta 12; za člana mest. sveta Dražerja Oskarja, industrijalec, Klavniška ul. 23; za člana mestnega sveta Gregorja Viktorja, šol. upravitelja, Slomškov trg 11; za člana mestnega sveta: Goleža Antona, trgovca, Aleksandrovca 42; Gušček Franja, trgovca, Razlagova ulica; Hrastelja Franca, ravnatelja tiškarne, Koroška cesta 5; Hutterja Josipa, industr., Truberjeva ulica; Hohnjeca Franca, mesarja, Dvorska ul. 4; ing. arh. Jelenca Jožeta, stavbenika, Wildenrajerjeva ulica 16; Jemca Ivana, vrtnarja, Prešernova ulica; Jana Ignacija, urarja, Grajski trg; Koresa Martina, hišnika, Sodna ulica 9; dr. Kovačeca Jankota, ravnatelja banovinske hranilnice, Gosposka ulica; Klančnika Ivana, mizar, mojstra, Mejna ul. 9; Leskovarja Josipa, ml., odvet. pripr., Vrtna ul.; dr. Mille- ra Ferda, advokata, Prešernova ulica 2; Meglič Otmarja, hiš. posestnika, Kresova ulica; Munda Alojzija, miz. mojstra, Taborška ulica; Ošlag Josipa, ravnatelja tiskarne, Sodna ul. 9; Ozvalič Ignaca, davč. urad., Vrbanova ulica 35; Pogačnik Bogdana, bančnega ravnatelja, Vilharjeva ulica; Pušenjaka Vladota, zadruž. nadzornik, Miklošičeva ulica 6; dr. Pihlarja Janka, zdravnika, Prešernova ul. 2; Prijatelj Ivana, profesorja, Smetanova ul. 56; Potočnik Ferda, tovarnarja, Čopova ul. 15; dr. Peteljana Josipa, uradnika OUZD, Medvedova 2; Rogliča Dragota, trgovca, Cankarjeva ulica; Sabotja Henrika, podpolkov. v p., Kerkova ulica; Stabej Jožeta, uradnika cest. odbora, Koroška cesta 22; Sluga Ivana, trgovca, Tržaska cesta; Sojca Ivana, kiparja, Razlagova ulica; Sprager Alojzija, elektrotehnik, Vetrinjska ulica 14; dr. Sušnika Franca, profesorja gimn. v Mariboru; inž. Ungerja Karla, Pobreška c. 15; Velkerja Ivana, posestnika, Gajeva ulica; Veronek Franca, železničarja, Betnavska c. 27; Wurzingera Ivana, žel. uradnika, Betnavska c. 27; Zlatnik Mirola, upokoj., majorja, Gregoričeva ulica; Kovačič Ivana, trgovca, Slovenska ulica 10; Kotnika Antona, upokoj., preglednika fin. kontr., Klavniška ulica 20; Feyertag Antona, pek. mojstra, Betnavska c. 34; Weiss Josipa, trgovca, Cvetičeva ulica 34.

Popravljen krivica!

Pri občinskih volitvah dne 18. decembra 1927 je dobila bivša SLS 1858 glasov, socialisti 1713, SDS 881, Nemci 736 in radikali 234. Ze sama za sebe je bila SLS najmočnejša stranka v Mariboru, postala je pa še močnejša skupaj z radikali. Pri volitvah župana, ki so se vršile nato dne 14. januarja 1928, je dobil dr. Juvan 25 glasov, Erzen 13 glasov, 2 glasovnici pa sta bili prazni. S tem je bil izvoljen dr. Juvan z ogromno večino za župana mesta Maribora in je bil župan od prvih dni decembra leta 1931, ko je bil razrešen županskih poslov. Za župana je bil imenovan nato dr. Lipold, ki je bil izvoljen na listi stranke, ki je bila že takrat v Mariboru v veliki manjšini, je pa danes v še večji manjšini.

S tem, da je imenovan spet za župana dr. Juvan, ki je prišel na to mesto z zaupanjem mariborskega prebivalstva, je popravljen krivica in je dano veliko zadoščenje volilcem Maribora. Saj je mesto izvoljenega župana postavil nasilni režim župana, ki ni mogel uživati zaupanja večine mariborskega prebivalstva.

DR. ALOJZIJ JUVAN.

Rojen je na Vačah pri Litiji 13. junija 1886. Gimnazijske študije je dovršil v Ljubljani, nato pa se je vpisal na pravno fakulteto v Gradcu, pozneje pa na Dunaju. Kot visokošolček je bil član katoliških akademskih društev v Gradcu in na Dunaju ter se je povsod živahno udeleževal. Ze pred vojno je vstopil v advokatsko pisarno dr. Leskovarja v Mariboru, moral je nato med svetovno vojno na fronto, po svetovni vojni se je stalno naselil v Mariboru, kjer je kmalu otvoril svojo lastno advokatsko pisarno. Ko je bil pri volitvah leta 1927 izvoljen v občinski svet, je bil izvoljen mesec dni nato za mariborskega župana. Ko je bil župan, je pokazal dr. Juvan svojo veliko organizacijsko sposobnost in gospodarski smisel. V tem času je bil kupljen Mariborski otok in je bilo zgrajeno kopalnice na otoku, kakor mu ga ni para v naši državi. Za omiljenje stanovanjske bede so bile v tem času zgrajene delavske hiše in je nastala delavska kolonija. Pri tem je delal vedno v sporazumu z dr. Jerovškom. Stanovanjska akcija ni zavzela nikdar tako velikega razmaha, kakor ravno v tem času

in če bi se pozneje v tem smislu nadaljevalo, ne bi bilo v Mariboru danes sramote z delavskimi bakhami. Poleg stanovanjske akcije, ki je prinesla tako velike uspehe, se je v času, ko je bil župan dr. Juvan, pričelo z modernim urejanjem cest. Doseženo je bilo izplačilo kaldrmine in je bila iz tega fonda tlakovana Meljska cesta. Bil je pa tudi položen tlak v Sodni ulici itd. V tem času so bili napravljeni načrti za carinarnico in pošto carinsko hišo. Prepričani smo, da bo dr. Juvan tudi v teh časih krize mogel pokazati, da je upravičeno zaupanje, s katerim ga spremlja ob novem imenovanju mariborsko prebivalstvo.

FRANJO ŽEBOT,

ki je gotovo ne samo v Mariboru, ampak tudi po vsem slovenskem Stajerju, predvsem pa še po Slovenskih goricah eden najbolj znanih naših javnih delavcev, je rojen 10. avgusta 1881 v Selnici ob Muri. V šolo je hodil v Št. Ilju v goricah, nato pa se je pri svojem stricu učil tri leta kolarstva. Ze takrat je deloval z veliko vnemo pri fantovskih organizacijah, že takrat je začel nastopati kot ljudski govornik. Odšel je nato na Dunaj, kjer je dovršil zadržni tečaj, nato pa se je spet vrnil domov in bil kmalu nato tam izvoljen v domači občinski zastop. Zelo mnogo je pomagal takrat pri zgradbi društvenega doma v Št. Ilju, ki je bil slovesno blagoslovljen 10. septembra 1910. Še prej, dne 1. februarja istega leta, je vstopil v Mariboru v uredništvo »Slov. gospodarja«. Straže in »Našega doma«. Ves se je takrat posvetil časnikařstvu ter je deloval tu z veliko vnemo do 6. januarja 1921, ko je bil izvoljen za narodnega poslanca na listi bivše SLS ter je ostal poslanec za Maribor levi breg do 6. januarja 1929. Povsod in vedno je posvetil Žebot vse svoje javno delovanje samo delu za ohranitev slovenstva in katolištva pred prevratom, pozneje pa je deloval z vsemi silami za povzdigo narodnostne zavesti v novi državi in za gospodarsko izboljšanje mariborskega okolja. Zlasti je znana njegova velika delavnost pri izboljšanju in zgradbi cest. Decembra leta 1918 je bil imenovan v okrajni zastop mariborski, od leta 1930 do leta 1932 pa je bil načelnik okrajnega zastopa, kjer je pokazal, kako je treba delati za povzdigo gospodarstva. Po vsem tem smo prepričani, da bo tudi kot podžupan mesta Maribora pokazal vso svojo veliko delavnost in sposobnost v korist razvoja mesta in blagostanja mariborskega prebivalstva.

IV. Pohorski tek, ki bo danes teden na Pohorju, bo gotovo ena največjih sportnih prireditv v mariborski okolici. Za tek se vsrjijo živahne predpriprave, za izid pa vlada veliko zanimanje, ker najboljši mariborski dolgočprogaš Kangler zaradi prestopa v drug klub ne bo smel startati. Ker se pa obeta tudi udeležba iz Ljubljane in Celja, bo konkurenca zelo ostra. Za ljubitelje Pohorja bo ta prireditev zelo dobrodošla, ker bo zopet poživila zanimanje za Pohorje.

Kraljevo stipendijo je dobil nadarjeni abiturient mariborske klasične gimnazije g. Bombek Jože. Začenši s 1. oktobrom 1935, bo dobival mesečno 1000 Din. Mnogo obetajočemu akademiku — kraljevemu stipendistu nase iskrene čestitke!

Šušteršič priznava zločin. Dočim je morilec lastne žene in otroka Ivan Šušteršič po obsodbi zločin indirektno priznal s tem, da ni hotel vložiti priziva, je sedaj po pravomočnosti sodbe v jeti končno priznal svoje gnusno dejanje. Pristavlja pa, da je hotel zastupiti s plinom sebe, ne pa žene in otroka.

Trgatev se bo pričela v mariborski okolici v splošnem po 8. oktobra, le nekaj občin je določilo kot trgatveni termin 6. oktober. Vinogradi so zdravi in če bo sedanje krasno vreme trajalo še vsaj 10—15 dni, se pričakuje kvaliteto in kvantitetno prvovrstna letina. Pravijo, da bo letošnji letnik sličen letniku 1930, ko ni bilo vino ni premočno in ne preveč kislo ter s finim, močnim bukejem. Zaloge starega vina so skoro izčrpane, vendar pa se kupci še ne morejo odločiti, da bi nastavili primerne cene za mošt, ker obljubljajo sedaj komaj 75 par za liter.

Umrla je v bolnišnici zasebnica Alojzija Špendl, stara 72 let. Naj počiva v miru.

Vprašanje tekstilnega delavstva, mezd in kolektivnih pogodb se bo razmotiralo danes dopoldne ob 10 v Delavski zbornici na anketi, ki jo je sklicala Delavska zbornica v Ljubljani. Enkele se udeležijo zaupniki iz obratov in predstavniki strokovnih organizacij. Razveseljivo je, da je Delavska zbornica končno vendar pokazala nekoliko inicijativnosti v najbolj perečem našem delavskem vprašanju ter je prišlo do te ankete, ki bi bila že zdavnaj potrebna.

88 vagonov jabolk se je izvozilo iz obeh mariborskih okrajev v inozemstvo. Zanimanje za jabolka narašča. Cena je sedaj od 1,70 do 2,50, za kanadke pa ponujajo ponekod baje že 3 Din za kg.

Družinski oče s številno družino — brez posla v veliki bedi in pomanjkanju prosi dobrega srca dela ali pa podpore. Darove sprejema uprava »Slovenca« v Mariboru.

Odmev tragedije v Dornavi pri Ptuj. Včerajšnji »Slovenec« je iz Ptujja poročal o samomoru dveh mladih ljudi, ki so ju našli kmetje pri trganju koruze na njihov okrog Dornave. Navedeni sta bili tudi imeni obeh nesrečnežev, ki so jih našli napisani na listku. Mariborska policija je včeraj prejela anonimno pismo, podpisano z začetnicami F. L., v katerem sporoča neznan pisec, da gre s svojim dekletom v prostovoljno smrt, ker jima starši branijo zvezo. Poizvedbe so ugotovile, da gre za 22 letnega tkalca v Hutterjevi tovarni Karla Frasa iz Mejne ulice 14 ter za 21 letno tkalko pri Doctor in drug Faniho Ledinec. Oba sta odpotovala iz Maribora v četrtke ter se podala v Ptuj, odkoder sta peš odšla proti Dornavi, kjer sta se na koruzni njivi zastrupila z izolom. Včeraj so žalostni starši odpotovali v Ptuj, odkoder sta bili trupli prepeljani v Maribor.

Gasilska četa v Mariboru nabira po mestu podpornice. Četa, tako zbudila zanimanje za gasilstvo med vsemi sloji mariborskega prebivalstva in da dobi nekoliko sredstev za svoje poslovanje. Priporočamo, da se čim več naših čitateljev prijavi za podpornice člane in plača malenkostno letno podpornino.

Maratonski fantje vabijo danes popoldne k Lovskemu domu za Tremi ribniki na svojo prireditev.

Izlet v Slovenske gorice prireja avtobusni promet Mestnih podjetij v nedeljo 6. oktobra. Obisk gospodarske razstave v Ptuj, vinske trgatve v Ormožu, Ljutomeru, Gornji Radgoni, Sv. Lenartu. Cena 55 Din za osebo. Prijave in informacije: vodstvo avtobusnega prometa MP, Maribor, Glavni trg 26, telefon 22-75.

Roko je zmečkal stroj tovarniškemu delavcu Lovru Zgancu. Reševalci so ga prepeljali v bolnišnico.

Glas progovnih delavcev

Ljubljana, 27. sept.

Od progovnih delavcev smo prejeli:

Kdorkoli pozna delo in plačilo progovnega delavstva, mora priznati, da ni bil nihče med državnimi uslužbenci pri svojem naporu delu tako slabo plačan kakor prav mi, progovni delavci. Kakor je že splošno znano, je bivši režim, za tarčo omiljenja gospodarske stiske izbral prav nas progovne delavce ter nam znižal tako minimalno plačo za 10%, tako da zaslužimo na mesec — ne glede na to, da imamo nekateri veččlansko družino! — največ do 500 Din; razen tega pa nas je bivši režim tlačil še z brezplačnimi dopusti, dasi vsakdo ve, v kakem stanju so naše drž. železnice, oziroma njihove proge.

Tako smo bili mi najzadnji in najslabše plačani najhujše pogojeni — odkrito povedano, ni nam več mogoče živeti življenje dostojnega človeka ter smo prisiljeni s svojimi družinami vred stradati. — Na naše splošno veselje in srečo pa se je bivši režim le zrušil, pa se zatogadelj progovni delavci nadejamo od nove vlade večjega razumevanja naših teženj in stisk, kar vidimo iz njenih dosedanjih ukrepov, da si resno prizadeva vsem in vsakomur pomagati, kolikor je pač mogoče in kjer je najbolj nujno in potrebno.

V imenu človeškega dostojanstva in človeških pravic prosimo ter apeliramo na sedanjio vlado, naj tudi nas ne pozabi in nam vrne odvzetih 10%, ker bi tako le spet mogli vsaj skromno, toda pošteno živeti ter bi bila država rešena sramote, da smo primorani stradati v državi, v kateri je sicer vsega v izobilju.

Upamo pa, da naše zaupanje ne bo osramočeno, čeprav je prav zadnje čase zmanjšana plača ostalim državnim uslužbencem, ki pa so imeli v primeri z nami sijajne plače ter so še tudi sedaj, če primerjamo svoje plače z njihovimi, dobro plačani. Kdor ima kolikaj človeškega čuta, mora pritrditi, da se pri našem naporu delu z vso družino nikakor ne da živeti s 500 Din na mesec, pa najsi bo še tako varčevanje v gospodarstvu ali v gospodinjstvu.

V svojem zaupanju v sedanjio vlado, v njeno zares demokratično in ljudsko pojmovanje vladanja ter pomaganja vsem, posebej pa tistim, ki so najprej in najbolj potrebni, ponovno apeliramo na pristojna mesta ter prosimo našega narodnega voditelja in notranjega ministra g. dr. Antona Korošca, našega novega železniškega ministra g. dr. Mehmeda Spaha ter našega ministra brez portfelja, g. dr. Miha Kreka, naj se zavzamejo za nas in nam pomagajo, da ne bomo še dalje hirali v tem obupnem stanju. — Zgled, kako se se vprav zgoraj omenjeni gospodje ministri zavzeli za bedne rudarje, nas krepi ter nam budi upanje, da naš klic pomoči ne bo zaman.

Pravkar navedene izjave in prošnjo potrjujemo s svojimi podpisi! (Slede podpisi.)

Celje

Razgovor o komemoraciji za pok. viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem bo v torek, dne 1. oktobra ob 6 zvečer v posvetovalnici na mestnem poglavarstvu.

Advokat

dr. Goričan Alojz

je preselil svojo pisarno iz Narodnega doma v Celju

v Ulico dr. Gregorja Zerjava 4-L

(prej Aleksandrova ulica)

V Cinkarni zopet delajo. Po zadnjem poročilu, ki smo ga objavili v petek, je delavstvo vztrajalo pri svojem sklepu in nadaljevalo stavko. V petek je cinkarna zadela peči, ustavila električno centralo in odstranila bate v žveplarni. — Istega dne je zopet prišel v Celje ravnatelj Delavske zbornice g. Kopač, ki je ponovno stopil v stik z delavskimi zaupniki. Pri tej priliki je bil navzoč pri razgovorih tudi okr. načelnik g. dr. Vidmar. V petek ob 5 popoldne so zastopniki delavstva in ravnatelj g. Kopač delavstvu, ki je bilo še vedno zbrano v cinkarni, ponovno razložili ves položaj. Z ozirom na zadnje ukrepe cinkarnskega vodstva so je bilo bati, da bi se prelinilo z delom v cinkarni za nekaj mesecev, če se delavstvo ne vrne takoj na delo. Z veliko večino glasov so nato delavci sklenili, da prenehajo stavkati in da zopet začno z delom. Uspehi stavke so zelo malenkostni. Cinkarna sprejme nazaj v delo vse delavce in di delavstvu dvojno božičnico; prvi obrok bo izplačala pri prvem izplačilu. Topilničarji so se vrnili na delo že v petek ob 6 zvečer, ostalo delavstvo pa včeraj jutraj. Delavstvo je tudi stavilo pogoje, da sprejme cinkarna v delo tudi tiste delavce, ki so tako rekoč štrajk povzročili. Izdelala se bo tudi nova kolektivna pogodba. Štrajk torej ni rodil za delavstvo nobenih pozitivnih uspehov.

Vsak je sam sebi sovražnik,

če se nima v svoji hiši Herkules' obroče za šledilnik, paten oran! Kolosalen uspeh kurjenju! Ogromen prihranek na kurivu, t.j. 50%! Dobi: bi trdili

D. Rakusch, Celje

Dobra sadna letina in kupčija. Dasi je v splošnem v celjskem okraju letos sadna letina bolj slaba, je vendar sadje v oddelku od Galicije preko Šmartna v Rožni dolini proti Vojniku obrodilo zelo obilno. Sadje je zelo lepo in je tudi povpraševanje po sadju zelo veliko. Cena jabolkom se suče sedaj od 2—2,60 Din za kg, pričakuje se pa, da bodo cene še poskočile.

Sadna razstava v Dramljah. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v Dramljah priredi danes v nedeljo in jutri v ponedeljek razstavo sadja, grozdja in rož. Sadje bo razstavljeno po vzorih v italijanskih in francoskih zabojih. Vabimo interese, da si razstavo ogledajo in se s sadjem založijo. Posebnost je razstava rož, ki so jo privedli kmečka dekleta.

Umrla je v bolnišnici Jakob Avreljija, žena dninarja, 56 let, iz Galicije pri Celju. N. v m. p.!

Danasnji sport. Danes bo ob 10.30 na igrišču SK Jugoslavije na Sp. Lanova prva jesenska drugorazredna prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo in SK Šostanjem. Ob 15.30 bo pa na igrišču pri Skalni kleti podvezna prvenstvena tekma med SK Celjem in SK Atletikom.

Za pet tihih minut

(Nekaj misli ob berilu Ej 3, 13—21.)

Bolj ko navadno slovesen je se. Pavel v današnjem berilu. »Poklekujem pred Očetom Gospoda našega Jezusa Kristusa, pa kateremu biva vsaka občestvo e nebesih in na zemlji, naj vam da po bogastvu svojega celicstva, da se z njegovim Duhom krepko utrdite v notranjem človeku, da se po veri v naših srcih naseli Kristus in boste mogli, ukoreninjeni in utrjeni v ljubezni, z desmi svetimi razumeti, kakšna je širokost in dolgotrajnost in visočina in globočina, ter spoznati vse apoznanje presegajočo ljubezen Kristusovo, da se boste spopadli do vse polnosti božje.«

Kar tako mimogrede omenja apostol, da po Očetu e nebesih »biva vsako občestvo e nebesih in na zemlji.« On je počelo edinstvo, brez katere nobeno občestvo obstati ne more; On je vir ljubezni in pravičnosti, ki sta vez slehernega občesta; njegov zakon in njegova milost bradata človeške strasti, ki razrušijo in razženejo vsako občestvo, če stego zavladajo. To velja za vsako občestvo: družino, cerkev, državo. Razenjalati, sovražstvo sejanja človek sam, če pusti svojim nižjim nagonom, svojemu samoljubju, svojemu pohlepu po uživanju, svojemu napuku seobodna pol. Zedinjenje, e ljubezni združuje, požrtvovalnost navdihuje, po polu pravičnosti vodi samo božji Duh, ako ga človek sprejme vase.

Z božjim Duhom se je treba »krepko utrditi e notranjem človeku«. Vsa razčrnanost e izletjanja posmrznika in družbe izveza iz enega skupnega vira, da danaknji rod ni krepko utrjen e notranjem človeku; zato ga zanasa sem in tja kakor ladjo brez krmila. Mnogo receptov se ponuja za utrditev, receptov, ki podajajo malocredna ali celo kearna sredstva. Zdravilo in utrjevalno sredstvo za notranjega človeka je samo eno: »da se po veri e naših srcih naseli Kristus« Tu je zdraveje in trdnost, vse drugo je omama, kiranje, pogin.

Prosvetni dan v Šmartnem

Prosvetno društvo v Šmartnem pri Kranju priredi v nedeljo, dne 6. oktobra slavnostno otvoritev društvenega delovanja.

Spored:

Dopoldne: Ob pol 9 zbirališče narodnih noš in občinstva pred Šmartinskim domom, nato sprevod v cerkev. — Ob 9 v farni cerkvi služba božja s slavnostnim govorom in ljudskim petjem. — Ob 10 obhod po Stražišču. — Ob pol 11 slavnostno zborovanje in otvoritev pred Šmartinskim domom.

Popoldne: Ob 2 pete litanije Matere božje z ljudskim petjem in godbo. — Ob 3 igra »Zagorski zvonovi«.

Pri vseh slovesnostih sodeluje tržiška godba. Za kolesarje in konjenike je zbirališče za Šmartinski dom. Vstopnina k igri je običajna. V slučaju slabega vremena se slovesnost vrši prihodnjo nedeljo, dne 13. oktobra. Igra se ponovi v nedeljo po slovesnosti ob 7 zvečer.

Vse prijatelje, iz bližnje in daljne okolice, vabimo, da se polnoštevilno zberejo in manifestirajo za katoliško prosveto.

Odbor.

Tabor mož in fantov na Dobrovi

V nizu taborov, ki se vrše po slovenski domovini bo pri Marijinem svetišču na Dobrovi pri Ljubljani, prihajajo nedeljo dne 6. oktobra tabor Katoliške akcije za moše in fante ljubljanske dekanije.

Ob 10. dopoldne bo v cerkvi pridiga, ki jo bo imel pisatelj g. Jalen, nato pa sv. maša, katero bo daroval g. dekan Zabret iz Št. Vida. Takoj po sv. maši bo zborovanje na župnijskem dvorišču, ki je dovolj prostorno in prav primerno za zborovanje. V slučaju dežja se zborovanje vrši v društveni dvorani. Govori ravnatelj g. Gabrovec in prof. dr. Capuder.

Naj ne bo župnije v ljubljanski dekaniji, pa tudi ostalih tja do Vrhnice, Polhovoga gradca, Medvod, Iga itd., ki ne bi poslala svojih mož in fantov na to zborovanje, da manifestiramo svojo vero in vedno pripravljenost za vse dobro in koristno. Naj ne bo nikogar, ki bi se ustrasil pota in zamude časa, temveč pridimo prav vsi. Kdor ima narodno nošo, naj pride v narodni noši, da bo pestrost tem večja.

Naj se vsakdo za 6. oktobra odloči za Dobrovo in naj agitira tudi pri ostalih, da bo udeležba veličastna.

Novi ljudski tabori

Minister dr. Kerk Miha ima v nedeljo, dne 6. oktobra v Sloveniji dva shoda: ob 9. uri dopoldne v Slovenjgradcu pred mestno cerkvijo, ob 5. uri popoldne pri Sv. Frančišku Ksaveriju na prostem pri gostilni Slatinšek. V Slovenjgradcu govori poleg ministra dr. Kreka še bivši poslanec Franjo Žebot, tajnik Marko Kranjc in domačin Ivan Vrhnjak. Pri Sv. Frančišku pa poleg ministra dr. Kreka še Franjo Žebot in Marko Kranjc.

Ptuj

Seznam zavezanecv pridobitni po zakonu o neposrednih davkih, kateri davčne osnove se bodo za davčno leto 1935 razpravljeval pred davčnim odborom, je razgrnjen občinstvu na vpogled pri mestnem magistratu in gremiju trgovcev.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev je imela v četrtak 26. t. m. izreden občni zbor v Narodnem domu. Na dnevnem redu je bila sprazemba zadrughnih pravil, katere je zbor odobril.

Sevrano se je ponesrečil 56 letni delavec Pišek Franjo, doma iz Sv. Lovrenca na Drav. polju. Padel je s 7 m visokega odrta v globočino na ške-dnji, da je obelžal nezavesten. Dobil je nevarne notranje poškodbe in so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico.

Olepačevalo in tujskoprom. društvo v Ptuj je izdalo le dni lepo izdelan vodič za Ptuj in okolico. Vsečina vodiča je zgodovinski opis mesta Ptuja in okolice in sicer od 1000 let pr. Kr. do danes. Ta vodič bo služil tudi obiskovalcem Kmetijsko obrtne razstave, ki se vrši od 28. septembra do 6. oktobra t. l. v Ptuj.

Ali se res cene tako padle? Fine klobuke za gospode prodaja po 32 Din manufaktura in modna trgovina Petek v Celju, Prešernova 21.

Srečke državne loterije

prvo žrebanje 8. in 10. oktobra 1935

Cena srečkam: četrtinka Din 50.—
polovica Din 100.—, cela Din 200.—

Bančna poslovalnica

BEZJAK, Maribor, Gosposka 25.

Pooblaščen prodajalec srečk državne
razredne loterije

Oj, ta vojaški boben...

Gibraltar — Aden

Da je pot v Vzhodno Indijo, ki je najdragocenejša last angleškega kraljevstva, na varnem, je bila že od nekdaj največja skrb Anglije. Če je Anglija vladarica poti med Gibraltarjem in Adenom, ima zaeno ključ vhoda za daljni Vzhod in tudi za Avstralijo. Cīm se Italija pripravlja, da zasede pokrajine v Vzhodni Afriki, je v nevarnosti angleško stališče v Egiptu in Sudanu in ob Rdečem morju in dalje do Vrat solzā, do Rab el Mandeba. Vse italijansko morskno in zračno brodovje je doma v Sredozemskem morju, a Anglija je tu le na obisku in nima vseh moči na tej svoji poti. — Ondi, kjer se Evropa prav tesno približa Afriki, se dviga pečina Gibraltar na nebo. Od leta 1704, ko je v španski nasledstveni vojni Anglija zasedla Gibraltar, je zmeraj spopolnjevala to utrdbo. Gibraltar že od nekdaj in še danes slovi po tem, da ga ni moči zavzeti. A vojaški krogi menijo, da nima Gibraltar glede na nepremagljivost nič več takega pomena, saj je zdaj na vrsti zračno brodovje in niso trdnjave nič več tako na mestu in tudi Gibraltar se ne bo mogel za večno upirati moderni vojni tehniki.

Drugo oporišče Anglije v Sredozemskem morju je otok Malta, ki ga ima Anglija od leta 1800 v oblasti in so ga v poslednjem času glede na vojni pomen nekoliko zanemarili. A zdaj ga tem bolj pripravljajo za vojno postojanko in zlasti spopolnjujejo naprave za obstreljevanje letal. Saj se Anglija dobro zaveda, da ne grozi Malti nevarnost toliko od morja kot od zraka. Italijansko zračno brodovje, ki ga je bil minister Balbo kar najbolje preuredil in pomnožil, da je zdaj pač prvo te vrste na svetu, ima s Sicilije, ki je 100 km od Malte, zelo ugoden položaj. — Prehod skozi Sueski prekop, je že od leta 1869 najhujša skrb Anglije. Čeprav je zdaj Egipt še tako rekoč neodvisno kraljestvo, vendar izvaja Anglija ob Sueskem prekopu vojaško oblast in jo bo še bolj razširila. Vzdolž Rdečega morja posega v angleški svet samo italijanska Eritreja. Anglija je v zvezi z imamom iz Jemena radi dovoljenja, da se sme utrditi na azijski obali Rdečega morja, kar naj zaeno ojači strateško postojanko Aden, ki je prav tako kakor Gibraltar — naravna trdnjava brez primere. Angleži se tudi pogajajo z drugim mejašem ob Rdečem morju, z Ibn Saudom. — Aden, ki je od leta 1839 angleška last, je gospodar vhoda v Indijski ocean. Vendar se Aden in pred njim ležeči angleški otok Perim ne zdita dandanes nič več tako nepremagljiva, ker sta v obnočju topov z otoka Dridderah, ki je pred vhomom v Djibuti

in ki so ga Francozi šele pred nekaj leti odstopili Italiji. —

Po vsem tem pot Suez — Rdeče morje še zdavnaj ni zadostno orožje za obstanek poti v Indijo. Zatorej se boče Anglija v Prednji Aziji zavarovati, kjer je zveza med Perzijskim zalivom in Basro. V tem obrambnem načrtu za pot v Indijo in Vzhodno Azijo pa imajo važno besedo Palestina, Transjordanija in pristanišče Jaffa, kjer naj bo važno zatočišče za angleško morskno in zračno brodovje. Na zahodni obali Male Azije pa si nasprotujejo interesi Francije in Anglije, ker bi Anglija radi varnosti Perzijskega zaliva potrebovala Sirijo. Da bi Anglija lahko prebila brez Sueskega prekopa, že zdaj dela načrt za zgradbo vzporednega kanala na vzhodni obali Sinajskega polotoka, od Gaze do Akabe, na severovzhodu Rdečega morja. Akaba naj bi bila tudi važno oporišče za brodovje.

Da obvlada Anglija Sueski prekop in da ima v oblasti prekop od Gaze do Akabe in pot od Palestine preko Transjordanije v Irak in Basro, je zanjo važnega pomena otok Ciper, ki ga Anglija upravlja od leta 1878. Ob istem času, ko je začela Anglija širiti in prenavljati palestinsko pristanišče Jaffo, ki je končna točka petrolejskega toka iz Mossula, je začela tudi prezidavati ciprsko glavno mesto Famagusto, da ji je zatočišče za ladje in letala. A politično uveljavljanje ciprskih Grkov, ki se hočejo združiti z Grčijo, Anglijo močno skrbi. Ciprski Grki so z Anglijo jako nezadovoljni, ker jih baje zatira in nezadovoljstvo se je še povečalo radi slabih letin v letih 1932 in 1933. Otok Ciper je pa za Anglijo še zato velikega pomena, ker je blizu Dvanajsterootočja in otoka Rhodosa, ki so italijanski. In Italija je baš sem postavila svoje glavno sanitetno zbiralništvo za italijansko armado iz Abesinije, da ima tako druga italijanska pristanišča na razpolago za prevoz čet in vojnega blaga. Po vsem tem ni čudno, če Anglija z orožjem rožlja in ji ni vseeno, ali Italija pride v Abesinijo ali ne.

Vojak kamelske čete v Libiji, kjer poveljuje italijanski general Balbo, bivši letalski minister

100 : 25 in 100 : 3

Huda je bliskavica na vzhodnoafriškem nebu in nihče ne ve, kako daleč in kako na visoko bodo pljusnili valovi italijansko- abesinske vojne. — Abesinske varnostne odredbe zoper napade iz zraka, se seveda ne morejo primerjati z evropskimi zahtevami. Pač so vzdali v angleško poslatništvo v Addis Abebi kleči zoper bombe; pač je nemško poslatništvo navratilo neki hrib, da bi se ob zračnem napadu Nemci in Abesinci skrili vanj. Več se pa ne bo dalo doseči v neguševem glavnem mestu — in tudi — ni potrebno. Kdor je kdaj videl

Addis Abebo od zgoraj, bo spoznal, da bombe letalcev ondi ne bodo imele dosti uspeha. Mesto je raztreseno po velikanski ploskvi in visokih stavb sploh ni. Veliko število majhnih hišic pa je skritih v ekvaliptusovih gozdičih in jih letalci ne morejo videti. — Da bi na tako mesto metali dragocene 1000 kilogramske letalske bombe, je brez pomena, še manj bi zalegle manjše bombe in prav nič ne bi opravile zažigalne in plinske bombe. Slično je z drugimi abesinskimi kraji, ki so že prirodno zavarovani zoper napade iz zraka. V goratih abesinskih pokrajinah je pa letalski uspeh še bolj ničev. Torej so varnostni ukrepi prirode pač močnejši kot uspehi modernega bombnega metalca v zraku.

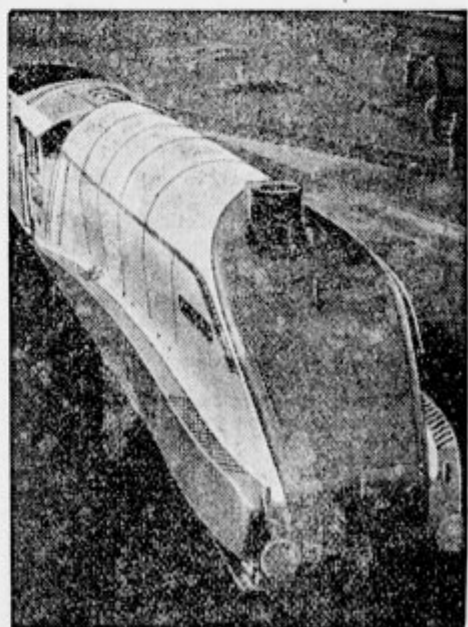
V Srednji Evropi pa je ta stvar drugačna. Bombni napadalci se morejo tu po mili volji razmahniti in tudi kaj doseči. Zatorej je treba vse poskusiti, da so ukrepi zoper zračno vojsko čim najizdatnejši. Dobro je, da se ozremo v bližnjo preteklost, v leto 1914., ko je dne 13. decembra prvič francosko letalo z bombami obmetavalo brez-pomembno mesto Freiburg v Breisgauu. Prvikrat se je vojna obrnila na civilno prebivalstvo v zaledju. Mrliči in ranjenci vsakrže starosti in vsakršnega spola, so bili žalostna posledica tega napada. — Od l. 1914—1918, so v Nemčiji usmrtili letalske bombe 2600 oseb. Važno je, da zvemo, da je bilo leta 1916 na vsakih 100 bomb 25 mrličev, a leta 1918 na vsakih 100 bomb samo 3 mrliča. Seveda se je število mrtvih v 2 letih zmanjšalo zato, ker so bile varnostne odredbe zoper letalske bombe bolj razvite. Škode na blagu pa so napravile te bombe za 50 milijonov nemških mark. —

Leta 1914 so Nemčijo osemkrat napadli iz zraka; leta 1915 pa že petdesetkrat in vsako leto večkrat. Vsega skupaj so bili 2003 napadi iz zraka. Pri tem je delovalo 4408 sovražnih letal in je vrglo 16.741 bomb. Saarbrücken so napadli 251 krat in sicer s 684 bombami; l. 1916 je prišlo že zračno brodovje po 87, 116 in 154 letal v dolino Rena in v Pfalzo. — Nemci so precej uspešno odbijali zračne napade. Tako so l. 1916 uničili neko francosko zračno skupino, l. 1918 šest ameriških letal in istega leta 13 francoskih. Izmed 12 letal, ki so 22. avgusta napadli Mannheim, je bilo 7 uničenih.

Vse to je le kosček iz delovanja vojaških in civilnih varnostnih ukrepov zoper zračne napade v vojni. Ze iz tega moremo sklepati, kolikoga pomena je zadostno varstvo zoper letala.

Cim večja je volja za brambo vsega naroda, čim več je vsak državljan udeležen pri obrambi, tem manjše bodo posledice nevarnosti iz zraka, tem bolj mirno moremo gledati v bodočnost. —

25 mrtvih na 100 bomb ali samo 3 mrtveci na 100 bomb — je vendar razlika in tudi tisti, ki le zmanjujejo z glavo spričo zračne nevarnosti, se bodo ustavili pri teh številkah.

Jubilejna električna lokomotiva

ki so jo naredili v čast angleškemu kralju in ki bo vozila med Newcastleom in Londonom s hitrostjo 67 angleških milj na uro.

Nesramnost.

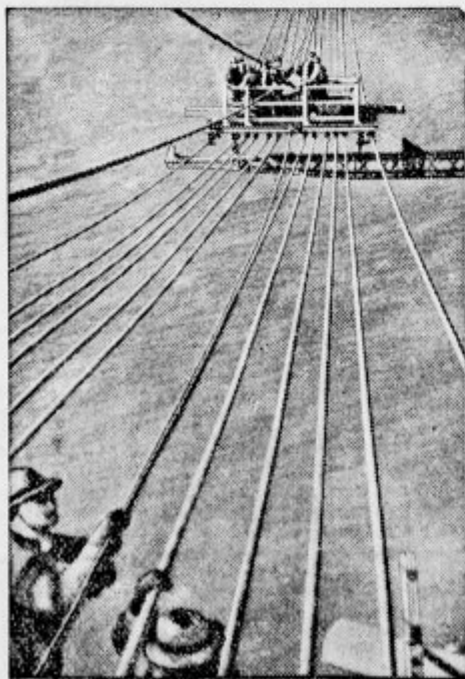
»Če mi takoj ne izginete izpred oči, pokličem stražnika, da vas vrže ven!«

»Koliko mi daste, pa grem jaz po njega?«

Kaja in kadilci

Ce je kaja strast ali čednost, to je pa le res, da je po vsem svetu doma. Seveda so pa kadilci navade po raznih delih sveta tudi različne. — Japonci kadi tak tobak, ki je tako tenek ko las. — Tobak Američana pa je zrnat in ga nosi v pločevinasti škatlici s seboj, iz katere ga stresne v pipo ali na cigaretni papir. Predelava ameriškega tobaka je skrivnost različnih tvorničarjev, a pravijo, da ga pražijo; drugi pa, da ima ta tobak od tod tak lep vonj, ker mu je primešana čokolada. — Na Južnem otočju si domačini sami pridelajo tobak. Preden ga kdo kadi, osmomi list tobaka nad lučjo ali vžigalico in nato ga zavije v posušen bananov list. Ta »travica« baje jako dobro diši, a težko je napraviti, da bi trajno tlela.

Kitajec ima navzlic strogim prepovedim rajši opij ko tobak. A če ne more uživati opija v kaki opijski beznici, pa natlači tobaka v kovinasto pipo na vodo. V najnovejšem času je zveza tobačnih tvorničarjev preplavila tudi Kitajsko s cigaretami in mladi Kitajci so seveda strastni kadilci cigaret. — Na Javi zvijejo domačini majhno cigareto v list trsa, a Evropci kadijo ondi debele cigarete, ki jih izdelujejo na otoku Sumatra. Tudi Malajci devajo cigaretni tobak v trsov list. — V Indiji kadijo smotke, a te nič več tako opojno ne dišijo ko časi, ko so tobak sadili na isti prostor ko mak. — V Birmi kadijo moški, ženske in otroci prav dolge cigarete, ki si jih zvijajo; med tobak pomešajo posušeno listje in tršice trsa. Tej cigareti pravijo bakla in večkrat vidiš, da doječa mati kadi in zdaj pa zdaj tudi dojenčku vlakne baklo v usta. Evropec kadi v Birmi debelo, na obeh koncih obrezano smotko, ki se ji pravi »Cheroote«.

To je le za take, ki imajo dobre živce! Tako delajo viseči most — najdaljši na svetu pri S. Franciscu v Ameriki

Dva zvita diplomata: morda je njuna politika enaka človeški v teh dneh.

Storije o slavnih vinskih sodih

Ze je grozde v zorenju, že je tu čas trgatve in vinogradniki imajo polne roke dela, zlasti še z vinskimi sodi. Tudi vinskih sodov je nekaj takih na svetu, ki imajo slavno preteklost. — V grajski heidelburški kleti na Nenukem, stoji že od l. 1750 velikanski sod, ki že od l. 1769 ni več v rabi. Narodil ga je knez Karel Teodor iz Pfalza. — V ta sod gre 304.000 steklenic vina. Na sodu je, kakor tudi na drugih orjaških sodih, plesišče za več parov. — Vendar je imela Nemčija še neki drugi sod. Na Saskem so ga bili naredili in jo šlo vanj 2500 hektolitrov vina. Vendar ni bil nikoli poln in se je počasi sesul. — O sodih so pa znane tudi strašne zgodbe. Tako so n. pr. vanje devali ljudi, da so jih tako spravili s poti. V davnih časih so imeli prave pravcate mučnice sode, ki so bili polni žeb-ljev in so vanje zapirali sužnje in mučnike. Tudi čarovnice so devali v sode, in jih potem javno vrgli v vodo, ki je polagoma vhlajala v sod in je dotična oseba utonila. — S polnim sodom vina je nekoč kralj Edvard IV. umoril svojega brata Jurija, ker je bil ljubosumen naj. — Še huje se je zgodilo blagajniku Henriku Kollerju iz Erfurta radi napačnih računov. Leta 1511 so ga vtekli v sod, kjer je bilo polno rakov. Raki so nesrečnega požrli, a vendar so nato mestni očetje pojedli te rake. — Neki sod je bil pa za mrtvaško krsto. Friderik Viljem I. se je tega domislil, ko je bil umrl učen dvorni norec, tajni svetnik Gundling. Niso ga mogli bolje počastiti ko tako, da so ga dali v sod, saj je bil iz vsega srca vnet prijatelj vina. — Nekateri sodi pa so služili v dobre namene. Zlasti učenjaki so sodom dosti hvale dolžni. Da ne omenimo slavnega modreca Diogena, ki je stanoval v sodu, pa je slavní Kepler izvajal na vinskem sodu svoje skrivnosti o neizmernosti nébesa, in s sodom je magdeburški župan, učenjak Guericke napravil čudovite poskuse za iznajdbo zračne sesalke.

Nova letala

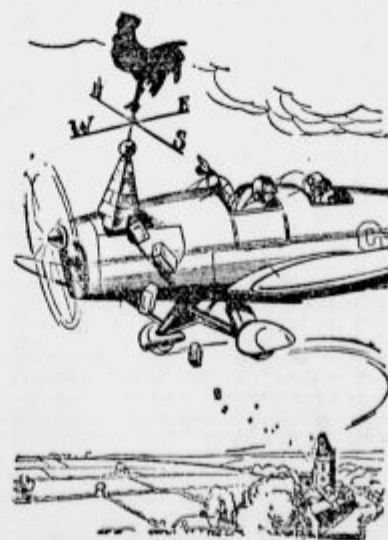
Angleška letalska tvornica Armstrong ima v delu 8 štirimotorna, velika letala s 3600 konjskimi silami in za 66 oseb in s hitrostjo 300 km na uro. — Za prekomorske osebnostne prevoze pa izdelujejo dva hidroavijona, ki je vsak za 30 oseb.

Na leto — trije jeziki manj

Angleški raziskovalec jezikov in narečij, Williamson, ki je najboljši poznavalec eksotičnih jezikov, je dognal, da se število raznih jezikov redno manjša. Narečja divjakov in drugih nekulturnih narodov izginjajo prav zaradi prodiranja svetovnih jezikov. Lahko rečemo, da izginejo vsako leto po trije jeziki v Južni Ameriki, Afriki, Indiji in Polineziji. Ker je na svetu več ko 1500 raznih jezikov, ni tako važno, če izginejo po trije na leto, a v prihodnjem stoletju ne bo nobenih divjaških narečij več.

Spomenik na cesi ukraden

Pavijska policija (pri Rimu) nestrpno raziskuje čudovito tatvino: na trgu Castello je nekdo ukradel bronasti spomenik politika in pisatelja Cavalottija! Prav, nič ne vedo, kdo je izredni tat in čemu da bi mu bil spomenik.

»Ti — tegale pa ni bilo prej!«

MLADI SLOVENEČ

M. K.

Dedova uganka

— sedi, Majda, na polena,
na polena, na kolena
trda moja in poslušaj!

Pesmi zvonkih brez števila
božja roka je v vrbinje
miado ob potoku skrila.
Čudno lepe so te pesmi:
nekatere so vesele,
kakor da ves svet bi rade
z žametno roko objele;
druge pesmi so otožne
kakor slavčovo žgolenje,
a iz vseh odmeva
mladih src veliko hrepenenje.

Pojdi, Majda, v log zeleni,
v log zeleni jagnje ženi,
tam poslušaj prav natančno,
nam razreši to uganko:
komu pa vrbinje miado
s svojo pesmijo postreže? —

Vsa zamaknjena je Majda
z jagnjem v logu poslušala:
v vrbi niti list vzdrhtel ni...
Dolgo je premišljevala.

Pa je s polj nekdo zapiskal,
ko se zarja je užgala
in je Majdica uganko
hitro dedu razvozljala:

«Komu vrba ob potoku
s svojo pesmijo postreže? —
Mlademu pastirju Gregcu,
ki pišal si v njej urežel»

Riba in medved

Pri nekem gospodarju je služil hlapec, ki je bil zelo pridn, samo nekaj ni ugajalo njegovemu gospodarju: da ne mara ribolova. Vselej, kadar je vedel, da bo gospodinja skuhalo fižol za kosilo, je hlapec prišel k mizi, ko so navadno že vse pojedli. Gospodinja je ta hlapeva izbirnost hudo ježila. Premišljevala je, kakšno bi mu zagodel. Poslušala se je majhne zvijače. Vedel je, da hlapec zelo rad je ribe.

Nekoga dne, ko se je hlapec spet prav počasi spravil k mizi, ga je poklical:

«Janez, hitro pojdi, danes so ribe!»
In je Janez res hitro planil k mizi. Ko pa je pogledal v skledo, je napravil tako kisel obraz, kakor da je pozrl limono. V skledi namreč ni bilo drugega kot fižol. Nejevoljno je začel godrnjati. Gospodar pa mu je resno dejal:

«Reci, da so ribe, drugače ti takoj na mestu dam poselsko knjižico in te odpustim!»

Janez, ki je bil že dolgo pri hiši, je takoj sprevidel, da bi bilo nes pametno, če bi zaradi nedolžne šale o ribah sredi zime zapustil službo. Povesil je glavo, žalostno pogledal v skledo, kjer je bil fižol; in dejal:

«Ribe so že, ribe samo bolj majhne so!»

Minila je zima in za njo pomlad. Prišlo je vroče poletje in z njim težko delo na polju. Pri kmetu, kjer je bil hlapec v službi, so imeli žetev. Družina je spravljala snope pod streho, gospodar je bil na skledju, hlapec pa je vozil snope z njive domov. Med vožnjo se je hlapec kar na lepem spomnil, kako ga je pozimi, ko je bilo malo dela pri hiši, gospodar povlekel za nos zaradi fižola. «Čakaj, ti bom zdaj vrnil mlo za drago!» si je na tihem rekel in začel klicati gospodarja s skledjo:

«Hej, hej, hitro pojdite dol! Na strehi sedi velik medved!»

Gospodar je res takoj prisopihal s skledjo, da bi videl medveda na strehi. Še prej pa se je oborožil z vilami. Ko je pogledal na streho, pa je videl na njej samo domačega muca, ki je miroljubno dremal in predel: dr, dr, drrr.

Kmet je spoznal, da ga je hlapec potegnil. Ves razkačen je začel kričati nad njim. A kaj je storil hlapec? Mogočno se je postavil pred gospodarja in oblastno dejal:

«Recite, da je medved, drugače se danes zapustim službo in odidem drugam!»

Kako je Tonček lovil ptičje tatove

Ko je pastir Tonček gnil proti večeru domov svojo čredo, mu je pred občinsko hišo sredi vasi padel v oči velikanski lepak, na katerem je bilo napisano:

«Ze nekaj tednov se po naših gozdovih klatijo ptičji tatovi in brezobzirno uničujejo življenje drobnih ptic. Povsod smo našli pasti in druge kovne naprave. Zaradi tega razpisuje spodaj podpisano — županstvo nagrado 300 Din za onega, ki bi izsledil tatove. Županstvo občine Belo polje»

Ves zamišljen v ono, kar je pravkar prebral, je Tonček spravljal čredo v hlev in obstal na dvorišču. «300 dinarjev», mu je šlo po glavi. «Ali bi se prilegli!»

Skozi kuhinjsko okno je videl mater, ki se je sukala okrog ognjišča. Ni se opazila, da je prignal domov.

«Ponoči, ko bo tema, jih bom ujel,» je sklenil sam pri sebi. In že je z naglimi koraki odhitel z dvorišča.

Na vse strani oprežujoč se je Tonček plazil skozi gozd. Neredko se je ustavil in obračal ušesa v vse smeri. Pri najmanjšem šumu se je vrgel na trebuh ali pa se sklonil za grm. V tej vni je pozabil na vse drugo in ni opazil, da je medtem sonce zašlo in da je okrog njega črna, skoro neprodna tema. Sele, ko mu je želodec presunljivo zakrutil, se je spomnil, da bi moral ob tej uri biti že zdavnaj doma. Nemudoma se je obrnil in ubiral pot nazaj.

Zdajci je zaslišal pred seboj šumenje suhljadi in listja. Ali ni vmes nekdo spregovoril? Po trehbu se je previdno splozil do bližnjega grma in zadrževal sapo. Zdaj je bil povsem različno slišal glasove. Komaj dvajset korakov pred seboj je opazil dve senci, ki sta se premikali. Dva moška sta bila.

«Jutrišnje noč jih moramo odnesti, sicer nas ujemejo orožniki,» je spregovoril eden od moških.

Čedalje bolj sta se bližala. Tonček je razločno slišal njune težke korake. Zamižal je in pomislil: Zdaj me imata!

«Šla bova proti Smledniku. To bo najboljša, kajti pot vodi skozi same gozdove. Tik pred vasjo naju bo počakal Rudolf z vozom.»

Iresoč se po vsem telesu, je Tonček potegnil noge k sebi in se zvil v klobčič. Pri tem je kajpada zašumel grm. Zdaj mu bosta prišla! se je zgrozil in vse ga je zabežalo ob tej misli.

Cez nekaj trenutkov pa je zaslišal glasove za svojim hrbtom. Ali sta šla tatova že mimo? Suhljad je še vedno pokala pod njunimi koraki, ki pa so se čedalje bolj oddaljevali. Previdno je Tonček zasukal glavo ter pogledal za njima. Bila sta že daleč, komaj je še razločil njuni senci.

«Ali mi boste dali nagrado, če ulovim ptičje tatove?» je drugo jutro Tonček navsezgodaj za-

Kmet se je ozrl po polju, videl je široke njive, polne zlato-rumene pšenice, spomnil se je zimse sale o ribah, se široko nasmehnil in veselo dejal:

«Medved je že, medved, samo bolj majhen je!»

Hlapec se je zadovoljno vrnil po nov voz snopja, in poslej mu je tudi fižol bolj teknil. Gospodar pa se ni več norčeval iz pridnega hlapca.

klical skozi okno orožniške pisarne. Orožnik, ki je sedel za mizo, ga je srepo pogledal izpod čela: «Kar vlovi jih, fant, če jih moreš!» In pri tem mu je kljub uradni jezi le šlo nekoliko na smeh.

Prvi mrak je padal na zemljo, ko se je Tonček napolnil v gozd. Ko je prišel do kraja, kjer je prejšnjo noč zalezaval tatova, je bila že gosta tema. Skril se je v grmovje in čakal. Ni mu bilo treba dolgo čakati. Kmalu je zaslišal iz daljave korake in glasove, ki so se hitro bližali. Opazil je tudi žarek električne svetilke, ki je begal po gozdu semtertja. Zdaj je že spoznal oba moška, ki sta se bližala. Bila sta ista kot prejšnjo noč. Na ramah sta nosila vreče, eden izmed njiju pa je držal v rokah veliko kletko, ki je bila zavita v cunj. Oni, ki ni imel kletke, je zdajci izginil v bližnje grmovje in se kmalu spet prikazal z novo kletko, v kateri je frlotalo nekaj desetih ptičev. Moža sta kletko zagnala z vrečami in odšla dalje. Po velikih ovinkih sta korakala skozi gozd proti Smledniku. Tik pred vasjo sta krenila iz gozda na cesto, kjer ju je čakal voz. Naglo sta naložila svoje zaklade nanj in še sama zlezla na sedeže. Komaj se je voz začel premikati, se je Tonček, ki je tatovoma ves čas sledil, pognal zadaj nanj in se skril med kletke.

Počasi je ropotal voz skozi noč. Čez nekaj časa so se na obeh straneh prikazali obrisi hiš, ki pa so spet izginili v temo. Nočni vozniki so imeli za seboj Smlednik.

Tako je šlo nekaj ur. Tedaj pa se je v daljavi začelo svetlikati nebo in tema se je pričela umikati jutranji zarji. Kmalu je izza griča pokukala velika sončna obla.

Voz je ropotal skozi prebujene vasi. Pred neko gostilno se je ustavil. Tonček je brž odskočil z voza in se skril za bližnje drevo, da ga možje ne bi opazili.

Vsi trije tatovi so odšli v gostilno in kmalu je bilo slišati iz nje trkanje kozarcev in hripavo petje. Tonček si je mislil: Zdaj je pravi čas! Planil je izza drevesa in se pognal na voz. «Hiho», je zaklical konjema in že se je obrnil voz v smer, iz katere je prišel. Bič je zavijagal nad glavama konj in s podvojeno naglico je odropotal voz po široki cesti.

Tatovi so skozi okno pač videli, kaj se godi zunaj, toda predno so prišli k sebi od presenečenja, je bilo že prepozno. Tonček bič je dobro opravil svoj posel. Pridrveli so na cesto in eden izmed njih je celo vzel podplate pod pazduho in stekel za vozom, a je kmalu omagal.

Ko je Tonček videl, da ni za njim nobenega preganjalca, je zmanjšal naglico. Ponosno in samozvestno je sedel na vozu in veselo požvižgaval predse. Ljudje, ki so ga srečavali, so se mu kar čudili.

Toda ni šlo dolgo tako. Naenkrat je Tonček zaslišal za seboj petkanje konjskih kopit. Ozrl se je in zagledal jezdeca, ki se mu je v hitrem diru bližal. Takoj je vedel, pri čem je. Spet je zavijagal bič nad kljusetoma, ki sta potegnili, kar sta mogla. Pričela se je divja dirka, dirka na življenje in smrt.

Tonček je zavozil v gozd. Jezdec se mu je čedalje bolj bližal. Še nekaj sto metrov, potem bo konec, si je mislil Tonček in divje udarjal z bičem po konjih. Krepko je držal vajeti in se vsak drugi hip oziral nazaj za svojim preganjalcem. Med drevjem so se posvetile prve hiše domače vasi. Še sto metrov! Še petdeset! Tamle je orožniška hiša!

Divje je udaril po konjih, ki sta napela zadnje moči. Preganjalec je bil že vstric njega. Toda Tonček je zdrzniln potegljajem ustavil konja, kajti voz je bil že pred orožniško hišo. V naslednjem hipu je bil Tonček pri vratih, ki jih je na široko odprl in zaklical v pisarno:

«Gospod orožnik, pripeljal sem vam ptičje in ptičjeje tatul!»

Vrli orožnik je bil prvi hip tako presenečen, da mu je padla cigara iz ust. Toda takoj se je zavedel, kaj je njegova dolžnost. Ze je planil nad tatu, ki je medtem zlezal s konja. Nekaj spretnih kretanj in tatove roke so bile uklenjene v verige.

Ko je orožnik končal svoje uradno delo z verigo, je stopil k Tončku, ga prijazno potepil po rami in mu dejal:

«Ves, kdo se je oglašil po radiju? Sam Požgančev oča! To je bilo smešno, ko so pripovedovali, kaj so vse doživeli na luni. Prosim Te, dragi striček, sporoči mi, kdaj se bodo Požgančev oča vrnili spet na luno. Ker je luna blizu nebes, bi mi morda storili to uslugo, da bi nesli Jezušku pismo, v katerem bi ga prosila za ljubo zdravje. Saj veš, striček, kako hudo je biti bolan. Tako rada hodim v šolo, zato mi je zelo hudo, ker bom zaradi bolezni toliko zamudila. Torej prosim Te, ljubi striček, ustrezi mi!»

Lepo Te pozdravlja in čaka Tvojega odgovora Tončka Petelinc, učenka III. razr. v. n. šole v Dobovi pri Brežicah, zdaj v bolnišnici v Ljubljani.

Draga Tončka! — Spogledal se sicer nisem, ko sem Tvoje pismo prejel, kajti se spogledata samo dva človeka, en sam človek se pa nikakor ne more, — pogledal pa sem nekoliko izčuden, pogledal, ko sem v pismu bral, da vsega Toneta še ne poznam. Hoho, nemara ga poznam že dalj časa ko Ti! Saj sem ga lani ali predlanskem ali pred-predlanskem v svojem kotičku že dvakrat vzel na muho in ga pohvalil, ker tako lepo skrbi za bolnike. Kako ga potemtakem ne bi poznal! Izključeno pa seveda ni, da vaša Tone — ni tisti Tone in da je tisti Tone, o katerem sem že dvakrat pisal, da je vrl Tone, kakšen drug Tone na drugem oddelku? Potlej bi obema Tonetoma dobrohotno svetloval, naj svojemu imenu dodasta še številko, da jih bomo mogli razločevati in da se tako izogneta kakršnikoli ne-ljubi pomoti. Se namreč utegne zgoditi neverjetna ta reč, da bi kakšen bolnik poslal vašemu Tonetu iz same hvalečnosti, ker mu je tako lepo in potrpeljivo stregel — zlato uro. In bi vrli gospod pošiljal zlato uro namesto vašemu Tonetu izročil drugemu Tonetu, ali pa narobe. Ne, takšne ne-ljube pomote je vsekakor treba preprečiti! Če sta v bolnišnici res dva Toneta, reci vašemu Tonetu, naj se poslej povsod podpisuje in predstavi kot »strežnik Tone II«. To se prav tako imenitno sliši, kakor če bi rekel: »Cesar Napoleon II!»

Tiste otroške ure pa gotovo nisi pazljivo poslušala, kajti bi me zdajle gotovo ne vprašala, kdaj se bodo Požgančev oča vrnili na luno. Saj so na koncu svojega predavanja čisto razločno povedali, da se vrnejo na luno takoj in so to tudi v resnici storili. Slišali smo, kako je prizvižgala raketa in kako so Požgančev oča skočili vanjo. Drri! Fiuu! je še reklo — in Požgančevega očeta ni bilo več.

Za mlade risarje

Danes objavljamo še nekaj »luninih obrazov«, vse druge pa si je Kotičkov striček shranil za spomin, kajti so nekateri izmed njih tako čudovito podobni obrazom ljudi, ki jih Kotičkov striček pozna z ljubljanskih ulic, da bi bila nenadomestljiva škoda, če bi jih pometal v koš. Med obrazmi, ki jih je Kotičkov striček shranil, je prav posebno mnogo takšnih, ki izražajo dokaj neprijetno notranje razpoloženje, tako n. pr.: razočaranje, čemer-nost, krmežljivost, jezo, ogorčenje, razkačenost itd. itd. Takšnih obrazov sreča Kotičkov striček danes na vsakem koraku po pet ali pa še več. In kar je najbolj čudno: vprav ti obrazi so bili pred nekaj meseci še tako samozvestni in ponosni in oblastni, da človek niti kihni ni upal, ko je šel mimo njih, danes pa se ti mogočni obrazi držijo tako pusto, kakor da hrustajo za kosilo in večerjo same ježe, zraven pa prijo sam jesih... Da, da, tako čudovito se časi spreminjajo in z njimi — tudi obrazi!

Stric Matije
nič ne dajo
na kavo!

Saj nisem
ničesar naredil.
Pustite me!

Hopsasa!

Ali se prileže!

Kaj boš ti,
uboga reva!

Zvita buča.

Prva dva obraza (»Stric Matije nič ne dajo na kavo« in »Saj nisem ničesar naredil. Pustite me!«) je narisala Kristina Topler, učenka II. razreda mešč. šole na Senovem pri Rajhenburgu; tretji obraz (»Hopsasa!«) je narisal Jožef Ovesec, dijak I. razr. kl. gimn. v Ljubljani; četrty obraz (»Ali se prileže!«) je narisala Jožica Kostanjevec, uč. ? razr. v Ljubljani; peti obraz (»Uboga reva, kaj boš ti!«) je narisala Marija Feldin, dijakinja I. razr. real. gimn. v Mariboru; šesti obraz (»Zvita buča«) pa je narisal Milan Volovšek, dijak III. razr. real. gimn. v Ljubljani.

Dvema izmed mladih risarjev je žreb prisodil nagrado in sicer: Kristini Toplerjevi in Mariji Feldinovi. Naj si izžrebamki v seznamu mladinskih knjig, ki smo ga objavili v zadnjih treh številkah »Mladega Slovence«, izbereta knjigo, ki si ju želite in nam naslov taiste sporočita v uredništvo!

Mlada njiva Slavčka

Oj, slavček moj,
zapoj, zapoj
mi sladko pesemcol
O zlati mesečini
in zvezdnati višini
zapoj mi pesemcol.
O moji dobri mami,
ki spi v prezgodnji jami,
mi pesemcol zapoj,
oj, slavček moj!

Hilda Mädie,
dijakinja I. razr. gimn. v Ljubljani.

Marjanica si je priprla prst in pri tem odtrgala noht. Mama jo je pomirila:

«Nič ne maraj. Ljubi Bog ti bo že dal drugega.»

Marjanica nekaj časa molči. Potem pa v skrbnih vpraša:

«Ali moram jaz gor k Njemu, ali pride On dol k meni?»

«Pa pridi popoldne, no, zastrañ tistih tristo dinarjev!»

Tonček je kajpada prišel; kaj je napravil s tistimi tristo dinarji, ki jih je na tako imeniten način zaslužil, pa storija ne pove.

STRICKOV KOTICEK

701. Dragi moj Kotičkov striček! — Ze dva-krat sem potrkal na duri Tvojega slavnega in znamenitega kotička — zaman. Nisi rekel ne bev ne mev, in tako sem ostal zunaj. Danes poskusam še enkrat svojo srečo in potrkam na — Tvoje srce. Nemara bo to kaj bolj zalego. Vrata so lesena. Tvoja srce pa gotovo ni iz lesa. Zato upam, da me lopot ne boš zavrnil. To, da bi moje in te enkrat zabelesto v Tvojem kotičku, je moja najiskrenejša želja na tem svetu. Če mi to željo uresničiš, bom najšrečnejši človek na svetu, če boš pa tudi zdaj žalostno in neizprosno moj jeklen, bom žalosten do smrti.

Obenem s tem pismom Ti pošiljam tudi risbo — »lunin obraz«, ki izraža razočaranje. Nisem nič domisljiv, vendar pa si drzujem misliti, da ta obraz kar zasluži, da ga objaviš.

Zaenkrat naj bo dovolj, da ne boš rekel, kakšna čenča sem. Pa še drugič kaj!

Prisrčno bodi pozdravljen od Tvojega Janezka Grebenca, dijaka II. razr. gimn. v Mariboru.

Dragi Janezek! — Do smrti žalosten biti, je hudo. Te grozne reči ne privoščim zakletemu so-vragu svojemu, tem manj torej Tebi, ki si moj prijatelj, čeprav si še nikdar na tem svetu nista segla v roke in pila bratovščine. Pa naj velja za bratovščino ta-le moj odgovor. Krepko si stisniva roke v duhu, dvigniva vsak svoj kozarec mleka, trčiva — žvenkl in še enkrat — žvenkl! Jaz sem jaz, Ti si Ti, Bog živi oba — najino prijateljstvo je zapečateno za vse večne čase!

Vidiš, lopot je Tvoje trkanje zalego. Na stežaj sem Ti odprl duri svojega kotička in Te tristo krvoločnih medvedov ne prežene več iz njega. Če si pa zdajle res najšrečnejši človek na svetu, ne vem. Močno se mi zdi verjetno, da je kakšen človek na svetu še bolj srečen. Postavim Vrbam Prismuk, tisti Vrbam Prismuk, o katerem gre glas, da je mlo tako... no, kako bi to pokazal? Napravi s kazalcem velik kolobar na čelu, zabrun-daj zraven: »Tnk, tnkl« — pa boš vedel, kakšen je Vrbam Prismuk! Torej ta Vrbam Prismuk si že navsezgodaj povezne na glavo lonec, vzame v roke metlo, sede na polomljen stol ob peči — in je prepričan, da je imeniten kralj in da ima na glavi krono in v roki zlato žezlo in da sedi na prestolu in vlada. In si v njegovi raztrgani bajti živega

bitja — razen krhla podgan in miši. Tem podga-nam in mišim vlada Vrbam Prismuk. Ljudje pravijo: »Reveži!«, Vrbam pa pravi: »Mi smo mi!« — in je najšrečnejši človek na svetu. Seve, saj pa tudi ni majhna reč — biti imeniten kralj!

Prvo Tvojo željo, da bi prišel v kotiček, sem Ti izpolnil, druge pa Ti ne morem. Saj ni rečem, je Tvoj lunin obraz kar čeden — to se pravi, ne obraz, katerega imaš Ti na vratu, kajti vem, da ta ni prav nič podoben luni, Bog ne daj, nego imam v mislih risbo, katero si mi poslal. Kakor vidiš, sem danes zbirko teh »luninih obrazov« zaključil. Če bi hotel objaviti vse, ki se mi zdijo dobri, bi jih moral objavljati leto dni, ali pa bi moral »Slovenec« enkrat iziti — napolnjen samo s temi ob-razi. Kar mravljinci ne sprejetavajo, če pomislim, kako bi naročniki takšnega »Slovenca« pisano pogledali! »Kje je pa danes politika?« bi ogorčeno zarežali nekateri, ki politiko že na tešče obrirajo kakor gladen kuža mastno kost. »Kje je pa danes Abesinija?«, bi robanili drugi, ki jim vojna v Afriki noč in dan ne da miru. »Kje so pa danes umori in požigi in tatvine in pretepi?« bi rohneli tretji, ki brez umorov in tatvin ne morejo živeti. In bi se nazadnje našlo nemara še milijon takšnih, ki bi udarili ob mizo in zatulili: »Primoj-kokoš, kje so pa danes Tinčkove in Tončkove pri-gode?« Strah in groza, prav gotovo bi bilo raz-burjenje tolikšno, da bi utegnili nastati celo drža-vljanska vojna. Nak, za takšne reči jaz nisem prav nič navdušen, zato že zavoljo ljubege miru zbirko teh luninih obrazov danes zaključujem. Pa mi poš-lji kakšno drugo risbo, nemara boš imel s tisto kaj več sreče!

Tudi jaz Te prisrčno pozdravljam in sem ves Tvoj — Kotičkov striček.

703. Preljubi Kotičkov striček! — Vem, da se boš začuden spogledal, ko boš tudi od mene pre-jel pismo za kotiček, kajti mene še ne poznaš.

Pišem Ti z očesnega oddelka ljubljanske bol-nišnice, kjer se zdravim že dva meseca. Veš, stri-ček, pri nas ima neki gospod radijski aparat, na katerega je pa strežnik Tone zelo hud. Strežnik Tone ima navado, da reče pred vsakim stavkom: »Prosim, prosim! Škoda, dragi striček, da našega Toneta še ne poznaš. Tu bi se mu bil smejal tak-krat, ko si je nataknil cilindar na glavo! Ves od-delek je bil na nogah. Pa tudi ustrašil bi se ga bil, čeprav si junak od glave do nog.

Zadnjič me je tisti gospod, ki ima radijski aparat, privabil, naj pridem poslušat otroško uro.

ŽENA IN DOM

Ženevske gospe - Ženske v Društvu narodov

— ali po angleško: The Ladies of Geneva. Tako pravijo ženskam, ki se udeležujejo sej Društva narodov kot uradne svetovalkle ali namestnice ali tudi kot prave članice. — Tudi letos se ženske udeležujejo posvetovanj svetovnega parlamenta. In čeprav je nad ženevo hudourni oblak političnega pesimizma, vendar se ženske ne dajo motiti v izvrševanju svojih dolžnosti. Zastopnica Avstrije je kneginja Fani Starhemberg, ki v drugem delu je v ženevi, pa se je že odlikovala s svojim poročilom. Ona je ognjevit poročala o prodaji žensk in otrok. Kneginja ne deluje le kot članica pete komisije, ki obravnava človekoljubna in družabna vprašanja, marveč je tudi članica prve komisije, ki obravnava letos dvojno važnih ženskih vprašanj: državljansko pravico zakonske žene in pravni zakonik za ženske. Zaradi teh dveh vprašanj, ki ju je l. 1933, sprejela panameriška konferenca v Montevideu za ameriške države, se je organizirano žensko pobrigovalo, da se razširita tudi po državah, ki so članice Društva narodov. — Druga, jako važna članica pri komisijah Društva narodov je vdova ogrskega grofa Apponyja, ki je predsednica zveze ogrskih ženskih društev. Leto 1930, je bila v ženevi — kot prva ženska — izvoljena za predsednico pete komisije Društva narodov. Ta čast jo je dosegla tudi zdaj. Seveda vzbuja v ženevi pri Društvu narodov veliko pozornost znana sovjetska ministrica, bivša poslanica v Mehiki, zdaj na švedskem — Aleksandra Kolontaj. — Dalje so članice ženevskih posvetovanj Društva narodov še: zastopnica Danske Henni Froch

Lamaser; Holandska Kluyver, ki je legacijska tajnica zunanjega ministrstva in ki kot edina ženska vodilno vpliva na finančne in organizacijske zakone četrtke komisije Društva narodov; izvrstna govorica je duhovita in ognjevitka Francozinja in voditeljica francoskega ženskega, Germaine Malaterre - Sellier; dalje je angleška govorica Florence Horsburgh; švedska senatorica in glavna nadzornica tvornice Kerstin Hesselgren, ki je jako preprosta, stvarna, a prepričevalna. Poljakinja Hana Hubička je poročevalka za tujce, ki so rojeni v domači državi. Litavsko zastopa lepa Zofija Ciurlionis, ki je docentka univerze v Kannasu in pisateljica. Jako izborna diplomatka je Rumunka Helena Vacarescu, odlična pesnica. Avstralka B. M. Rišbieth je zmeraj z odgovorom na mestu in silno odločna; za izseljeniška vprašanja, nekoč članica razorožitvene konference, je Kanadka Winnifred Kydd. — Nove ženske članice Društva narodov pa so: Čehinja Bernadova, Norvežanka Ivana Reutz in Kitajka Hilda Yenchun. — Jugoslovenke ni nobene. — Seveda je število ženskih članov skoraj neznatno spričo števila moških na ženevskih konferencah. Vendar se ne da zatajiti, da so ženevske gospe zaradi vnetega in sposobnega sodelovanja zelo upoštevane in so dokaz, da je ženska tudi za politiko »z veliko žlico« spodobna in — morda — še jako sposobna, saj celo pravijo, kakšne žene imajo vladarji in politiki kakšne države, taka je tudi politika dotične države.

Ženski poklic

Pomen pravega poklica je iz sedanjega »poklicnega« življenja popolnoma izginil, bodi zaradi gospodarskih — bodi zaradi družabnih razlogov — pa tudi zato, ker se človek časih ne more več živeti v pomen poklica, ker se preveč izživlja v poklicnem delovanju. Glede ženske je bil poklic skoraj zmeraj nekaj takega, s čimer si je zaslužila denar. Zaslužek in poklic pa ni eno in isto — pa bodi da govorimo o moških ali ženskih osebah. Pomisliti moramo zmeraj, odkod izhaja kako udejstvovanje. Kako napak je mešati pojme o poklicu in poklicnem delu, vidimo najbolje, ko pravimo, da gospodinjstvo ni poklicno delo, a služkinja, ki deluje pod vodstvom svoje gospodinjke, ki jo poučuje, — (a je sama brez poklica), služkinja pa — ki sama ne more izvrševati gospodinjstva — je pa poklicna oseba.

Spričo žensk so sploh čudne in velike zahteve. Nihče, n. pr. ne zameri učenjaku, če ne zna mizarstva. Gorje pa šolani, studirani ženski, če ni zmerna kuhinje, gospodinjstva! Veliko težko je bilo treba premostiti, preden smo dosegli, da je ženska poklic: biti ženska. Da si ženska, da si mati, (bodi telesna ali duhovna) je pač prvi in poglavitni poklic sleherne ženske. Če torej govorimo o ženskih poklicih, bočemo s tem reči, da bodi ženska bolj v svojem naravnem poklicu, to se pravi, da bodi ženska bolj mati. Če izvršuje ženska ta ali oni poklic, da je — recimo — učiteljica, zdravnica — ali kuharica, šivilja, prodajalka — ne sme in ne more nikoli zatajiti pravega, naravnega poklica: ženskosti in materinstva. Ženske, ki se tega zavedajo, ne bodo v svojih zunanjih poklicih nikoli »nesrečne«, češ, da jih vse ovira, ker so ženske in jim je ta ženskost ko veriga v napatje. Dandanašnji ima ženska široko polje za udejstvovanje pred seboj: da povsod deluje, da se izživlja v svojem poklicu kjerkoli, a da nikoli ne zavre svoje pravega poklica: da je ženska in mati.

Kuhinja

Poznaš bosanski lonec?

V lonec, ki drži dva litra (ali več), daš: ¼ kg soscijanega govejega mesa, ¼ kg telečine, ¼ kg svinjskega mesa in še: malo zrezone čebule, nekaj strokov česna, dva korenčka, malo peteršilja, kake 4 cele, olupljene paradižnike, 4 olupljene krompirje, narezano repo, malo kolerabe, nekaj strokov fižola, kako zeleno, sladko papriko, nekaj zeljnatih listov. Vse to stlačiš v loncu, osoliš po okusu, potreseš s ščepecem popra in daš na vrt 4 žlice mizne masti in zaliješ z vodo. Lonce prevežeš s pergamentnim papirjem in postaviš v pečico. Pustiš 3 do 4 ure, da se mirno duši in imaš izvrstno, okusno jed za kosilo za večerjo in še za drugi dan. Lahko je tudi brez mesa, a zato daš več masti. Če ne utegneš kuhati, če pereš etc. — jako priprava jed!

Slavna švedska pisateljica Selma Lagerlöf. Selma Lagerlöf, ki je prejela Nobelovo nagrado in poznano njena dela tudi v slovenščini, spreminja svoje največje delo »Gösta Berlinga« v dramo. Igrali jo bodo v Stockholmu v kraljevem gledališču.

Dr. Oetkerja pudingi

So najboljši za otroke

V belgijskih šolah je določeno, da učenke po eno uro na teden šivajo obleke za revne otroke. Pri nas?

»BRANJ-BOR« SE BRIGA ZA BRATE V SUŽNOSTI PRISTOPAJTE!

Moda - plašči

Novi plašči iz blaga so v pasu nekoliko zažeti. Če si močnejše postave, ne boš prepasana. Videti boš pa vitkejša, če si zadaj našiješ tako zvani »dragoner« — kratak pasček, ali če sta spredaj prišita dva kosa pasu. Pri kostumu je jopica za vratom tesno zaprta, a plašč ima različne ovratnike. Ovratniki plaščev so široki in ležerji, ali so stoječi in dvojni, ali imajo »reverj« pripet križem.

Tudi ovratnik v obliki majhne pelerince je moderen ali pa je ovratnik obšit s krznom. — Plašč, ki se tesno objema života, nima žepov; ohlapni, sportni plašč pa jih ima. — Rokavi so preprosti in imajo manšete, ali so na komolcih razširjeni, vendar se v zapetju, radi mraza, oprijemajo roke. — Če imaš sportni plašč z rokavi ranglan in s širokim hrbtom, tridesetinske dolžine ne sme biti ovratnik preveč po moderno prikojen. K tem plaščem spadajo prešiti reverji, ki jih moreš tudi na tesno zapeti krog vratu. Gumbi so veliki in močni, a krzno ali pelerince na vsak način ne spada k sportnemu plašču. Za sportne plašče uporabljamo angleško volneno blago. Za tesne plašče pa kupiš gladko, težko blago temne, najbolje — modre barve. — Moderne so take zveze: imaš svetel plašč, pa temno obleko spodaj; ali zelen paletoj pa rjavo obleko. Tesen plašč oblečeš k črnim ali sploh temnim prajnim oblekam. Najlepše barve za prajni plašč so: črna barva, temnozeleno, modra in zelo temnorjava.

Damski plašči **PAULIN** - Ljubljana - Zverda

naicejši — ker najboljši. Z ovratnikom iz finega krzna. **1200 550⁰⁰, 650⁰⁰, 850⁰⁰, 1000⁰⁰, 1200⁰⁰ do 2500⁰⁰.**

Ženska radio postaja

Japonska ženska zveza zbira prispevke, da bi ustanovila posebno radio postajo blizu mesta Kobe. Ta postaja naj bi bila izključno le za japonsko žensko delovanje in naj bi imela le ženske uslužbenke in samo ženske naj bi govorile pred mikrofonom. Zbrale so že toliko prispevkov, da bo postaja že čez nekaj časa mogla delovati.

Afriško modno vprašanje

Prva številka modnega lista za zamorce je izšla v Nairobiju (Britski Vzhodni Afrika). Namenjena je samo zamorcem. Lastnica in izdajateljica lista je neka zamorka, ki je bila na univerzi v Kapstadu in ki se ukvarja samo z modnimi vprašanji in oče dočeti posebnost afriško modo za zamorce.

NAŠ DELAVEC

Naše gibanje

Krščansko delavsko gibanje je po svojem poletju pričelo zavzemati velik razmah v vseh panogah in organizacijah: strokovni, gospodarski, kulturni in politični. Po svetovni vojni je gibanje ponovno vzplapolalo in se predvsem pogloboilo ter utrđilo v boju z marksizmom in revolucionarnimi strujami. Posebno velik razmah je zavzelo v Italiji in Nemčiji ter sploh v vseh visoko kulturnih evropskih državah, predvsem v onih, kjer je bilo katoliško gibanje tudi sicer močno. Naše delavsko gibanje po vojni ni imelo mirnega razvoja. Ne samo, da mu je vstal hud nasprotnik v nedemokracijskem fašizmu in hitlerizmu, so se tudi v gibanju samem nekoliko pojavili elementi, ki so videli odločnost v končnem uspehu borbe med fašizmom in marksizmom in ki so hoteli slednjemu na cilju žrtvovati tudi krščansko delavsko gibanje in so pričeli govoriti o potrebi »enotne fronte proletarijata«. Brez dvoma so nastopili ti elementi le iz obupa nad odreslitostjo lastne ideje. Razvoj dogodkov v Spaniji, Nemčiji je pokazal, da nimajo prav in jih tudi že prisilil k molku.

Delavstvo različnih naziranj se more združiti, da izvede posebne praktične zadeve, med idejami in načeli pa ni kompromisa, tu ni kompromisa med marksizmom in fašizmom ter krščansko-socialnimi pokretaj. Vemo: Naše gibanje je v nekaterih državah Evrope na tleh. Ni ga več, ker so ga ubili diktatorski režimi. Ideje pa niso mogli ubiti. Zato kot pristaji krščanskega gibanja verujemo kljub vsem zaprekam, da bo to gibanje povsod ponovno vstalo in pristopilo k ureditvi organizacije delavstva.

Mednarodna študijska komisija krščanskega strokovnega gibanja. Od 3. do 5. septembra je bilo strokovno posvetovanje vodij krščanskega strokovnega gibanja iz Holandske, Belgije, Luksemburga, Francije, Švice, Avstrije ter Češkoslovaške pod predsedstvom mednarodnega tajnika Serrarensa v Rochelortu v Belgiji. Serrarens je obravnaval posledice industrijalizacije azijskih narodov na evropsko delavstvo. P. dr. Müller je obravnaval sta-

Rusko krščansko delavsko gibanje

Po neuspehih bojih z boljševiki so se ruski emigranti razšli po vsej Evropi in našli zaposlitev v najrazličnejših poklicih. Svoje domovine pa nikakor ne morejo pozabiti. Prepričani s krščansko vero in z ljubeznijo do domovine žele dati Rusiji novo družabno ureditev, ki bo znatno drugačnejša kot boljševizem.

Ni čuda, če marsikateri emigrant misli pri tem na drug ekstrem, ki je nasproten boljševizmu: fašizem. Toda pisatelj knjige »Krščansko rusko delavsko gibanje« vzklika: Ne! Fašizem ne bi mogel zadovoljiti ruske duše, ker ta potrebuje nekaj globljega in krepkejšega. To je tudi ideja, ki preveča vse rusko krščansko delavsko gibanje. To gibanje pa neče biti le čuvaj zgodovinskih tradicij velike slovanske države, temveč predvsem izhodišče nove bodoče Rusije. V Rusiji ne namerava nadomestiti zastarelega kapitalizma z bankrotiranim socializmom, temveč s stanovskim redom, ki bo prepričen s krščansko miselnostjo, brez katere človek ne najde sreče.

Kreditiramo manufakturno blago

proti ugodnemu večmesečnemu odplačilu
„Norma“, Ljubljana, Turševa cesta 13

novski red in stališče krščanskega delavstva do njega. Švicar Scherer je poklal referat o aktualnih strokovnih vprašanjih sedanjega časa in obrazložil propad svobodnega strokovnega gibanja v nekaterih državah. Posvetovanje je pokazalo strjevnost krščanskega delavstva iz raznih držav ter njegovo neomajno zaupanje do svojih vodij ter do programa mednarodne zveze krščanskih strokovnih organizacij.

Pravni nasveti

Orožni list. K. P. P. Državna taksa za orožni list znaša 50 Din, banovinska pa 25 dinarjev. Kdor nosi orožje, glede katerega ni dobil dovolila za nošenje, ga sme upravno oblastvo kaznovati z zaporom ali v denarju. Dokler imate orožje, morate isto imeti prijavljeno.

Plačilo dolga s hranilno knjižico. P. A. S. Ako hranilnica, katere vložno knjižico imate, izplačuje vlogo, tedaj se je vaš upnik gotovo ne bo branil in boste lahko z njo poravnali dolg. Če pa dotična hranilnica ne izplačuje vlog, pa ne verjamemo, da bi vaš upnik vzel njeno knjižico mesto plačila dolga. Prisiliti ga pa k temu ne morete.

Notarski uradnik. F. K. P. Ker ste se že obrnili na Pokojninski zavod v Ljubljani, počakajte rešitve vaše vloge, ali pa tam urajte. Opozorjamo vas na določilo zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev, ki se glasi: Bivši »Obči pokojninski zavod za nameščence« na Dunaju, in oni bivši nosilci nadomestnega pokojninskega zavarovanja, ki imajo svoj sedež zunaj kraljevine Jugoslavije, izgube za kraljevino Jugoslavijo z dnem likvidacije, najpozneje pa z dnem 1. januarja 1919 svojstvo nosilcev pokojninskega zavarovanja. Vse njihove dolžnosti in vse pravice, kolikor izvirajo iz najmanjših zakonitih dajatev in se nanašajo na zavarovane osebe, na izločene zavarovance in uživalce rent v kraljevini, prevzame Pokojninski zavod v Ljubljani, kateremu ostanejo zaradi tega varovane vse pravice do ustreznega dela njihove imovine. Na ostala podrobna vprašanja o vašem zavarovanju boste dobili odgovor pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani.

Se ne plačano okno. F. N. Nekdo je prodal posestvo in je kupec kupil celo posestvo brez dolgov. Ko se je kupec že vselil v hišo, je prišel neki stavbenik in zahteval plačilo za novo vzdano okno. Kupec za ta dolg ni vedel, ker mu ga prodajalec ni omenil. Kdo je dolžan plačati ta dolg? — Ker je kupec prevzel celo posestvo, je po zakonu neposredno obvezan upnikom za dolgove tega posestva, za katere je ob izročitvi vedel ali moral vedeti. Odgovornosti pa je prost tedaj, če je že poravnal takih dolgov toliko, kolikor je vrednost prevzetega posestva. Stvar stavbenika bo, da bo v morebitni tožbi moral dokazati, da je kupec vedel ali pa moral vedeti, da okno še ni plačano. Če se mu ta dokaz ne posreči, bo moral tirjati plačilo od prejšnjega, ne pa od sedanjega lastnika.

Zavarovanje hiše. V. H. Če trdite, da vam je potnik podtaknil tiskovino v podpis in da ste jo podpisali, ne da bi vedeli, da ste podpisali ponudbo o zavarovanju hiše, boste morali v slučaju pravde to trditev dokazati. Za vsako pogodbo je potrebno privoljenje obeh strank; katero mora biti pristo, resno, določeno in razumljivo. Sodišče bi v slučaju pravde moglo presoditi, če je smatrali, da ste storili zavarovalnično veljavno pogodbo in če je potem prišlo do sklepa pogodbe. Ako je smatrali, da ste storili veljavno ponudbo, ki jo je zavarovalnica sprejela, zavarovalna pogodba o zavarovanju hiše velja tudi za vašo ženo, ki je solastnica hiše. Po zakonu namreč velja pravna domneva, da je žena poverila možu kot svojemu zakonitemu zastopniku upravo svoje proste imovine, dokler žena ni ugovarjala. Na podlagi tega zakonitega pooblastila mož lahko sklene požarno zavarovanje za ženo, ker za to ni treba posebnega pooblastila.

Zaprta steza. S. F. P. Pri vas je stara steza, ki drži od poljskih potov čez vrtove mimo hiše sosed do glavne ceste. To stezo je sosed pred letom zaprl, češ, da ne pusti več hoditi preko svojega vrta. Napravil je ograjo, ali ljudje kljub temu še vedno hodijo preko ograje. Vprašate, ali lahko sosed prisiliti, da odstrani ograjo in če imajo hišni

posestniki, ki sedaj tam zidajo hiše, pravico uporabljati staro stezo. — Ko je sosed zgradil stezo z ograjo, takrat so vsi dotedanji upravičenci steze, ki so vsaj zadnjih 30 dni hodili po tej stezi, imeli pravico, da tožijo sosedo zaradi motenja posesti. Po preteku 30 dni, odkar je steza zaprta, je tožba radi motnje posesti neuspešna. Sedaj lahko sosedo tožijo, da odstrani ograjo in da jim prizna pravico pota po tej stezi, samo oni stari upravičenci, ki lahko dokažejo, da so javno in nemoteno skozi 30 let uporabljali sporno stezo za svojo pot. Vsem novim posestnikom sosed upravičeno lahko brani prehod po stezi preko svojega sveta.

Član konsumnega društva. A. J. Če ste članstvo pravilno odpovedali, kar bo v slučaju tožbe presodilo sodišče, vam pač ne bo treba plačati prispevka, ki ga je združba sklenila 12 let po vašem izstopu. Sporočite svoje pomisleke glede članstva načelnstvu združbe, da slišite, kakšno stališče v tem slučaju ono zastopa. Na podlagi vašega dopisa ni mogoče reči, kakšen utegne biti izid eventualne pravde.

Vstop v srednjo šolo. J. A. B. Vprašajte glede knjig, taks, izpitov itd. pri ravnatelstvu šole, v katero bi radi vstopili.

Katere živali se smejo uničevati na lastnem zemljišču. P. K. Po lovskem zakonu sme zverjad, kakor tudi divje svinje na področju svojega posestva vsakdo uničevati (ne streljati!). S strelnim orožjem se sme uničevati zverjad samo v krajih, ki so po njej ogroženi. Med zverjadi, ki se v dravski banovini zatira, spadajo volkovi in divje mačke. Gonjo teh živali odreja upravno oblastvo.

Poroka. R. K. Kot »vernega katoličana« vas opozarjamo na določilo cerkvenega prava, ki vsako ponovno ženitev ločenih soprogov izključuje. Kjer civilno pravo ločenim krščanskim zakoncem ponovno poroko dovoljuje, je to razmerje po cerkvenem pravu samo konkubinat in dotičnike zadenejo cerkvene kazni radi bigamije. Zato vam ne moremo dajati navodila za kršitev te, za vsakega katoličana obvezne norme cerkvenega prava.

Brez razloga razdrta zaroka. A. M. Fant in dekle sta se sporazumela in odločila, da se poročita. Oba sta šla skupaj k mizarju in naročila pohištvo, a dekle je še sama naročila posteljino. Vse naročene stvari je plačalo dekle, ki je poleg tega po zahtevi fanta še odpovedalo svojo službo. Sedaj se je fant premislil in pravi, da se sploh neče poročiti. Ali lahko zahteva dekle povračilo stroškov, ki jih je imela s pripravami za poroko. — Dekle lahko zahteva od fanta povračilo dela in neke škode, ki jo je imela s pripravami za zakon, če ni sama dala utemeljenega poudara za to, da je fant odstopil od zakona. Na pr. dekle ima škodo, ker je brez službe; opravo, ki jo je kupila, samska ne more uporabiti, pa jo mora prodati. Razlika med nabavno ceno in prodajno ceno je dejanska škoda, ki jo mora fant povrniti.

TRIUBNA F. BATIČ, tovarena dvočokolna in otroška vozičkov. Ljubljana - Karlovaška cesta 4.

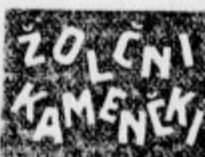

IZNIZANE CENE: dvočokolni, otroški, igračni, invalidskih vozičkov, prevoznih (triatletski), motorjevi, šivalnih strojev, — Ceniki franco!

Pošljite naročnino!

Brezplačno pošlremo interesantno brošuro o uspešnem zdravljenju želenih kameov.

Apoteka Sv. Ivana, Zagreb, Kaptol 17

KURJE PERJE
naravno, lepo blago po Din 5⁰⁰ - kg
razporeženo po porcelo iz Maribora
Viljem A. Bt. eksport, Maribor
Na manjše količine 15 kg

Kmetijski nasveti

Črvi na štorih zelja. K. S. R. — Pravite, da že nekaj let nimate dobrega zelja, ki mu kmalu razjede štor neke črvi. — Iz Vašega opisa ni razvidno, s kakšnim škodljivcem imate opraviti. Če opazite na stebelcih najhujše nabrekli, v katerih živi črv, je to brošč rilačkar-kljunotaj. Če pa razjede črv v roveh, stebelcih in na koreninah, je to ličinka zeljne muhe. Najbrž imate zelnik že več let na istem prostoru, zato so se v njem tako zaredili razni škodljivci, da jih bo težko pregnati. Zelnik morate sedaj jeseni globoko preorati in ga potrositi s žganim apnom. Sicer je pa najbolje, da si za zelje izberete drugo njivo. Štore in korenine od zelja pa ne mečite na gnoj, ampak jih sežgite, drugače škodljivci z gnojem zanesete na druge njive.

Redka ali gosta setev. S. L. N. — Radi bi vedeli, kako je bolj pravilno sejati ozimino: na gosto ali bolj na redko. — Vse novejšje izkušnje so pokazale, da je ozimino sejati bolj redko, nego je bila prej navada. Redka setev se pred zimo dobro vkorenini in razraste ter spomladaj krepke odzene in le redkokdaj poleže. Korist je pa tudi ta, da prihranimo mnogo semena: namesto 220 kg pšenice sejemo le 170 kg, pa si prihranimo 50 kg zrna! Vsa boljša posestva, ki sejejo s stroji, jemljejo samo 150 kg pšenice na hektar in dosežejo pridelke od 20 do 28 stotov zrna. Ze samo to mora biti dokaz, da je boljše redkejša setev ozimne.

Razkuževanje jecmena s toplo vodo. F. N. P. — Letos vam je bil ozimni jecmen precej snetljiv. Da se v hodoče ubranite je bolezn, bi radi vedeli za sredstvo proti njej. — Snetljivost jecmena je glivična bolezen, ki se širi s trosi (črnim prahom) iz okuženih klasov na zdravo klasje in se tam oprime plev, ki obdajajo zrnje. Hkrati z zrnjem vzkale tudi trosi snetljivosti v zemlji, se zajedo v zrnje in rastlino, v kateri rastejo do klasu in tam v zrnih dozore. Namesto zdravega klasu se pokaže nazadnje črn, snetjav klas, ki je popolnoma uničen in iz katerega se bolezen širi na druga zdrava zrna. — Proti tej bolezni na jecmenu se najbolje učinkuje vroča voda, ki mora biti brezopojno segreto do 52—54° C; in ta vročina pokona vse kili in trosi snetljivosti, ne da bi škodovala kaljivosti jecmena. Pri tem postupamo na sledeči način: jecmen najprej namakamo v navadni vodi 4 do 5 ur, da se z njo napojijo trosi sneti, ki se potem toliko laže in hitreje zatro v vroči vodi. Nato polopimo seme v vročo vodo od 52—54° C, in pri tem moramo seveda rabiti toplomer. Če postane voda hladnejša, dolijemo vroče vode, da ohranimo označeno toplino. Pri tej postopni seme 5 minut, kar zadostuje za popolno razkuženje. Tako smo lahko uverjeni, da bomo sejali popolnoma zdravo in neokuženo jecmeno seme.

R2 ali kuruza za pitanje goveje živine. Ali je bolje z ržo ali s kurozo pitati govejo živino? Koliko naj dobi žival na dan? A. G. M. — R2 in kuruza sta za pitanje enako dobri. Kuruza je celo nekoliko rednejša. Ali boste pitali z ržo ali kurozo, je merodajna cena. Koliko kuruze ali rži boste pokladali na dan posameznim pitanim živalim, zavisi od količine in kakovosti ostalih krmil, ki jih dobivajo živali. Na dan in glavo lahko pokladate od 4 do 5 kg zdroba. Če pa pitate mlado govejo živino, potem je seveda potrebno, da pokladate tudi žitni tudi nekaj oljnih tropin, ker je v rži in kurozi premalo beljakovin za tvorbo in nastavo mesa.

Shranitev želoda za krmiljenje pozimi. Kako je treba shraniti želod, da ne postane črviv? Potrebno bi ga pozimi za pitanje prašičev. Ali je želod bolj ali manj redilen kakor kuruza? A. S. Z. — Da ne postane želod črviv ter ostane trpežen, ga morate posušiti. To se da ob lepem vremenu včasih že doseči, če razgrnete želod in ga sušite na soncu in zraku. Bolj zanesljivo in boljše pa posušite želod, če ga denete po vsaki peki kruha v toplo krušno peč. Ne sme pa biti krušna peč prevročna. V posušenem želodu je okrog 3 odstotke prebavljive beljakovine in ima 60 do 65 odstotkov škrobne vrednosti. V kurozi pa je 6,5 do 8 odstotkov prebavljive beljakovine in 80 odstotkov škrobne vrednosti. Posušeni želod je približno za četrtino manj vreden nego kuruza. Je pa v posušenem želodu precej več sirove vlaknine. Prašiči žro rajši svež nego posušeni ali zdrobljen želod. Ker dehuje posušeni želod zagatno, je najbolje, da ga pokladate le starejšim pitanim prašičem. Taki prašiči naj dobijo na dan poleg drugih krmil do 1 kilogram zdroba posušenega želoda. Prašiče pa morate na želodov zdrob prav polagoma privaditi. Zadržite jim pokladati prav majhne količine, ki

ga pomešajte med druga močna krmila in počasi višajte, dokler ne pridete do določene najvišje dnevne količine, ki jo posamezni lahko dobio in tudi požrejo.

Vzroki vodenega mleka. Očita se mi, da je mleko mojih krav, ki ga oddajam, vodenno. Kaj lahko povzroči, da je mleko vodenno? F. V. — Zelo se lahko spremeni mleko ob času pojavitve krav. Tedaj je točnost mleka lahko precej visoka ali precej nizka. Tudi količina beljakovin in druge mlečne sestavine se tedaj lahko precej spreminja. Da bi pa mleko pri tem močno zvedenelo, ni mogoče. Voda bi kvečjemu lahko prišla v mleko, ako bi po neprevidnosti morda ne odtekla iz kobilice pri pomivanju ali oplakovanju. Druge možnosti se zdi, da ni v tem slučaju. Tudi mehkočnost ni vzrok vodenega mleka.

Trpežno in okusno zimsko sadje. Kako dosežem trpežno in okusno zimsko sadje? Od česa je to odvisno? L. T. D. — Da bo zimsko sadje trpežno in okusno, se mora polno razviti in neoporečno dozoreti že na drevesu ter ga morate o pravem času in prav skrbno obrati in spraviti. Predčasno obrano sadja je pustega okusa, se kmalu osuši in zgrbanči ter postane zategadelj neznačno in neokusno in ni toliko vredno. Prezgodaj obrano in ne dovolj zrelo sadje namreč se nima onih kemičnih tvarin in sadnih sestavin, kakor so n. pr. sladkor, tanin, škrob itd., ki se pozneje, ko je sadje že pospravljeno v sadni kleti in pozoreva, razkropijo in pretvorijo ter dajo sadju okus in aromo. Tudi manjka pri preuranenem sadju, zlasti pri jabolkah, vošku podobna plast ali prevleka. Snovi te plasti imajo nalogo, da obvarujejo sadje, da se prehitro ne usuši. Da pa se stvori na sadju zaščitna voška podobna plast, je predvsem potrebno, da pri tem sodeluje sonce.

Nekaj praznih A—Z panjev sem kupil, pa bi jih rad napolnil s čebelnjaki iz kranjčev. Kako naj to izvršim, Fr. Č. H. — Odsvetujemo vam, da bi sedaj družine preseljevali, ker je to dokaj neroden opravke. Treba bi bilo — ker v

znidriščih nimate izdelanega satovja — izpodrezati vse satje iz kranjčev in ga vdolati v okvirje. To delo pa je tako težavno, posebno sedaj, ko je satovje zalito s medom za zimo, da ga nikakor ne kaže začeti. Poleg tega bi pa morali s preseljevanjem čebelnjake, ki je sedaj popolnoma urejeno za zimo, čisto podreti in ga v velikem panju ne bi bilo moči spet dobro sestaviti. Družina bi vam slabo prezimila. — Pustite rajši čez zimo družine v kranjčih, kjer vam bodo lepo prezimile. Skrbite, da bodo prišle družine v zimo zelo močne na živali in da bodo imele dovolj medu. Spomladaj se vam bodo naglo razvile in dale lepe prve roje, ki jih vsajate v nove panje. Da boste imeli od A—Z panjev lahko še prihodnje leto nekaj upanja, pomagajte prvim rojem še z drugimi, ki jih stresite v medišča pri zaprti rešetki. Če bo letina količaj ugodna, boste pred ajdo združili in imeli za ajdovo pašo lepe, močne družine in toliko izdelanega satovja, da bo vsaj plodišče čisto polno lepega novega satja. To bo na vsak način nekaj drugega, kakor iz posameznih kosov zloženo nasilno satovje, ki bi ga dobili iz kranjčev. Ako boste hoteli prihodnje jeseni kranjčice opustiti, boste imeli lahke posle: kar pregnali ali pa omeli boste živali, ki ste jim prej odvzeli matico, iz kranjčev v A—Z panje, satje pa iztočili in potem — če bo treba — prazno vdolati v okvirje za prihodnje leto; to bo lahko šlo in satje bo vsaj za medišča še dobro uporabno.

Imam tri leta staro matico, ki je bila doslej prav dobra. Njena družina je najboljša v čebelnjaku. Zdi se mi, da škoda, da bi jo izmenjal. Kaj naj storim? J. S. — Šm — Velika nevarnost je, da bo vaša matica prihodnje leto odpovedala, in sicer že zgodaj spomladaj, ko ji bo težko najti nadomestila, iz skušenj je dognano, da velika večina matic že v tretjem letu prične pešati pri zaleganju; tem nevarneje je, da se bo to zgodilo vaši v četrtem letu. Zato svetujemo, da jo izmenjate. Škoda, da si niste vzgajali iz te družine nekaj matic. Če je res prvovrstna, bi si z njo izboljšali plemo tudi v drugih panjih. Ako hočete imeti res zaježeno dobro matico, jo dobite pri Čebelnjarskem društvu iz plemenitne postaje.

Pravni nasveti

Procenti od dediščine. A. P. Samo od čiste dediščine je treba plačati procente, ne pa tudi od dolgov.

Spričevalo. D. K. Obrnite se na ravnateljstvo, ki vam bo gotovo poslalo spričevalo. Saj ni razloga, da bi ga zadrževalo.

Ukazeljen. G. V. Težko vam je svetovati, ko niste povedali, kakšen poklic vas veseli. Če imate veselje za glasbo, bi morda bila za vas orglarska šola. Če pa bi radi višjo izobrazbo, bi se pa morali vpisati kot privatist v kakšno srednjo šolo, ker ste za rednega učenca že prestari. Brez stroškov pa nikjer ne poide. Odločite se torej za poklic, za katerega bi se radi izobrazili in nato vprašajte.

Draginjska doklada. A. K. Ne moremo vam točno povedati, koliko znaša draginjska doklada poduradnikov v Ljubljani in v Zagrebu in koliko v Celju ali v Kranju, ker niste navedli, v katero položajno skupino spada dotični poduradnik. Draginjske doklade so razdeljene v tri draginjske razrede in so zopet v vsaki položajni skupini različne. Glejte si uredbo o draginjskih dokladah državnih uslužbenecv, ki jo najdete v »Službenem listu« z dne 23. marca 1932.

Nejasno vprašanje. Č. K. Niste navedli, kakšno pravdo vodite pri sodišču in kaj bi prav za prav radi. Iz vašega dopisa ne moremo razbrati, kakšen je dejanski stan in v čem je spor. Zato vam ne moremo svetovati. Če je stvar v teku pri sodišču, počakajte, da se tam dovrši. Kakšno pritoževanje na pravosodno ministrstvo v tem slučaju ne bi imelo nobenega smisla. — Kar se tiče kupoprodajne pogodbe za hišo, velja cena, za katero ste se pogodili. Če se je morda davkarji prijavila nižja kupnina, se s tem pogodba še ni spremenila, pač pa sta pogodbenika v nevarnosti, da jih finančna oblast kaznuje, če zve za prikrivanje.

F. D. L. Niste povedali, kaj hočete vedeti o solskih takсах. Nimamo časa iskati člankov, ki ste jih svojčasno čitali.

Dvakratno zavarovanje. M. Č. Po našem mnenju nimate pravice do povrnitve zavarovalnih prispevkov, ki ste jih plačevali Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v času, ko ste bili zavarovani tudi pri Pokojinskem zavodu za nameščence.

Zgradarina za hišo v kateri nihče ne stanuje. K. R. — Tudi hiša v kateri nihče ne stanuje je podvržena zgradarini. Če bi ta hiša služila izključno kmetovalcem in njih kmetijskim delavcem za prebivanje, bi bila oproščena zgradarine. Ker pa ima v njej pravico stanovanja uporabnik, ki ni vaša kmetijska delavka, je hiša podvržena zgradarini.

F. P. M. Neubogljiu otrok. — Obrnite se na vodstvo salezijanskega zavoda na Rakovniku. Morda bi otroka tam sprejeli.

M. M. — Obrnite se naravnost na naslov, pri katerem ste pred dvema letoma prosili, da se vaš delež oddali. Ker niste navedli, v kakšnem pravnem razmerju ste glede dotičnega zemljišča, vam ni mogoče svetovati, kaj bi bilo ukreniti. Poglejte najprej pri zemljiški knjigi, kakšne (stvarne) pravice imate do dotičnega zemljišča in na kakšni osnovi.

Upokojenec in postranski dohodki. A. Fr. Po uredbi o draginjskih dokladah državnih upokojencev, upokojencem, ki se bavijo s samostojnim obrtom, za čigar opravljanje je potrebno pooblastilo, oziroma dovoljenje pristojne oblasti, ne pripada niti osebnina, niti draginjska doklada, ne glede na velikost dohodka, ki izhaja iz takega dela. To velja torej tudi za državnega upokojenca, ki izvršuje branjevske obrt.

Odškodnina za vzdrževanje otroka. S. M. Pred dvema letoma ste vzeli desetletno deklico za svojo in to brez vsake izrecne pogodbe. Sedaj je pa deklica odšla od vas k svojim sorodnikom. Vprašate, ali bi mogli zahtevati odškodnino za vzdrževanje deklice za oni čas, ko je bila pri vas. — Ni upanja, da bi uspeli s tako zahtevo, ker tedaj, ko ste vzeli deklico za svojo, gotovo niste imeli namena, da jo vzamete proti odškodnini.

Dedovanje po materi. A. V. P. — Ako umrje mati brez testamenta in zapusti otroke, jim pripada celo dediščina, naj so izšli iz prvega ali iz drugega zakona, moškega ali ženskega spola. Več otrok deli dediščino po svojem številu na enake dele. Vnuki se živčih otrok nimajo pravice do nasledstva.

Peš na Dunaj pred 50 leti

Po vsem slovanskem svetu so leta 1885 obhajali 1000-letnico smrti sv. Cirila in Metoda, apostola Slovanov. Središče vseh slovenosti je bilo na Velehradu. Tjakaj so hodile romarske skupine od vseh strani. Tudi Slovenci so hoteli skupaj s Hrvati romati na grob sv. Metoda, zahvaliti se sv. Metodu in njegovemu bratu sv. Cirilu za milosti svete vere in za dar omike.

Visoka cesarska vlada pa ni bila nič kaj zadovoljna s tem načrtom. V svoji preveliki skrbi za Slovence je dognala, da se razširja okrog Velehrada neka nalezljiva bolezen. Torej bi se Slovenci izpostavili veliki nevarnosti, če bi romali na Velehrad in morebiti bolezen še domov zanesli. Zato je bil romarski vlak na Velehrad prepovedan. Vendar so se nekateri Slovenci, katerim se je pridružilo več Hrvatov, peljali z zabavnim vlakom dne 14. avg. iz Ljubljane čez Dunaj. Brno v Prago. Na povratku je pa precej Slovencev obiskalo tudi Velehrad.

Dva slovenska dijaka sta se pa dogovorila, da hočeta pot na Velehrad peš napraviti. Koles takrat dijaki še niso imeli, saj je bilo kolesarstvo šele v povojih. Hotela sta več sveta videti, zato se pa tudi nista peljala z železnico. Varčevala sta celo leto, nalagala v Poštno hranilnico, ker se je denar lahko poljubno dvigal na vsaki pošti. Vzela sta s seboj le najpotrebnejše perilo in sončnik, ki je bil takrat v navadi. Služil je včasih za palico, včasih kot dežnik, včasih pa je ovalal prehude sončne žarke. Dne 28. julija sva se napravila od doma. Mahnila sva jo skozi Kamnik v Tuhijsko dolino. Prvo noč sva prenočila pri soščelu v Smartnem. Stariši in sestre sočela so naju kaj prijazno sprejeli in po možnosti postregli. Čudila sva se olik preprostih kmečkih ljudi, ki se je razodevala v vsem obnašanju in govorjenju. Olike je res le nekaj znanjega, a vendar silno ugaja zlasti tuje. Sirovost pa odbija in tuje odvrca.

Po lepi Savinjski dolini prideva v Celje. Tukaj sva s posebnim zanimanjem ogledala v minoritski cerkvi za oltarjem lobanje nekdanjih tako mogočnih celjskih grofov.

V Slovenski Bistrici sva naletela v neki gostilni na fanatičnega nemškutarja, ki je na vse mogoče načine zabavljaj čez Slovence, smešil slovenske pesmi, kot n. pr. »Naprej ta stara krava, nazaj roge moli«. Skukala sva ga zavracati. A bilo je vse zaman. Le zmerjati je začel prav po divjasko. V Mariboru me je pa še prodajalka časopisov nahrnila, ker sem šel kupit dopisnice in govoril samo slovensko. Saj se mi je pozneje v Celovcu pripetilo, da nisem dobil voznega lista, ker sem ga zahteval v slovenskem jeziku. Ker nemško nisem hotel govoriti, sem vendar z italijanščino dobil vozni list do Ljubljane. Tako zagrizeni so bili nekdanji nemškutarji po Stajerskem in Koroškem.

V Mariboru sva občudovala v ribniku v parku labode, kako so se ponosno vozili po vodi. Dne 1. avg. sva bila v Lipnici. Do takrat je bila vročina in občutna suša. Na polju so se kazale posledice velike suše. Travniki so bili kar rumeni, ajda je komaj vzkalila, vode je povsod primanjkovalo. Ko pa prideva v Lipnico, se je nebo pooblačilo, začelo je grmeti in blagodejni dež se je vliil na suho zemljo.

Blizu Lipnice je Sekovski grad, nekdanji sedež škofije, ki je sedaj v Gradcu. V gradu so stari rimski napisi, stare slike. H gradu spada velika posestvo z velikanskimi hlevi. V Gradcu sva videla privrkat cestno železnico. Ni pa še bilo električne napeljave. Vozove so vozili konji. Na gradu, ki se nad mestom dviga, je krasen razgled po vsej okolici. Na zidu so zaznamovane tudi daljave. Do Pariza je 939 km, do Judenburga 59 km, do Lisabone 2196 km, do Madrida 1795 km, do Trsta 222 km, do Rima 694 km, do Celja 94 km, do Aten 1214 km, do Carigrada 1272 km itd. Pod razglednim zidom stoji mogočen stolp s 160 stotov težkim zvonom. Vsak dan se ta zvon, katerega Gradčani imenujejo Ljil, oglasi zjutraj, popoldne in zvečer. Vselej udari ravno 101 krat. Zvoniti pa morajo 4 mozje. Nekoliko nižji je tako zvan Burger turm, v katerem je ura. Tam stanuje tudi cu-

vaj, ki pazi, če bi se kje pojavil ogenj. Vedno je nabasanih 6 topov, da s streljanjem naznanijo ogenj. Vse drugo od nekdanj tako močnega gradu, v katerega so zamogli celo iz mesta skozi podzemeljske hodnike prihajati, so podrl Francozi poslavljajoč se od Grada.

Poldrugo uro daleč od Grada je imeniten cistercijski samostan Rin (Rupa). Iz tega samostana so prišli prvi menihi v Stično (l. 1135). Samostan ima krasne slike, starišne omare. Cerkev je najbrže najlepša in tudi največja na Stajerskem. Glavni oltar iz marmora je res umetnina.

V Breucku ogledujeva na velikem trgu dva vodnjaka z zanimivimi napisi.

Od Kapfenberga je kreneva proti Marija Celje, ki je oddaljena 55 km. Takrat se ni bilo železnice na Marijino Celje. Cesta je planinska. — Ob straneh visoke gore, obrasle s macesnom. Potok žene mnogo žag. Tudi železnicarji je precej ob tej cesti, saj je tod okrog velike železne rude. Visoko na planoti stoji marijačeljska cerkev z visokim hribom »Bürgelalpe« v ozadju. Noč se je delala, ko dospelva do cerkve. Zvon vabi k molitvi. Ljudje iz trga prihajajo v cerkev. Po cerkvi se prižigajo lučke, po klopeh so listki z večerno molitvijo. Krepki glasovi pomočnikov katol. rokodelskega društva zadone po cerkvi. Ko odpojejo in odmolijo večerno molitev, se cerkev izprazni. Tako so menda vsak večer opravljali skupno večerno molitev.

Drugi dan si ogledava lepo cerkev, ki je iz 17. stol. Božja pot se je pa pričela že leta 1157. V kapeli, kjer stoji milostna soha Matere božje, so okraski iz srebra. Zakladnica te cerkve je polna kelihov, križev, diademov, plaščev itd. Mnogo plaščev so podarile razne kronane glave. Na tisoče je raznih votivnih slik, katere so podarili taki, ki so na tem kraju bili uslišani. Jako zanimiva je slika Matere božje, ki obstoji iz samih erk, (psalmi, ocnas, vera, upanje, ljubezen itd.).

Na Nižjem Avstrijskem sva gledala na božji poti Annaberg, kako romarji po stopnicah prihajajo na oltar mimo trona, tam polože svoj dar in potem zopet po stopnicah na tla pridejo. V cistercijskem samostanu »Lilienfeld« nama je kazal prof. Novak ve-

Plisc za volane v različnih gubah
Specielni eniel pajčolanov, rut, kalov, oblek
Rini eniel vložkov in dipk
Specielni ašur za žepne robce
Azurirane prtov, volan i. t. d.
Predčistkanje ženskih ročnih del — lepi vzorci, čist tisk
Vezenje monogramov, zaves, perila z naj-finejšo in najtrpežnejšo prejo.
Žepni robci komad Din 2—, Din 3—, Din 3/50, Din 5— in Din 6—
Za naše kvalitetno delo, nizke cene in hitro postrežbo se Vam izplača pot k
Matek & Mikeš, Ljubljana
samo poleg hotela Strukelj

Ako pa je otrok zapustnice umrl pred njim in od tega živi eden ali več vnukov, pripada delež, ki bi šel umrlemu otroku, temu ostalemu vnuku v celoti ali več vnukom po enakih delih. V vašem slučaju so torej zakoniti dediči otroka iz drugega zakona in otroci že umrlih vaših otrok iz prvega zakona (vaši vnuki).

Potrjen pri zadnjem naboru. A. M. Č. — Vprašajte pri komandi vojnega okrožja ali pa pri vojaškem referentu na okrajnem načelnstvu. Tam boste najtočneje zvedeli.

Ali dolžniki zadrug niso več zaščiteni? T. K. — Trditve, da dolžniki zadrug niso več zaščiteni, ni točna. Dne 20. julija t. l. je bil objavljen odplačilni načrt za kmečke dolgovce pri zadrugah, ki so včlanjene pri Zadrugi zvezi v Ljubljani ter Zvezi gospodarskih zadrug za Jugoslavijo v Ljubljani. Po tem načrtu morajo dolžniki kmetije vsako leto najkasneje do konca meseca novembra plačati obresti od dolžne glavnice. Dolžna glavnica, ki presega 6000 Din, odplačujejo dolžniki-kmetije v 12 letih pa predpisanim načrtu. Leta 1935 plačajo 1% itd. Odplačilo na glavnico je plačati vsako leto najkasneje do 30. novembra. Če dolžna glavnica pri zadrugi ne presega zneska 6000 Din, odplačuje dolžnik zadrugi poleg vsakoletnih obresti letno najmanj četrtno dolžne glavnice in sicer do konca novembra vsakega leta.

Trgovina z vinom. A. P. Glede trgovine z vinom se obrnite na domače okrajno načelstvo, kjer vam bodo že povedali, kaj morate ukreniti. Za potrebne knjige, ki jih omenjate v pismu, pa vprašajte v Jugoslovanski knjižarni v Ljubljani.

Postrežnica. Po zakonu o zavarovanju delavcev med drugimi ni bilo potrebno zavarovati oseb, ki so samo ob priliki in nestalno zaposlene v hišnem gospodinjstvu, kakor dninarji, da obdelujejo vrtove, čistijo stanovanja, žagajo drva, perejo perilo itd. Če vaša postrežnica spada med navedene osebe, vam bodo povedali na podlagi točnega opisa službenega razmerja pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Zato se tja obrnite.

Kuluk na banovinskih cestah. T. K. Ministrstvo za gradbe je oprostilo dravsko banovino ljudskega dela za banovinske in dovozne ceste k železniškim postajam v prokuratskem letu 1935-36, ker je predvidena v odobrenem banovinskem proračunu nadomestna cestna doklada.

Dogovor o napeljavi vodovoda. I. J. Ako so pogoji za vas sprejemljivi, kar morate sami presoditi, ker mi ne poznamo vaših razmer, tedaj pač pristane na pogodbo. Ako bi napeljali vodovod po javni poti, si morate preskrbeti dovoljenje lastnika poti. Ako je pot občinska, tedaj se obrnite na občino. Zli se nam, da je pogoj, da bi morali na vsako kratno zahtevo cevi odstraniti in torej vodovod razdreti, za vas zelo težak in dobro premislite, preden tak pogoj sprejmete.

Obdolženec brez zagovora. S. R. P. Pravite, da obtoženka, ki je bila klicana k razpravi, ni prišla do besede in da ji sodnik ni dal govoriti. — Večkrat se zgodi, da stranka misli, da ni prišla do besede, ker ni vse tako obširno povedala, kot je sama hotela. V takih slučajih pač sodnik zaustavi stranko in ji stavi potrebna vprašanja, in odgovori na taka vprašanja zadevo dovolj objasnijo, brez strokovnega pripovedovanja. — Če pa mislite, da ni stranka mogla vse, kar je važno, povedati, pa lahko vse to navedete v prizivu in bo okrožno sodišče te navedbe, če so razne, gotovo upoštevalo.

(Nadaljevanje prihodnjega nedelja)

liko zbirko inkunablov, to je knjig, ki so tiskarne pred letom 1500. Takih knjig je malo in so zelo redke. Samostan, ki ga je ustanovil mejni grof Leopold VII. leta 1202, jih ima precejšnje število. V Kammerbergu sva bila pri sveti maši, ker je bila nedelja. Duhovnik je odhajajoč s prižnice načel molitev; dejanje vere, in ljudje so glasno nadaljevali. Medtem časom se je napravil in pristopil k oltarju. In šele ko so ljudje odmolili dejanje ljubezni, se je pričelo petje.

Heiligenkreuz je najbolj sloveč cistercijski samostan v Avstriji. Leži v dolini, kakor vsi cistercijski samostani (Bernardus valles amabat). Od ceste, ki vodi čez Hafnerberg, kjer je tudi imenitna božja pot, se vidijo samo strehe samostana in vasi. Daleč na okrog so pa samostanski gozdovi. K samostanu spada cela skupina poslopij. Cerkev je krasota. V spodnjem delu je romanska, svetišče je v gotičnem slogu. Ravno takrat je dobila cerkev novo prižnico, ki je stala 40.000 gold. Nekaj posebnega je križni hodnik. V 6 oknih so stare slike na steklo. Samostan je ustanovil mejni grof Leopold I. 1135. Te slike so še iz 12. stoletja. Te slike niso živobarvne, ampak preproste črne in rjave barve, kakor je to primerno strogemu redu. Ker je v samostanu tudi gimnazija in bogoslovje za samostane: Heiligenkreuz, Dunaj, Lilienfeld, Zwettl, zato so tudi v samostanu lepe zbirke mineralij, orožja, živali. — Knjižnica je stela že takrat čez 30.000 zvezkov. Krasni so nasadi na prostranem vrtu. Večina nasadov je v podobi križa. Tudi posebno sobo imajo za tiste gojence, ki se vadijo v slikarstvu. V Hinter- in Vorderbüchlu so prekrasne vile bogatih Dunajčanov; lepi nasadi, sprehajališča itd. Od Mödlinga dalje so pa hiše kar strnjene, prav do Dunaja, dasi se Dunaj prične šele pri Fünfhausenu.

Petnajsti dan svojega potovanja sva prišla na Dunaj. Včasih so šteli vozniki 12 dni od Trsta do Dunaja. Midva sva pa hodila samo s Kranjskega do Dunaja 14 dni. Seveda nista šla naravnost čez Semmering, ampak okoli na Marija Celje. Tudi sva se večkrat ustavila za daljši čas, n. p. v Gradcu, v Marija Celju in drugod.

Poroka v grobu

Čudovita povest

»Ne, Ronald, ne velja se mi. Jaz se ne smim poročiti.«

»Pa vendar ne mislite večno kolovratiti po svetih, Dajsy; to ni življenje za mlade dekleta.«

»Zakaj ne? Bogata sem, neodvisna in zelo srečna.«

»Postati morete še več.«

»Ali pa manj.«

»Kako dolgo nameravate biti odsotna?«

»Negotovo. Dokler se mi bo hotelo. Odpotujem na tenis-match v Hastings. Nato malo na golf v Eastbourne. Morda odklidem odhod na Škotsko, morda tudi v Deauville ali v San Remo.«

»Pustite mi vsaj natančen načrt svojega potovanja.«

»Se sasma ga nimam. Nihče nikoli ne ve, kod potujem. Ne zanimajo se toliko zame. Ne pišem pisem nikomur in ne dobivam odgovorov nanje.«

»Tako rad bi preživel nekaj dni z vami na obali.«

»Ostanem do petindvajsetega v Eastbourne-u. To je vse, kar vam imam povedati.«

»Vedno v hotelu?«

»Naravno, mami mi, biti odvisna od prijateljev. Izstopila bom pri »Prince of Wales«. Po večerih bopa hodila na izprehod.«

»Dajsy, nekaj vas moram vprašati. Rotim vas, odgovorite mi iskreno.«

»To storim vedno.«

»Ljubite me vsaj trohico.«

»Iz vsega srca.«

»To je vse?«

»Morda še nekoliko bolj.«

»Nikoli več vas ne bom nadlegoval, če vam je kdo drug bližji. Toda smem li upati, ali se moram končno odreči?«

»Ne poznam stopnje vaše potrpežljivosti, sicer moj prijatelj Ronald. Zaenkrat se ne mislim stopiti pred oltar. Ste fant na mestu, zastaven in prikopen. Vi ste — za svoja leta redkost, poseben pri nas — razumen in premožen obenej, torej ideal vsega mladeniča. Ako med temi ne najdete nobene, ki bi vas mogla osrečiti, potem nikakor ne morem reči, da nekoga dno... toda vezala se ne bom. Sedaj stopite s pločnika, jaz odpotujem. Zivela svobodno!«

»Mladenič je komaj že mogel odskočiti. Ze se je izgrubil zeleni kabriolet za gostimi lokci cvetočih listov. Ronald ni mogel zatajiti malodušja, ki se ga je lotevalo. Preklinjal je svojo ljubezen do te neugnanne in brezvestne Dajsy. Imela je slabega varuha, ki se ni mogel upirati njenim muham. Uganjalo je vsemogoče pustolovščine, zapravljala denar in nihče se ni brigal zanjo, če je lepega dne izginila neznano kam.

Poln težkih misli se je vračal mladenič v svojo villo ob Themsi. Čakala ga je brzojavka. Nenadoma mu je umrl stric in mu zapustil vse svoje premoženje. Podedoval je rento petsto funtov šterlingov in veleposelstvo, ki je ležalo globoko v Waleski pokrajini in na katerem že dolgo niso prebivali ljudje.

»Torej grad iz XVI. stoletja? Kako zanimivo! Stari gradovi, to so moje sanje.«

»Pridite vendar in si ga ogledajte, Dajsy.«

»Konec naslednjega tedna moram biti v Eastbourne.«

»Z vašim avtom je to izlet za štiri do pet dni.«

»Ne da bi odgovorila, ja začela Dajsy nalahno poživljavati. Orkester je zaigral plesno melodijo. Neki debeloust gospod se ji je priklonil ter jo prosil za ples.

Ko se je vrnila, jo je vprašal Ronald: »Torej, Dajsy, ali odpotujete jutri zrana?«

»Imate srečo, jaz namreč nisem hotela. Toda ta prazna glava je tako silila vame in me prosila, da naj ostanem tukaj, da sem mu povedala, da odpotujem v Wales, samo da bi se ga iznebila. Toda vzela bova moj avto in šofirala bom sama. Počivala bova, kadar bom jaz hotela. Nikakor ne bi mogla prenesti strašnega občutka, da se vozim s svojim zakonskim možem.«

Cez dva dni sta se mlada izletnika ustavila v neki gorski vasi, oddaljeni trideset milj od Coermathegga zaliva. Vprašala sta kmetke, ki so ju radovedno opazovali, za nadaljno pot. Neka skrbasta starka jima je dala navodilo: »Ali-Goon! Vedno proti severu, v notranjosti gorzda leži. Pot je slaba. Menda ne bo več uporabna.«

»Ali je na gradu čuvaj?«

»Do lanskih vseh svetnikov je še bil eden, ko so ga našli unorjenega, visel je na nekem drevesu... do sedaj...«

Nakremžila je obraz, kakor bi hotela reči, da se ni bilo nikakega pojasnila o tem razkritju.

»Ali se peljeva kljub temu tja, Dajsy?«

Z nasmehom mu je odvrnila: »Zdi se mi, dragi prijatelj, da vas je strah.«

Cim bolj sta se izgubljala v gozdu, tem slabša je bila pot. Debele kaplje so udarjale ob šipe avtomobila ter naznanjale nevihto.

Po hosti se je ulegla siva megla. Ozračje je bilo nasičeno z vonjem po vresju.

»Strašno vreme. Upajamo, da smo že tukaj... Stoj, tukaj smo.«

Dajsy je krepko zavrla. Pot v grad je vodila skozi krasen, a zanemaren dreved. Nad pragoni ki je bil ves obrasel z mahom in izpran od dežja, je bilo videti od daleč dvoje temnih lis, kar je spominjalo na nekdanja vrata.

»Zares romantično. Gotovo naju že pričakuje tamkaj truma strahov.«

»Kdo ve, Dajsy?«

Kakor okosteljak se je odražalo razpadajoče poslopje od temnega, megleno-vlažnega neba. Nekaj divjih rožnih grmov je cvetelo med grmičevjem in plevelom. Ob poti je stala majhna, zapuščena hišica. Najbrže je v njej nekoč prebival čuvaj. Okna so bila odprta in na pokvarjeni strehi je bila pritrjena vetrnica.

Dajsy je stopila notri. Zamoklo je odmeval njen glas po notranjih prostorih, kjer je trohnelo čuvajevo pohištvo.

»Nič kaj prijazno, Ronald, kaj?«

»Oglejva si grad. Tamkaj si na ognjišču zanetiva ogenj, da se posušiva. Nato pa se odpeljeva nazaj med ljudi.«

Vstopila sta v veliko sobano, v kateri so nekoč hranili orožje.

Zloben nasmehek je zaigral na ustnicah mlade dame:

»Tukaj imate krasno gnezdece, prijatelj, za svoje medene tedne.«

»Povabim vas nanje, Dajsy.«

»Hvala, zadostuje, da mi pošljete razglednico. Vsekakor ne boste tukaj motili svojih sosedov.«

Odrinila je težka z železjem okovana vrata, ki so vodila v sosednjo sobano. V njej je bila popolna tema. Stopala sta previdno nekaj stopnic navzdol. Ronald je nežno prijel dekle za roko. Nato pretresljiv krič: »Ronald, na pomoč, na pomoč!«

V hipu so ju zgrabile temne sence, ju ločile ter krepko držale. Mlada dama je praskala in grizla okoli sebe. Krčevito se je kremžila od groze. Vtaknili so ji spono med zobe. Ronald se je boril kot Herkules. Dva svoja nasprotnika je podrl z udarcem pesti na tla. Vendar se je moral tudi on vdati premogli. Zvezali so mu roke na hrbtu in ga uklenili na nogah.

Posvetila se je vžigalica in prižgana sveča je razsvetlila težko mizo, za katero je sedelo kakih deset oseb. Za kapucami so se skrivali njihovi obrazi. Vsi so molčali kot grob.

Dajsy je s solznimi očmi poiskala Ronald. Naglo je zašepetal proti njej:

»Se imamo policijo in še vlada pravičnosti na Angliškem, Dajsy. To vedo tudi ti ljudje tukaj...«

Toda pest, oborožena z robcem, mu je zaprla besedo. Postava, pokrita z rjavo kapuco — bil je menda poglavar tega tajinstvenega sodišča — je, ne da bi kaj spregovorila, pokazala na vrata za Dajsy, nato na drugo za Ronald.

Ujetnika so nato odvedli, bolj rečeno, ker sta se na vso moč branila, odnesli v dvoje različnih, nasproti druga drugi stoječih celic. Krepko se je sklopila visoka ključavnica. Vsaka nada na rešitev je bila izključena.

Ko se je Dajsy sprostita spona, je radi jeze pozabila na strah. Prvič v njenem življenju se je zgodi po njeni volji. V divji besnosti se je vrnila proti vratom in začela razbijati po njih. Bila je ujeta. A glej, zunaj pred vhomom čaka njen avto, da jo plove v svet. Kako dolgo jo bodo še tukaj zadrževali? Nikakega upanja ni bilo, da bi prišla rešitev od zunaj; nihče ni imel navade brigati se zanjo, kadar je odpotovala. Ujeta sta se v mišjo past. Preketo potovanje, prekleta pokrajina, kjer človek izgine, ko niti najmanj ne sluti. Kaj hočejo te našeljene postave? Kdo so ti, zakaj ta ječa? Ure in ure je tekala Dajsy z razbolelimi udi in vročino glavo sem in tja. Kaj se godi z Ronaldom?

Znočilo se je. Dajsy ni mogla zaspati. Zjutraj se ji je spet uprla. Začela je klicati, tarmati in vpiti. Vrata so se odprla za špranjo na široko. Velikan — šema v kapuci — je brez besed postavil pred njo krožnik s posajenimi jajci ter skodelico s kuhanim sadjem. Zraven je bil priložen listič: »Ako ne boste mirovali, boste dobili batine.«

Njo bodo pretepali, njo, ki je lordova hči in ena najmogočnejših dedinj vse kraljevine!

Pretila je debelim stenam z gladovno stavko, nato pa se je s tem večjim tekotom lotila jestvin.

Počasi, strahno počasi je potekel čas. Prinesli so ji prav tečno večerjo. Zunaj je bilo vse tiho. Le ptice so čivkali in iz daljave se je razlegalo melanholično žabje regljanje. Ta grobna tišina bi se menila — trapista spravila ob pamet. Minila je druga noč.

Po štiridesetih urah, odkar so ju odvedli v ječo, sta se mlada ujetnika zopet sestala pred tribunalom. Ronald je imel neobrito brado, sicer mu ni bilo videti, da se slabo počuti. Očividno mu vsiljen mir ni škodoval.

Predsednik se je dvignil in začel z grobnim glasom:

»Nesrečno naključje je hotelo, da sta prišla semkaj in odkrila obstoj naše sekte. Za njeno vodstvo ne sme nihče v tej deželi vedeti. Pravico imamo vaju usmrtiti, toda moriti ljudi se nam zdi odvratno. Zadržali vaju bomo tukaj tako dolgo, dokler bomo sami prislili tukaj ostati. Najbrž bo to še več let. Ničesar vama ne bo manjkalo. Bodita zadovoljna, da sta tako poceni odnesla zdravo kožo.«

Po tej grozoci opazki je dal z roko znamenje, nkar so ju odvedli v ječo.

Minilo je teden dni. Ponosna in neustrašena Dajsy je bila sedaj neznamno in boječe dekle.

Sedmega dne so ju zopet pripeljali pred sodnika:

»Verujta mi,« je povzel, »da se mi resnično smilita.«

»Pustite nama torej prostost.«

»Ne mislite na to. Prefel sem strogo povelje od zgoraj. Ostati morata tukaj do smrti. Vendar so mi dovolili, da vama omilim usodo. Ne vemo sicer, kako ste vi navezani na svojega tovariša, vendar vama dovolimo, da moreta živeti skupaj, deleč si skupno usodo.«

Dajsy je sklenila roke: »Hvala vam gospod, samo ne pustite me same, sicer znorim.«

Nato so ju odvedli v Ronaldovo celico. Bila je nekoliko bolj opremljena, imela je omejen prostor za umivanje. Dajsy je združila skupno usodo z Ronaldom; bila je prvič zopet vesela.

»Ali verjamete, Ronald, da se nikoli več ne rešiva od tod?«

»Nikoli več.« Nato ji je pripovedoval, kako ga je zalotil njegov čuvaj, ko se je hotel povzpeti na pregrado majhnega okna. Uklenili so ga v verige za tri ure. Pokazali so mu kos razbeljenega železa ter mu zapretili, da ga z njim oslepe, ako bi še enkrat poskusil zbežati od tod.

»Kako strašna usoda, Ronald!«

»Srce moje,« in sklonil se je k njej, da bi našel njene ustnice.

»Ronald, kaj delate?«

»Ljubim te.«

»Ronald, prepovem vam... Ronald, najdražji.«

Cas je mineval. Na večer tretjega dne sta videla jettika sledeči prizor: Vstopilo je kakih šest mož, ki so si svetili s svečo. Začeli so zabijati v strop dvoje težkih kavljev, okoli katerih so zadržali dvoje močnih vrvi.

»Kaj pripravljajo ti ljudje?«

Trenutek kasneje je slišal skozi vrata listič: »Na višek povelje bosta jutri ob sončnem vzhodu obešena. Pripravita se na smrt.«

Na smrt obsojena! Dajsy je klenila in padla. Ronaldu v naročje, Krepko sta se objela in zajakala. »Ronald, reši me. Jaz ne bom umrla. Nočem umreti tako, kakor ubogi grajski čuvaj, ki so ga našli visečega na drevesu. Ronald, razumi vendar!«

Pod pregrajenim oknom je klečala skupina ljudi v kapuch. Peli so mrtvaške pesmi.

»Ronald, strah me je!« Vsa onemogla je prvič iskala zavetja v naročju svojega tovariša in je cenila moško varstvo.

Sredi noči je vstopila skupina mož v njuno celico. Nekdo je dejal: »Jaz sem pastor. Ako hočeta stopiti združena pred Gospoda, vaju lahko poročim.«

Dajsy je s pogledom namignila Ronaldu, da se strinja. Toda mladenič jih je nejevoljno zavrnil: »Poberite se! Nimate pravice pod takimi okoliščinami prigovarjati dekletu k poroki.«

Pastor je norčavo odgovoril: »Kakor hočete. Hoteli smo vam le napraviti uslugo.«

Nato so odšli. Skripaje se je zastakal zarjaveli ključ v ključavnici. In zopet je bilo vse temno in tiho. Plaho je spregovorila Dajsy:

»Zakaj nisi hotel, Ronald?«

»Ker pod takimi okoliščinami nočem izsiliti od tebe besedico: da, ki si mi jo tako dolgo odrekala,« je z vneto odvrnil Ronald.

Ni odgovorila, le naslonila je svojo glavo na njegove prsi. Mesečina je pošiljala na steno temne sence od pregraje na oknu. Dajsy je zopet zaihtela. »Ne obupavaj, Dajsy. Imaš uro?«

»Da.«

»Daj mi jo.« Vzel je uro v roko. »Poskusil bom vsaj, če se moreva rešiti.«

BANKA BARUCH
11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu.

Odpremila denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi
v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles.
FRANCIJA: No. 1117-94 Paris.
HOLANDIJA: No. 1458-05 Ned. Dienst.
LUKSEMBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Vso uro se je trudil. Ze je pronicati prvi svk jutranje zarje, ko se je Ronald zmoglavno nasmeljal:

»Dajsy, ena pregrada je prežagana, a tudi druga že popušta.«

Z vso silo se je uprl ob pregrado. Napravil je odprtino, veliko dovolj, da bi mogel odrasel človek zlesti skozi njo. Ronald se je splazil skozi in potegnil dekle za seboj. Bila sta v parku.

»Psi, tiho, rahlo stopaj za mano.«

Očividno so tajinstveni prebivalci gradu trdno spali. Držala sta se tesno zidu in se plazila naprej.

»Glej, to,« je zasepetal Ronald dekletu na uho, »avto je še vedno tukaj. Poriniva ga k cesti, da naju ne izda ropot motorja.«

»Kakšna sreča, Ronald, da si tukaj.«

Bila mu je hvaležna in občudovala je njegovo moč in odločnost.

Priplazila sta se v avto. Ali sta rešena? Toda motor se upira. Nova groza. »Ronald, ne gre naprej. Slišai naju bodo. Izgubljena sva.«

Poslednji napor. Motor se je sprožil. Toda njegovemu ropotu je sledil drugi, glasnejši... Pozdravila ju je salva. Krepko je pritisnil na zavoro, en hiter ovinek... na cesti sta. Kazalec kaže na 35, 50, 80. Avto drvi po razorani cesti naprej.

Po petih kilometrih Ronald ustavi. »Kaj se je pokvarilo?«

»Ah ne, sedaj smo dovolj daleč. Nobene nevarnosti ni več.«

Nežno poljubi dekle. Nato si zažge pipo, ki jo je našel v enem izmed žepov svojega suknjica. Udobno naslonjen puha oblache dima v zrak. Dajsy se ne more navediti njegovi mirnosti in hladnokrvnosti. Tamkaj na obzorju se pogreza gozd v ognjeno morje, sonce vznaja.

»Lepo, Dajsy, kajne?«

»Zelo lepo, toda jaz bi se požurila do najbližje vasi, da obvestim policijo.«

»Policije ne bomo obveščali, ljuba moja. Predvsem zato ne, ker bi preiskava odkrila, da sva preživela več noči skupaj in to bi moglo škodovati tvojemu ugledu.«

»Šaj me vendar misliš poročiti.«

»Ali hočeš res? In tvoja neodvisnost?«

»Z veseljem se ji odpovem.«

»To ne zadostuje. Z navdušenjem!«

»Z navdušenjem!«

»Ze bolje.«

»In kaj bi še odkrila preiskava, Ronald?«

»Da so »kapucinarji« pošteni ljudje. Niti na misel jim ne bi prišlo skriviti komu le las.«

»Hoteli so tebe oslepiti, a naju obesiti in na zadnje še postreliti.«

»Komedija, zaklad moj!«

»Ali se mi sanja, Ronald, ali si ti ob pamet?«

»Niti eno, niti drugo. Krvniki so bili moji gostje, tovariši iz univerze.«

»Torej zaigrana igra: Če bi imela samokres, bi te takoj ustrelila.«

»To bi bilo škoda, ker bi te potem ne mogel več poročiti, ljuba moja, deklica.«

Obšla ga je s pestmi:

»Grobna, stramuj se... A kar je res, je res, dobro si se izmisli!«

De Létrar — Viktorija Korošec

Resnična žrtvu

V svojem dolgem življenju sem videl že marsikako žrtvu: videl sem starše, ki so se mučili za svoje otroke; videl sem hčero, ki so se žrtvovala za svoje družine; videl sem moške, ki so za domovino, za svoje delo do smrti vse žrtvovali. A dasi sem vse to videl, so mi vendarle dozdeva, da sem šele nedavno videl pravo, resnično žrtvu.

To žrtvu je daroval otrok in ne kak odrasel človek, ki deluje s spoznanjem in zavestjo. Neki fantek je za dobro delo žrtvoval svojo srečo, žrtvoval iz sra, ker mu je tako velevala vest, ker je bil orodje svoje čiste, lepe duše. Šele kasneje, ko je bila žrtva že dopolnjena, se je zavedel. In da se je šele potem jokal, se je morda kesal in jo grenko občutil: prav to je njegovo žrtvu se povečalo in spopolnilo. Ali je to sploh žrtvu, če pa njej nič ne trpi, ničesar ne pogrešamo? Če se nam dozdeva lahka, dolžnostna in če smo morda še poplačani zanjo! Ta fantek ni bil z ničemer drugim poplačan zanjo ko z dejanjem samim: izgubil je nekaj, se nečem odrekal. Podzavestno je žrtvoval samega sebe in svojo srečo.

Bilo je neke nedelje popoldne in pravkar je bilo nehalo deževati. Vse tihe ulice so bile še uračne in zastirte. Poletna vročina se je spet zgostila in iz kamenja je puhtelo. Hodil sem po praznem, mirnem mestu in užival nenavadno tišino svojih vsakdanjih cest. Vse so se mi zdele nove in neznane, vse prazne, ko da me že dolgo ni bilo v mestu, ko da me domovina pozdravlja v svečani obleki.

Ko sem prišel na neki trg, je kar zamigljalo pred menoj, vse polno je bilo fantkov in punek v nedeljskih oblekah in vsi obrazi so bili polni, skoraj žalostnega, napetega pričakovanja. In sem videl, zakaj: v velikem kinomatografu je bila otroška predstava. Na vrsti je bil film o Indijaneh in Aztekih, o zgodbi nekega fanta. Brez dvoma je bila filmska zgodba razburljiva, napeta, nevarnosti polna in seveda se je srečno iztekla pustolovska povest desetletnega fantka, čigar ogromna glava se je blazela nad vohom. V to vabljivo, skrivnostno hišo se je gnetlo na stotine otrok. Tu je bila sredi gruče kaka mati, ond sredi trušča kak stric. Vesel brup je donel po trgu, kjer so dehtele vrtnice po gredicah.

Tedaj sem zagledal, kako se je borila s tam navalom mladine stara ženica. Majhna

Gospoški ravnatelj

Spominjamo se še mogoče tatvine v vlaku, ki pelje v Saint-Germain. Tedaj je bila baronica H. zaspala v vagonu, kjer sta bila še dva mlada človeka, ki ju pa baronica skoraj ni opazila. Ob pribodu v Pariz ni bilo razen nje nikogar več v vagonu, a njene torbice, kjer so bili dragulji in bankovci, tudi ni bilo več.

Istega dne so ob desetih popoldne sporočili glavnemu blaginiku zavarovalnice zoper tatvino, družbe »Hermes«, da je prišla baronica H. Družba »Hermes« ima na bulvarju Hausmann v lepi palači skozi tri nadstropja svoje prostore.

Mlada gospa je kot povedala svoje ime, čim je bila pri blaginiku. Pokazala je tudi časopisni članek, kjer je bila opisana njena nesreča. Znano je pokazala zavarovalno polico, ki jo je dobila pred osmimi leti. Uradnik ji je povedal, da ji bodo brez dvoma izplačali zavarovalnino, saj so listine vse v redu.

»Ze, toda kdaj? V moji torbici niso bili samo dragulji, marveč tudi bankovci, ves denar, ki sem ga imela. Ta denar sem včeraj dvignila v banki, ker se danes odpeljem naprej. V vagonu imam že sodež pripravljen.«

»Vam bomo pa denar poslali.« je dejal uslužni blaginik. »Saj je podjetje zmeraj pripravljeno, da izplača zavarovalnine čim prej, da povedo naši zavarovalci, kako naglo čimprej pri nas izplačila. Vendar je treba izpolniti še neke obveznosti, za katere potrebujemo najmanj osem dni časa.«

»Osem dni!« je obupno vzkliznila mlada gospa. »Ali ni mogoče, da bi te obveznosti pospešili?«

»Gospa, bodite prepričani, da bomo storili vse, da vam ustrežemo. In če si prihranimo osemindeset ur.«

»Ah, kako neprijetno,« je vzkliznila gospa. »Nikogar mojih svojcev ni zdaj v Parizu... Ali bi mogla govoriti z ravnateljem?«

»Ravnatelj je v pisarni. Vse, kar morem storiti za vas, je le to, da vas odvedem k njemu.«

Adria prašek je boljši

Ravnatelj je bil odlični gospod, niti mlad niti star. Prezgodaj osiveli lasje so mu le na redko pokrivali glavo. Ko je gospo pazljivo poslušal, je pregledal polico. Baronica ni prinesla s seboj potrdil o plačevanju obrovov, a bilo je vse v redu, kar je blaginik tudi potrdil.

»Da boste prepričani, kako vam je naša družba naklonjena,« je uslužno dejal ravnatelj, »vam bomo še danes popoldne poslali teh petindeset tisoč frankov v stanovanje.«

»Dobro,« je dejal baronica, »dobro — bom pa telefonirala hišniku, naj odklene moje stanovanje, ker se je vse služabništvo že odpeljalo — in tudi jaz bom ondi, da sprejemem vašega uradnika.«

»Oprostite, da vas nadlegujem,« je rekel ravnatelj.

»Nič za to,« je odvrnila baronica.

»Imam še nekaj opravkov, ki jih bom dotlej.«

»Ali ni vse tako, kakor bi si želeli?« je vprašal ravnatelj.

»Pač,« je odvrnila gospa.

»Kajite, gospa. Kako bi vam prihranil trud... Gospod Mignon,« se je obrnil do blaginika, »ali imate dovolj denarja v blaginji, da bi gospej baronici izplačali vsoto?«

Blaginik je pomislil.

»Lahko bi dal čok... gospa bi ga do dvanajstih lahko v banki vnovčila.«

»Morda bi vi koga poslali v banko?«

»Bom že sama šla,« je rekla gospa.

»Nikakor — ne trudite se — je le pet minut od tu! Bomo poslali tja kakšnega uradnika, gospod Mignon bo pa napisal potrdilo.«

Baronica je ostala ta čas pri ravnatelju in mu pripovedovala o svojih nezdoci. Povedala mu je, kako je kmalu, ko se je začel vlak pomikati, v vagonu zaspala in kako grozno se je prestrašila, ko je, prišedši v Pariz, pogrešila svojo torbico. Komaj je nehala pripovedovati, ko je bil blaginik z bankovci in s potrdilom že nazaj. Baronica se je podpisala.

»Zdaj bom pa že boljše pazila,« je rekla, ko je devala bankovce v torbico.

Duloverje, Iopice od Dne 20. naprej, dobite v Trpinovem bazarju, Maribor. Vetrinška 15

**Glajcenejše in
kvalitativno najboljše
hrastove in bukov**

PARKETE

**dobavlja in polaga tovarna
REMEC - CO**

DUPLICA PRI KAMNIKU
železniška in avtopostaja

**Oglejte si naše zaloge v tovarni ali v pisarni
Ljubljana, Kersnikova ulica 7, poleg Šlamiča**

Je bila, vsa sključena, izgarana, oblečena v zastarelo nedeljsko obleko, v zaklade svoje-ga prezgodnjega vdovstva: na glavi je imela klobuček z novejimi peresici, obleka je bila iz črne svile in pelerinica iz črnih čipk. Vse je smelo in zvenetalo na njej, dasi je bil njen sedemdesetletni hrbet močno sključen. Morda je bil zato sključen, ker je bila tako obremenjena. Imela je v levici dežnik, črno žametasto pompaduro, ki je iz nje molela steklenica in še šopek vrtnice z rezado in nageljki. V desnici pa je imela mrežast cekar, v katerem je bila rumeno zapečena potica, pa še velik kozarec mezge in škatlo in še polno zavojček cekar razpočil. Vse to in še samo sebe je vlekla s seboj in se upirala hudourniku fantkov in punčk. Ugenil sem: Šla je obhajati god svojega sina in še vnučki so bili in toliko ljubezni! Zakaj, njeno nagubano lice se je svetilo in žarelo, čeprav je pod to težo in radi sopolare kar ječala in hropla.

Preden sem ji mogel prihiteti na pomoč, sem videl, kako se je neki fant, ki mu je bilo enajst, morda dvajset let, prerival do nje. Bil je v obleki pomorščakov, golih kolen, plavih las, korajžen, razgovor fant, modrih, iskrih oči. In videl sem, kako se je pred staro gospo priklonil, ji nekaj rekel, jo nekaj vprašal in je že prišel za njeno prtljago. Le starinski šopek ji je pustil in nato se je ona oprla z levico na njegovo, že oprano desnico in jo je vodil ko pravi kavalir, ko vitez, ko resnični gospod. Ves prevzet sem sledil neenakemu paru. Mamica je začela govoriti, slišal sem njen brezzobi, drhteči glas. Brez dvoma je govorila o otrocih in vnučkih. A on, mali gospodek, jo je svečano poslušal, se ji smehljaj in je pazil nanjo, ko sta šla preko ceste in zdela se je, ko da velik človek vodi otročiča ali ko da angel pazi na svojega varovanca.

Ni bila kratka pot in starka je le počasi stopicala. Čez pol ure sta prišla do prave ulice, in do čedne hiše, kjer sta že bila pri

oknu dva otroka in sta kukala po ulici. Zdaj je bilo dopolnjeno. A fantek je odvedel ženo še v hišo in že so znotraj zabobneli koraki obeh vnučkov, ki sta topotala po stopnicah navzdol. Obstal sem pri vratih in prisluškoval veselemu sprejemu. Slišal sem, kako je stara ženica prosila mladega kavalirja, naj gre le z njo v stanovanje. A on se je vpludno zahvalil in ves ropot in hrušč se je povzpela navzgor.

Stal sem in čakal imenitnega fanta, da bi ga pohvalil in tudi obdaroval. Pa ga ni bilo, ni ga bilo iz hiše. Ali so ga vendarle spravili v stanovanje? Stopil sem v vežo — pa je stal ondi. Naslonjen je bil na zid in se jokaj in tiščal obe roki na obraz. Bridko je ihtel, telesa mu je podrtaval pod udareci srea. In ko sem se ga dotekal in mu roko vzel z obraza, ga nežno pobožal po glavi in ga tiho vprašal, kaj mu je, ni napravil besede iz sebe, tako ga je dušilo in tako mu je butala kri v sencah. A slednjič se je le izvil iz njega, njegova bolečina je dobila besede in zajeceljal je: »Oh, v kino bi bil rad šel! K otroški predstavi. Pa sem stari gospod pomagat in zdaj je prekosno in bo kmalu konec igre.«

»Oh, fantek, ti moj ljubi fantek, saj ni nič zato! Pojdi z menoj, greva v slaščičarno, ti bom kaj dobrega kupil! In drugo nedeljo bo spet predstava...« — »Nele je zavpil in me pogledal. Njegove lepe oči so bile polne bridkosti in gorja, kakršne morejo biti le oči otroka. »Ne, ne, saj drugo nedeljo ne bom več tukaj. Saj sem z dežele in sem bil samo na obisku pri teti Emi in pri nas nimamo kina. Nikoli več ne bom prišel v kino, nikoli več! Nič nisem videl, pa sem se tako veselil, tako močno veselil, tako, tako veselil...«

To je bila največja žrtev, karkoli sem jih videl v svojem dolgem življenju. Nisem se našel srea, ki bi bilo tako požrtvovalno, tako dobrohotno in navzlic svoji bolečini tako pripravljeno za žrtev. (K. Müngrer.)

Lepo vedenje

Ko sprejemamo goste. Gostitelja morata povabljene pričakovati v sobi, da jih sprejmeta, pozdravita. Zelo bi bilo nevljudno, čeprav bi bili najožji znanci, ako bi jih pustila, da sami čakajo, dasi le za pol minute. Vrata v predsobi jim odpre služkinja, ki jih tudi sprejme, pomaga jim odložiti vrhno obleko. Gostu ni všeč, ako gostitelj pokuka skozi vrata sprejemne sobe, medtem ko odlaga vrhno obleko in se pred zrcalom še enkrat prepiha, ali je njegova zunanost tudi brezhibna.

Ob taki priliki ne bo gospodinja oblekla svoje najnovejše in najlepše obleke, ker ne bo hotela prekositi svojih gostov. To bo oblekla, ko bo sama povabljen, da bo svoje gostitelje počastila s posebno lepo obleko.

Da bi gospodinja sedela na zofi, ko bi začeli vstopati gostje, je nemogoče. Bolje je, da stoji. Prvi trenutki so že tako bolj napeti in bi bili še bolj, ako bi vsa družba z gospodinjino in gospodarjem vred pri pozdravljanju in morebitnem predstavljanju neprestano vstajala in zopet sedela. Ako pa so med gosti stare dame, o katerih vemo, da bi rajši sedele, bo gospodinja sedla poleg njih in potem, rada ali nerada, vstajala, kadar bo treba pozdraviti nove goste.

Cvetlice. Darovi. Pogosto je videti, da položijo gospodinja, večinoma v zadregi, cvetlice, ki jih je kdo daroval, kar na stran, namesto da bi naročila služkinji, naj jih dene v vazo, ali ako je sama, da bi to sama poskrbela, oziroma otrok ali mlajša sorodnica.

Ako sprejemamo dar v zavitu, ga takoj vprico darovalca razvijemo in se mu zanj prijazno zahvalimo. Bilo bi neljubezno in bi darovalca zadelo, ako bi ga kar nerazvitega odložili, ko vendar čaka na to, da se njegova pozornost ceni!

Kadar so vsi gosti zbrani, odpre služkinja, ki smo jo prej o tem poučili, vrata v jedilnico in naznani: »Gospa, večerja je pripravljena!« nakar prosi gospodinja goste, naj se potrudijo v jedilnico.

Zapoznel gost. Ako se kak gost zakasni, bodo, čeprav je to gospodinjini zaradi jedi neprijetno, nanj počakali, in sicer približno četrti ure; potem bodo začeli, če pride ali ne. Ako se zakasni visoko stoječa osebnost, bodo vsekakor počakali nanj. Toda visokostojeci ljudje so po navadi tudi najkorektnjši in najtočnejši!

Pri večjih poslovanjih gospodje »dame« vodijo k mizi. Je stvar gospodarja ali njegovega namestnika, da jim prej pove, katero damo bo posamezni odvedel k mizi. Lahko pa tudi pusti v predsobi narisan načrt reda pri mizi.

Ko gredo v jedilnico, gre gospodar s svojo damo naprej, potem sledi drugi par; gospodinja in njen gospod gresta zadnja. Ko gredo ven, je narobe: gospodinja zapusti prva jedilnico, tako da je prva v sobi, kjer se gostje sniklejo po pojedini. Tedaj je gospodar s svojo damo zadnji. V majhni družbi gre lahko vsak sam zase.

V jedilnici nakaže gospodinja gostom njih prostore. Da bi se gost sramoval večkrat vzeti kako jed, je zastarelo. Saj je razumljivo, da privoščita gostitelja svojim gostom jedi in sta vesela, če jim diši.

Ako gostitelja zapazita, da ta ali oni gost zelo počasi je, bosta tudi sama začela počasi jesti. Sicer bi se lahko zgodilo, da bi tisti gost zapazil, da samo še on je; ustrašil bi se in začel hiteti in bi bil ob užitek jedi.

Gospodinja ne bo po pojedini prej vstala, dokler ne bodo z jedjo vsi gotovi. Tedaj bo položila svoj prtiček na mizo; to je znamenje za vse, ki imajo v kozareh še vino, pa da želijo izpiti. Nato se bo svojemu gospodu lahko z glavo priklonila in dvignila.

Zabava. Skrbeti za živahen pogovor, ki bi vse zanimalo, pogovor spretno zasakati v druge strani, ako je krenil v nevarno smer, ga na novo poživiti, ako se je začel ohlajati, je stvar gospodinjine. Gostitelja in gostje naj si zapomnijo: pazijo naj, da bodo čim manj govorili o sebi; ogibajo naj se pripovedovanja o boleznih, smrti, domačih sporih, sploh o vsem nerazveseljivem; varujejo naj se čenčanja, opravljanja, tržnih cen, vsakdanje kuhe (ne-

katere dajo »kuhajo« po ure in ure in si dajejo recepte). Tudi pri znanstvenem razpravljanju, pa najsi bo še tako duhovito, začnejo gostje zedehtati. Event. navzočega zdravnika ali odvjetnika ne bomo nadlegovali s tem, da bi nam dajal brezplačne nasvete. Tudi se ne bomo obračali na svojega vplivnega sosedu, češ, zdaj je ugoden trenutek, radi kake zadeve ali prošnje; ne bomo mu vsiljevali zavarovanja proti ognju, vlonu ali zavarovanja za življenje. S takim nadlegovanjem bomo brez dvoma dosegli nasprotno.

Svojega gospoda ali dame ne bomo izpraševali po njegovem ali njenem polletu! Ljudje so veseli, da lahko govorijo o čem drugem.

Izpraševali ne bomo kar neposredno po njihovih družinskih razmerah, po ženi, oz. možu nam sicer neznanega sosedu ali sosedu, zakaj odgovor: »Ločena sva,« ali: »Lansko leto je umrl,« spravila v mučen položaj. Ne bomo nerodni!

Z vprašanjem: »Ali imate otroke?« lahko na novo vržemo v rano tiste, ki si jih želijo, pa jih nimajo.

O čem pa naj vendar potem govorimo? boš vprašal. Pa potuji! Priročajta drug drugemu vtise in doživljanje na potovanju, izletih, pomenjkuja se o dnevnih rocih — o zločinih in nesrečah rajši ne — o sledišči kinu; vendar ne pripoveduj podrobne vsebine slik. Govori o knjigah, razstavah, umetnosti sportu!

Ali hočeš biti priljubljen? Potem se navadi lepo poslušati. Vsaj ga pusti svojega sosedu stavek dokončati preden ga prekineš.

Kadar ti pripoveduje o tem, kar ga zanima, ga ne poslušaj površno samo zaradi vpludnosti, ampak čuti z njim.

Gost, ki preži na trenutek da bo sam govoril in bo središče družbe, ni priljubljen. Prav tako malo pa tudi tisti ne, ki samo nemo posluša. Izgovor: »Ne morem se ničesar domisliti,« te ne opraviči. V družbi se moraš česa domisliti! Če ni drugače, govori v božjem imenu o vremenu: spretni partner ali partnerica bo od to prešla na druge stvari.

In ako na tvoji desni govori o dirkalni tekmi, ki te tako zelo zanima, ločim ti pa tvoja sosedu na levi pripoveduje o svojem bolnem kanarčku, za katerega se pri najboljši volji ne moreš ogreti, pokaži, koliko se znaš brzdati, in koliko si korekten, s tem, da je ne počlaščaš s s polovico ali četrti ašesom ampak posveti se popolnoma ajeni zaskrbljenosti za ubogež kanarčka. O tekni ti bo tvoj sosed pozneje gotovo prav rad poročal.

UGANKE

Rešitev stebra.

- 1) Podobar, 2) program, 3) dobrot, 4) aroma, 5) Pavel, 6) nebesen, 7) pesto, 8) gostota, 9) terna, 10) odraz, 11) kraljič, 12) pedik, 13) projekt, 14) Dobra beseda dobro mesto najde.

1	2	3	4
	5	6	
7	8		9
	10	11	
12		13	14
	16	17	
18		19	

Vodoravno: 1. obed, 3. del obleke, 5. vzgojno sredstvo, 7. prevozno sredstvo, 9. grda beseda, 10. čast, 11. pokrivalo, 12. čistilo sredstvo, 14. travnik, 16. del obleke, 18. običaj, 19. pridevek grške boginje. Navpično: 1. vrsta kroga, 2. gospodarsko poslopje, 3. gora kralja Matjaža, 4. slovo, 6. drevo, 8. dišava, 9. kmetiško orodje, 12. žensko ime, 13. ima vsak človek, 15. električni izraz, 16. je v zemlji, 17. cunja.

Kurenčkova Neška ma tud beseda

»Serbus, Neška! Glih prou, de sm te narajmala. Sij se že pet lašek let nisva vidle.« Tkula me je te dni enkat naguvurila na plac pr kumarca, ena moja prijatca, ke je duma dol iz Čučje mlake, kokr boja zdej cesta neki puštimal, de s na boja krave, ke jih eksekutari gonja na dražba, zmeri nog pulumbe.

Veste, de sm bla žela kumarce, ke sm jih kepila stu za šest dinarju, pa m je zme-nazaj u korba in šla brez kumarce spet dam. Ampak sej veste kuku je.

Astn, kokr vidte, m ni družga čez ustal, kokr de sm začela še četrti kumarce štet. Ke sm bla fertik in sa ble kumarce u mojmu cekari, sm se pa ubrnila in prašala prijatca, kua ji na src leži, de me je mutila, ke sm štela.

»Oh, ne pusebnga,« m je udgovarila in sm kar vidla, kuku se ji je nju pusebu, ke nism začela prec z no plaušat, ampak sm ja pestila čakot, de sm kumarce vorng prešela.

»Na smeš zameti, Pepca, de sm te pestila čakot. Sej veš, de sa pršli zdej tak časi, de s more čouk sam pumagat iz kulubocije če, de ga na bo konc, ke drug mu na boja. Kumarce, seveda zdej še kisle, sa pa za nas žiulejnska putreba. Če bo šlu še douch tku naprej, pa še kumarce več na bo. Se z murvo se boma trahitral, če ja boma kej mel. Pa še tiste na bo. Kene, mrvu nuceja kmeti za žvina, ke ja saj lohka predaja, za šluveka pa na da nuben nč, če nima h sreč vultine pravice.«

»Oh, sej nism n čhuda. Mal me je res pupari, ke sm vidla, de t je več za kumarce, kokr za toja stara prijatca. No, pa zdej se m več na fržmaga. Sej sama videm, de je res tku kokr prauš. Jest se bom začela zdej sama za kumarce interesat. Zdej je res hedu na svet.

»Hvala Bugu! Sam tu sm še ferbčna kdaj bo kmetem začela zora pucat. Kmeti sa tud reučki. Use sorte zaščite že maja. Zdej b biu že čas, de b te zaščite udpraul. Zdej na nuceja nubene zaščite več, ke nč nimaja. Sej jim nima nubeden nč več uzet. Zdej sam puguri še lohka, če ma kej za pugort. Za tu pa tku nima zaščite. Astn, še kmeč-

Š A H

Takoj po olimpijadi so Poljaki priredili manjši mojstrski turnir, h kateremu je bilo povabljenih več znanih mednarodnih mojstrov. Posebno mnogo so pričakovali od mladega ameriškega mojstra Finca, za katerega je delal reklamo tudi svetovni prvak Dr. Aljehin. Zmagal je stari praktik Dr. Tartakover, ki je s sigurno igro nabral 6 in pol točke, pred Fincom in Kolskim, ki sta dosegla vsak po 6 točk. Mladi poljski mojster Kolski je dosegel ne-pričakovano dober uspeh. Sledili so Opocovsky s 5 in pol, L. Steiner in angleški prvak Winter 5, Frydmann 3 in pol, Appel in Regedzinski 3 ter Mikenas 1 in pol. Zelo je razočaral s svojim slabim uspehom litvanski mojster Mikenas, ki je poznan kot močan in uspešen igralec.

Letošnjega Levinovega spominskega turnirja se udeležuje poleg več belgrajskih mojstrov in amaterjev tudi subotiski mojster Schreiber. Borba za prvo mesto je precej huda, posebno nadarjeni mojster Tomović si je priboril lepe izgleda za prvo mesto, čeprav mu je Tot tik za petami. Schreiber ni v formi, dobro pa igra R. Savič in Izvekov. Levinov vsakoletni turnir je za belgrajski šah zelo koristen prireditelj, ki daje belgrajskim mojstrom in amaterjem lepo priliko za trening.

Na varšavski olimpijadi se je uvedlo v mednarodni šah več zelo mladih nadarjenih mojstrov, poleg našega Trifunovića 18-letni madžarski mojster Szabo, poljski mojster Najdorf in posebno estonski mojster Keres. Da ta zadnji že res odlično igra, nam kaže naslednja njegova partija z švedskim prvakom Stahlbergom, ki je bila odigrana v matchu Estonska : Švedska.

Keres : Stahlberg

1. e2—e4. e7—e6; 2. d2—d4, d7—d5; 3. e4—e5 (to potezo je posebno vneto zagovarjal in tudi praktično uporabljal pok. Njemčović) c7—c5; 4. Sg1—f3, Dd8—b6; 5. Lf1—d3 na podobni način je igral to otvoritev Njemčović. Črnemu pešec na d4 ne koristi mnogo, ker ga ovira pri napadu na centralna polja) c5×d4; 6. 0—0, Sb8—d7 (črni hoče pripeljati na polje c6 skakače g8, ki ga ne more drugod dobro uporabiti); 7. Sb1—d2, Sg8—e7; 8. Sd2—b3, Se7—cb; 9. Tf1—e1, g7—g6 (pešca e5 hoče črni napasti se z lovcom); 10. Lc1—f4, Lf8—g7; 11. Dd1—d2, 0—0; 12. h2—h4, Db6—c7; 13. Dd2—e2, f7—f6 (črni se je spustil v globoko in nevarno kombinacijo, s katero postane igra zelo zanimiva. V sledečih zapletljajih se znaide beli zelo dobro); 14. e5×f6, Dc7×f4; 15. De2×cb+, Tf8—f7; 16. f6×g7, Sd7—e5 (črni je prišel do nevarnega napada); 17. Deb—e8+, Kg7+g7; 18. Te1×e5! (edina, toda uspešna obramba); 19. Le8—h3! (borba je vedno bolj ostra in partija je dospela že do kritične točke); 18. De8×a8, Scb×e5; 19. Da8—e8! (ta izvrstna obrambna poteza ovrže igro črnega. Na S×f3+, g×f3 D×f3 bi se črna dama po De5+ in Dg3 uspešno povrnila v obrambo); 20. Se5—cb; 20. De8×f7+! (s tem beli popolnoma odbije črni napad in obdrži materialno premoč. Izvrstna obramba belega zasluži pozornost); Kg7×f7 (lovca na h3 bi padel tudi po D×f7); 21. Sf3—g5+, Kf7—f6; 22. Sg5×h3, Df×h4; 23. Ta1—e1, g6—g5; 24. Sb3—d2, Dh4—h6; 25. Sd2—f3! (beli igra tudi nadaljevanje izvrstno) g5—g4; 26. Sf3—g5! (kombinacija belega je sledeča: g×h3?, Te6+K×g5, f4+! Kh5, g4+ in obdrži trdnjavo več); Dh6—h5; 26. Sg5×h7+, Kf6—g7; 27. Sh3—f4, Dh4—h6; 28. Sh7—g5, Dh6—d6 (skakač je seveda nedotakljiv radi Se6+); 29. Sf4—h5+, Kg7—f8; 30. Te1—e6, Dd6—b4; 31. Ld3—g6 (grozi že mat na e8) Sc6—e7; 32. Te6—f6+, Kf8—g8; 33. Lg6—f7+ in črni se je vdal, ker je v naslednji potezi mat.

ka zaščita nej se udprau, de bo tud kmet prsou lohka du kašnga gnarja, de bo mou saj za dauke, če že za družga ne.«

»Ti, Neška, jest pa misten, de b blu še bi pameten in putrebn, če b za banke in druge špar-kase udpraul zaščita, de b tud mi, ke sma ceu soj žiulejne šparal, de b mel kej za starost, prši du kašnga gnarja, ke sma zdej sehi. ket cerkvene miš. Viš, zadnč zjutri m je moj mož reku: »Pepca, stop no h pek pu ena štruca. Jest sm tku lačen, de m je cela nuč pu trebuh krulil.« »Jest nimam nu-benga krajcerja. Na pul m pa tud več na daja,« smi mu jest udgovurila. »Pa skoč u banka, de t boja kej vn dal. Sej mava še neki zurzu iz ta buš-šeh času not naluzehne.«

»Jest sm že šla u banka in prusila, de b m dal saj toik vn, de bom kruh kepila. En čas me je gledu kasir in se m je smejav, pol je pa reku: »Gespa, vi ste se zmutil. Pu kruh b mogel ji h peke. Pr nas na predajama kruha,« in m je tista linca pred nusam zalupatun.«

»Viš, Pepca, tu je pa naš narodn gospudar-sivu. Kene, če uš ti spet vn dala, kar uš not du-bila, nauš nkol nč mela. Viš, naše banke pa na daja nč več ud sebe, kar dubeja u soje krempel. Mi, Sluvenci se pa glih na tak gospudarstvu na zastopma, zato sma pa tud čezdali bi na suhem. Sa že tud pr nas lde, ke se na tu zastopja, am-pak velik ji ni. Kdu se na ta prava gospudarska pulitka narbi zastop t pa na morem šela prpou-dvat. Če šč pa glih vedet, pa praši gospuda pod-župana. Gospud podžupan t uja že puvedal, kdu se na tak gospudarstvu zastop ne sam na zemel, ampak tud u luft.«

»Puglje, puglje, Neška, kašn lep park sa nam tukila našimal,« me je naemkrat Pepca dregla, pud rebra, ke sva prše du treh mustov. Pa ka-zala je dol u Iblanca. »Glih tku sa ga naredi, kokr je Maksimir pr Zagrebe. Sami bajaran sa med ze-lejnam. Oh kuku je tu lepu. Puglje, pa kuku je velek! Oor du šešterskega musta seže, pa še mal naprej. Veš kaj, Neška, zdej pa Iblancani pihnema na Zvezda, če ja prou pusekaja.« K. N.

~ Hladna jesen že prihaja ~

Ko boste izbirali oblačila za jesen, vedite, da boste kupili plašče, dalje obleke in blago za obleke kakor tudi obleke za šolarje najcenejše pri

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Gimnastika z medicinsko žogo

Kadar govorimo o gimnastiki, si marsi-kdo kaj drugega misli, kar s to besedo raz-umemo. Se manj pa je znana pri nas gim-nastika z medicinsko žogo. Predvsem je treba ugotoviti, da se dandanes izvaja v sportnih vrstah sodobna in v glavnem smotrena gim-nastika, s katero pridejo sportniki v svojih panogah do čim boljših uspehov. Predelajo se zlasti vsi oni deli mišice, ki jih pri izvedbi posameznih sportnih panog ne izrabljamo vseh, posebno pa še one, ki so pri izvajanju sporta najbolj obremenjene.

S smotreno gimnastiko se bavi vsakdo, ki hoče na sportnem polju doseči kak uspeh, gimnastika je na dnevnem redu pri vseh mo-dernih telovadnih društvih. Vedno bolj upo-števaljo sportni klubi tovrstno telesno pri-pravo.

Se izdatnejša je gimnastika z medicinsko žogo, ki so jo pri nas prav redki sportni klubi in šole v zadnjem času uvedli v svoj načrt. Izvajamo je z usnjato, 3 kg težko žogo, ki je napolnjena z jelenovo dlako ali s kako drugo primerno snovjo. Izborna in izdatna je gimnastika z medicinsko žogo, četudi je treba priznati, da sama brez splošne in spe-cielne gimnastike ne zadostuje. Prav lahko pa trdimo, da sama gimnastika brez medi-cinske žoge, ne more biti popolna. Kajti tu imamo premagati težo — 3 kg žogo —, ki jo mečemo in suvamo iz najrazličnejši smeri, s čimer pospešujemo svojo, moč in zlasti brzi-no in prožnost. Kakor prožno pero, tako mo-razo odriniti roke žogo od telesa proti na-sprotnemu sportniku. Gibe izvajamo sicer mehko, a vendar rezko in z velikimi zamahi in v velikih lokih. Že čez nekaj minut te-meljite in hitre vaje, se začnemo potiti, da je veselje.

Gimnastika z medicinsko žogo pa ni po-trebna samo sportnikom-tekmovalcem, am-pak tudi onim, katerim je za zdravje. Tem jo še bolj priporočamo, kajti tu morajo de-lati intenzivno, ker imajo opraviti z nasprotnikom, sicer mrtvim predmetom, a vendar toliko težkim, da nam da dosti opravka. Prav vsakemu priporočamo tako gimnastiko, de-kleto in fantom, možu in ženi. Pa tudi za de-cem je izvrstna, a seveda mora biti žoga zanje primeroma lažja.

Obenem pa gimnastika z medicinsko žogo prijetno spremeni sportni večer. Zaeno im-a-mo dvojno korist: prvič je to izborna tele-sna vaja in drugič je tudi zabavna. Na nekaj pa moramo opozoriti vse one, ki goje to gim-nastiko. Žoga ne sme nikdar pasti na tla, temveč jo moramo vselej uloviti. Kajti lo-venje je skoraj iste važnosti kakor podaja-nje, zlasti tedaj, kadar imamo močnega na-sprotnika. Dalje jo izvajamo v skupinah po štiri ali več sportnikov; najbolje pa je, ka-dar imata po dva in dva moža po eno žogo, ker se tako najbolj razgiblamo. Pri lovenju žoge moramo biti zelo previdni, ker si sicer prav lahko izpahemo prste na roki. Lovimo vedno tako, da možan sunek ublažimo z na-lahnim prijemom žoge. Veliko napako na-pravijo skoraj vsi začetniki, ker lovijo žogo s krčevito trdimi rokami. Vaje pa izvajame stojč, sedč ter ležč. Izbira je velika in se bo-mo o priliki bavili še s posameznimi vajami. Za zdaj samo še to, da pojdmno pozimi v telovadnice, tudi radi gimnastike z medicinsko žogo!

Srbsko zadružništvo

Dne 29. septembra bo v Zajčurcu 33. redna glavna skupščina Glavne zveze srbskih kmetijskih zadrug, ki je edina osrednja zadruga organizacija na področju prejšnje kraljevine Srbije, ki je pa po vojni svoje delo razširila tudi na ostale pokrajine v državi ter ima danes članice v 8 banovinah, torej v vseh razen v Sloveniji.

Poslovno poročilo Zveze izkazuje za preteklo leto znatno poslabšanje položaja srbskega zadružništva, kar se je poznalo tudi pri gospodarstvu Zveze. Število včlanjenih zadrug je sicer naraslo za 312, vendar je odpadlo 126 zadrug, kar je zelo visoko število, saj je odpadlo leta 1933 komaj 10, leta 1932 pa 13 zadrug. Skupno je imela na koncu leta 1933 zveza včlanjenih 2900 zadrug v primeri s 1993 v začetku leta 1925. Interesantno je, da je lani padlo število kreditnih zadrug od 1173 na 1150, dočim je naraslo število nabavljajnih od 1153 na 1225. Pojavile pa so se lani tudi nove zadružne oblike in so bile lani ustanovljene kamnoseške zadruge, tiskarske, zračniške, kemične, lesne, med drugimi je bila ustanovljena tudi ena električna zadruha, kar je dosedaj redkejši pojav v srbskem zadružništvu. Glavne skupine srbskega zadružništva so te-le: kreditne (na koncu leta 1933 jih je bilo včlanjenih 1150), nabavne 1325, žitarske 97, mlečarske 70, vinogradeške 41, živinorejske 95, peruninarske 13, sadjarske 24 itd.

V včlanjenih zadrugah se je lani število zadružbenikov povečalo od 78.350 na 166.890. Glavne bilance postavke včlanjenih zadrug pa so bile te-le (v milij. Din): gotovina 6,9 (leta 1933 7,34),

blago 42,3 (43,46), vrednostni papirji 67,7 (62,0), premičnine in nepremičnine 42,06 (42,84), posojila 110,86 (111,2) itd., deleži 70,4 (67,7), fondi 49,1 (47,6), fondi za razdelitev članom 4,4 (4,1), hranilne vloge 50,24 (50,3), izposojila 54,26 (66,2) itd.

Ti podatki so kaj značilni za srbsko zadružništvo. Lani so padla izposojila, ker so jih morale zadruge vračati, poleg tega pa tudi hranilne vloge ne zadostujejo za kritje posojil, ki so jih dale zadruge. Vse zadruge izkazujejo za leto 1934 izgubo v znesku 2,3 milij. Din, dočim dobiček ni naveden.

Bilanca Zveze same kaže, da so vplačili deleži zveze znatni, saj so narasli od 6,5 na 9,94 milij. dinarjev, nasprotno pa so se fondi zmanjšali od 13,3 na 12,8 milij. Din. Tu pada zlasti v oči veliki fond 2 milij. Din državne razredne loterije. Zmanjšanje fondov je pripisovati zmanjšanju fonda za združno prodajo hranil. Krediti denarnih zavodov so se večali od 31,6 na 37,6 milij. Din v glavnem pri Narodni banki.

Iz računa dobička in izgube je razvidno znatno povečanje izdatkov za režijo. To je v zvezi z raznimi novovnečalnimi akcijami zveze pri prodaji hranil, živine, sadja in vina. Ker so bili ti dohodki manjši kot izdatki, je bilo poslovanje zveze zaključeno z izgubo 4,8 milij. Din. Zveza je sprejemala tudi hranilne vloge, ki so se pa v letu 1934 zmanjšale od 19,36 na 17,1 milij. Din pri centrali, pri podružnicah pa narasli. Istočasno so krediti včlanjenim zadrugam narasli od 42,77 na 43,2 milij. Din pri centrali, pri podružnicah pa od 13,3 na 14,35 milijonov Din.

Na drugem mestu je gozdno-žagarska industrija, katera lepo napreduje. Lepo so zasedene tudi gostilne in kavarne, katere imajo v avgustu najpovoljnejšo sezono. Tedaj je zaposlenih okoli 800 natakarjev, sobarjev itd.

V posebnem oddelku je razstavljen OUIZ razne druge slike, grafike itd., katere se nanašajo na vse zavarovane delavce dravske banovine. Opozoriti moramo posebno na slike, katere se nanašajo na tuberkulozo, katera je znana kot najbolj nevarna bolezen našega delavstva.

NARASČANJE SVETOVNE INDUSTRIJSKE PRODUKCIJE

Po podatkih Zveze narodov je vrednost svetovne trgovine, izražena v zlatu, narasla v prvi polovici letos v primeri s prvo polovico lanskega leta za 1,6%. V juliju je bil prirastek v primeri z letom 1934 še večji, znašal je pri uvozu 5,8, pri izvozu pa 3,5%. Padec vrednosti svetovne trgovine je pripisovati v prvi vrsti padcu cen v zlatu, saj je količina svetovne trgovine letos v prvi polovici v primeri z lanskim letom narasla za okoli 20%.

Svetovna industrijska produkcija je narasla v prvi vrsti državi in zaostaja le še za 14% za ono iz leta 1929. V primeri z letom 1929 je industrijska produkcija v prvi polovici letos narasla v Rusiji za 176%, na Japonskem za 38,3, na Grškem za 20,2, na Danskem za 19,4, v Cilu za 17,5, v Romuniji za 16,2, na Finskem za 15,8, na Švedskem za 7,5, na Madžarskem za 4,3, v Angliji za 2,7 in na Norveškem za 2,9%. V 10 državah pa je letos produkcija še manjša kot je bila leta 1929, in sicer v Italiji za 7,2%, Nemčiji za 9,7, Kanadi za 22,7, Avstriji za 25,5, v Uniji za 26,6, v Belgiji za 31,1, Holandiji za 31,8, v Franciji za 33,6, na Češkoslovaškem za 33,9 in na Poljskem za 35,3%.

Hipotekarna posojila. Drž. hipotekarna banka, podružnica v Ljubljani, objavlja: V zadnjem času so se obračali na banko zainteresirani iz okoljskih občin Ljubljane s prošnjami za posojila, ki jim pa banka ni mogla ugoditi, ker daje posojila samo na zgradbe in stavbišča v mestih in trgih, odnosno v priznanih letovskih in zdraviliških. Ker je sedaj velik del ozemlja sosednih občin priključen Ljubljani, je s tem posestnikom na priključenem ozemlju omogočeno, da dobe posojilo pri Drž. hipotekarni banki. Banka daje za sedaj menično hipotekarna posojila na dolo 5 let po 7% obrestni meri. Vsa potrebna pojasnila morejo dobiti zainteresirani pri podružnici Drž. hipotekarne banke v Ljubljani.

Adaptacijska dela na objektih vojašnice Vojvode Mišica v Mariboru bodo oddana na občni licitaciji dne 17. oktobra pri referentu inženjerje Komande dravske div. obl. v Ljubljani. (Pogoji so na vpogled pri istem referentu.)

Krojni tečaj. Zdrženje krojačev in sorodnih obrtov v Ljubljani je priredilo v dnevi od 19. avg. do 7. sept. t. l. za svoje člane ter krojaško pomožno osebje triletni krojni tečaj pod vodstvom priznanega strok. učitelja g. Teodorja Kunca. Udeležba je bila zelo dobra. Vsi tečajniki so bili tako z izvedbo, kakor tudi s podajanjem snovi g. predavatelja zelo zadovoljni. Med udeleženci je bilo tudi več takih, ki so že kak drug krojni tečaj obiskovali, vendar so poudarjali, da tako temeljitega pouka o krojnem risanju in strok. podajanja snovi še nikjer niso bili deležni. Izvedbo tečaja sta omogočila Zbornica za TOI in Mestna občina v Ljubljani, ki sta združeno gnojnito prisločili na pomoč. Zdrženje se obema ob tej priliki za podporo najlepše zahvaljuje.

Konkurz je razglašen o imovini Matzeleja Alfreda, trgov. v Gmaji št. 18, pošta Krka pri Slitici; prvi zbor upnikov 12. oktobra, oglašilo se je do 28. oktobra, ugotovljeni narok 11. novembra.

Dve novi zadruge. V zadružni register sta bili vpisani: Kmetijska zadruha, r. z. z. o. z. v Ljubljani (načelnik Magdič Ferdo, posestnik na Cvenu), in Zdravstvena zadruha, r. z. z. o. z. v Ponikvah. Izpremembe v trgovinskem registru. V trgovinski register je bila vpisana izprememba pri tvrdki Dragotin Hribar, tvornica pletenin in tkanin v Ljubljani izprememba v javno trgovsko družbo z družabniki: Evgenija Hribar, Boris Hribar in Peter Hribar, podpisuje pa tvrdko Evgenija Hribar.

Zgradba treh novih carskih poslopij na severni meji. Tehniški razdelok okr. načelstva v Kranju razpisuje oddajo gradbenih del za carska poslopja na severni meji za 22. oktober ob 11. dopoldne v Kranju. Proračun znaša: za carsko poslopje v Ratečah Din 171.422,23, za poslopje na Podkorenskem sedlu Din 183.168,80 in na Jezerskem vrhu Din 186.281,11 Din.

Borza

Dne 29. septembra.

Denar

Ta teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 2.845 milij. Din v primeri z 2.051, 3.014, 5,7 in 2,5 milij. Din v prejšnjih tednih. Curih, Belgija 7, Pariz 20,28, London 15,1225, New York 307,75, Bruselj 51,95, Milan 25,10, Madrid 42,025, Amsterdam 207,00, Berlin 123,85, Dunaj 57,65, Stockholm 77,975, Kopenhagen 67,50, Praga 12,73, Varšava 57,90, Atene 2,90, Carigrad 2,45, Bukarešta 2,50, Helsingfors 6,67, Buenos Aires 0,8875.

Sport

Jugoslovanska hazena na Poljskem

Poznanj, 19. sept.

V četrtek, 18. t. m. smo ob 7 zjutraj po celonočni vožnji iz Lublina preko Varšave, kjer smo vzele s seboj tudi Janežičevo, prispeli v Poznanj. Tukajšnja poljsko-jugoslov. liga, ki je najmočnejša in najagilnejša na Poljskem (liga šteje nad 1000 članov), nam je pripravila slovesen sprejem na kolodvoru, ki pa je odpadel, ker smo prišli v Poznanj celo uro prej, kakor je bilo v programu določeno. Pozdravila sta nas zato v imenu lige samo njen agilni predsednik dr. Woźniak in član njene uprave Choledecki. Zajutrek nam je bil serviran v kolodvorski restavraciji.

Po zajtrku smo se pred postajnim poslopjem slikali skupno z dr. Woźniakom, nato pa smo odšli na stanovanje.

Ob 11 dopoldne smo bili povabljeni na jugoslovanski konzulat, kjer smo bili pogosteni z mrljim prigrizkom in najboljšimi jugoslovanskimi vini. Ob slovesu s nas pred konzulatom slikali s konzulom g. Scheffsom v sredini.

Obedovali smo v prostorih poljsko-jug. lige, katere gostje bomo ves čas našega bivanja v Poznanju. Tam smo v naše največje veselje našli prvič, odkar smo od doma, "Slovenec", iz katerega smo zvedeli, da se vrne mo v "Veliko" Ljubljano. Popoldanske ure so bile določene za odmor, katerega smo nujno potrebovali.

Zvečer nam je bil v z jugoslovansko in poljsko zastavo ter jugoslovanskim in poljskim grbom, okrašen dvorani lige prirejen svecan banket. Banketu so prisostvovali najodličnejše osebnosti Poznanja, med njimi sam vojvoda poznanjski s soprogo, mestni načelnik s soprogo, jugoslovanski konzul g. Scheffs, visoke vojaške osebnosti, predstavniki lige s predsednikom dr. Woźniakom na čelu in mnogi drugi. Med banketom je bilo izgovorjenih več navdušenih govorov, ki so izvenili v duhu poljsko-jugoslovanskega pohvalništva, godba pa je zasvirala jugoslovansko in poljsko himno. Po svecani večerji se je razvila animirana zabava.

Danes dopoldne smo si ogledali mesto, ki vsem silno ugaja. Splošno mnenje je, da je to brez dvoma najlepše poljsko mesto in eno najlepših mest vobče. Čudovita čistota in red na ulicah so nas osupnili. Nasa mesta se v tem ne morejo primerjati s Poznanjem. Visek vsega pa je krasni Wilsonov park z Wilsonovim spomenikom in edinstvenim evetljenjakom, ki je po zahtevi tukajšnjih krogov, po vrednosti drugi v Evropi. V evetljenjaku se vidijo poleg raznih ogromnih, krasnih, 80 do 100 let starih palm, najredkeje tropične rastline, ki v prosti naravi pri nas ne morejo uspevati. V evetljenjaku je trenutno tudi razstava dragocenih akvarijev s tisoči najrazličnejših ter najdragocenejših rib in ribic. Zal, da smo imeli za ogled teh čudesov prepričljive odmerjen čas. Morali smo pred kosilom še v staro mesto ter v stari in novi magistrat.

Popoldne nastopimo v Stadionu pod firmo Zagreba proti reprezentanci Poznanja. Za to poslednjo tekmo smo določili teke postav: Dimitrijevič, Lovrenčič, Justin, Zazero, Bernik, Tomljenovič in Oman.

Zagreb : Poznanj 8:2 (4:0)

Točno ob 17 sta v modernem mestnem stadionu nastopili naša in poznanjska reprezentanca. Po oficijelnih pozdravih in sviranju državnih himen, smo prejeli cvetja, krasno plaketo — dar krajevine sportne zveze, in licen srebrn pokal, darilo inž. Vladimirja Krzyzanowskega, direktorja poljskih državnih železnic v Poznanju. Na obeh tribunah je bilo nad 4000 gledalcev, med njimi v glavni loži načelnik mesta, jugoslovanski konzul in celotna uprava poljsko-jugoslovanske lige. Našo postavo smo v poslednjem trenutku izmenjali. Na mesto indisponirane Dimitrijevičeve je vstopila Cimpermanova.

Igra je bila živa, brza in zanimiva. Kakor vsa druga poljska mesta, ima tudi Poznanj najboljšo igralce v napadu, ki so silno brze in v izvrstni kondiciji. Kakor vsem, manjka tudi igralcem v Poznanju sistem v igri in potrebna tehnična izvežbanost. Ta nedostatek pa nadoknadijo z neverjetno požrtvovalnostjo in preostro igro. Družina Poznanja nas je razočarala. Računali smo, da bomo imeli tu najlažji posel, pa smo se prav temeljito prevarali. Poznanjčanke so nudile našim močnan odpor in so večkrat prav resno ogražale naš gol, tako da je imela Cimpermanova in z

Hmelj

Zalec, 28. sept. Hmeljarji so mnenja, da se je letošnji pridelek, več kakor 80%, prodalo v tako kratkem času in s tako naglico, kakor doslej še nobeno leto. Po tej živahni odprodaji prvostnega in za kupce v Evropi menda najcenejšega blaga, po napolnjeni vseh skladišč in hmeljarn, po vročeni živahnosti kupčije minulega tedna, je nastopilo v hmeljski trgovini v Zalcu normalno pomirjenje, normalno povpraševanje in ponujanje. Cene so nadalje čvrste ter se kupuje sedaj več ali manj spricano: blago po 13 Din za najslabši rdeči do 25 Din za najboljši spricano hmelj. Za drugovrstno in prvostno blago se giblje cena od 26 do 30 Din in preko ter se govori o neki večerjani izjemni kupčiji po 32 do 33 Din. Hmeljarji se pri tožujejo glede prevelike ambicioznosti mlajših nakupovalcev, ki se hočejo prikupiti trgovcu in ki so n. pr. imeli za nakup tretjeverstnega blaga (limit: dovoljenje) do 18 Din pa so tega plačali po 14 Din. Drugi nakupovalci so n. pr. imeli nalog, da kupijo slabše blago po 18 Din, pa so kupili pri neinformiranem, v stiski s enajuhajšem kmetovalcu 26 Din vredno blago po 18 Din. Hmeljarji bi zaradi tega zahtevali od nakupovalcev več socialnega čuta in bo nujna naloga bodoče reorganizacije hmeljske trgovine, da se najtočnejše določi in uredi nakupovalsko službo in da se za to službo kooptira samo moralno absolutno neoporečne, starejše izvežbane ljudi. Povpraševanje in nakup zelo živahen.

Živina

Mariborski sejem 27. septembra. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 177 prašičev, 1 ovc in 1 koza. Cene: mladi prašiči 5-6 tednov stari kuni 45-50 Din, 7-9 tednov stari 60-80 Din, 3-4 mesece stari 120-150 Din, 5-7 mesecev 200-250 Din, 8-10 mesecev 300-350 Din, 1 leto stari 450 do 580 Din; 1 kg žive teže 4,50-5,50 Din, 1 kg mrtve teže 7,50-9,50 Din; ovce komad 40 Din. Prodanih je bilo 101 prašič.

njo cela obramba tudi danes obilo posla.

Naše so igrane danes dobro. V iznenađenju vseh je bil napad, v katerega je prinesla Omanova novo življenje in veliko prodorno silo, najboljša formacija, krilska vrsta pa znatno šibkejša, kakor v prejšnjih nastopih.

Igra je potekala v znamenju rabe naše premoči, ki pa številčno ni dovolj visoko izražena. Po poteku igre bi moral glasiti rezultat najmanj 13-15,2, kar bi napad z današnjo igro vsekakor zaslužil. Krili Bernikova in Omanova sta diktirali celo igro oster tempo, kateremu se je morala prilagoditi tudi Tomljenovičeva v sredini, ki pa je v kombinatnem oziru močno zaostajala za krili. Vsi dani goli so bili plod lepih kombinacij, proti katerim je bila nasprotna obramba brez moči.

Gole so dale: Omanova 3, Bernikova 3, Tomljenovičeva 2. Treh krasnih golov Bernikove sodnik ni priznal.

Sodil je dobro in objektivno naš zvezni sodnik Čuvaj.

Publika je bila tudi tu jako objektivna in je vse naše uspešne akcije burno pozdravljala.

Po tekmi smo večerjali v prostorih lige v družbi liginih članov in jugoslov. konzula. Vodstvo lige nam je posvetilo največjo pažnjo in skrbi za nas prav očetovsko. Glavno zaslugu imata pri tem predsednik lige dr. Woźniak in njen član Choledecki. Veliko pozornost pa nam posveča tudi naš konzul g. Scheffs.

Po večerji smo obiskali zopet Wilsonov park, ki je vsak večer do 10 bajno razsvetljen. Te očarljive in čarobne slike ne morem opisati, to se mora samo gledati.

S tem smo končali turnejo po bratski Poljski. Odigrali smo 7 tekem, dobili smo 4, eno smo odigrali neodločeno, dve pa smo izgubili. Score iz vseh tekem znaša 43:16 v našo korist. Ako računamo s tem, da smo imeli s seboj rezervni napad, je ta bilanca za nas ugodna.

Jutri odpotujemo preko Krakova in Dunaja, kjer se po nekaj ur ustavimo, nazaj v domovino.

B. I.

Današnji sportni program v Ljubljani

PRIMORJE : GRADJANSKI.

ki se vrši na igrišču Primorja. Začetek predtekem že ob 13.15. Sport prvenstvenih tekem na igriščih je sledeč:

Igr. Slovana : ob 9. Svoboda I. : Jadran I. ob 10.30 Grafika I. : Sloga I.

Igr. Korotana : ob 10. Korotan I. : Sloga I. Igr. Hermes : ob 9.30 Svoboda jun. : Mladika jun. : ob 10.30 Hermes jun. : Primorje jun.

Igr. Jadrana : ob 9.30 Korotan jun. : Ilirija jun. ob 10.30 Jadran jun. : Reka jun.

Igr. Mladike : ob 9.30 Slavija jun. : Mars jun. ob 10.30 Mladika I. : Moste I.

Igr. Primorja : ob 13.15 Mars I. : Slovan I. ob 14.15 Primorje : Ilirija (prijateljska) : ob 16. Primorje : Gradjanski.

TENIS:

Akademsko prvenstvo Ljubljane v tenisu: finale ob 11. dopoldne. Revija klubskih moči in prvenstvo Ilirije za leto 1935: tekmovalje v singlu gospodov in dam ee vrši dopoldne in popoldne. Finale ob 16.

DIRKE NA LJUBLJANSKI GRAD

Dirka prične ob 2. popoldne, vstopnina bo le 4 Din. Gledalec se bo nudila prilika spoznati prave motoriste, ki bodo pokazali zmoglost strojev in oeebe.

Svoboda : Jadran : Grafika : Sloga

Danes se vršita ob 9. udu. 10.30 na igrišču SK Slovana za kolinsko tovarno v enotnem programu navedeni prvenstveni tekmi. Gotovo se bo predvajal borben nogomet, zakaj točke rabijo vsi štirje klubi, da si ohranijo oziroma izboljšajo svojo pozicijo v prvenstveni tabeli. Predvsem bo zanimiva druga tekma, v kateri si stojita nasproti SK Grafika, ki je sedaj v tabeli II, razreda prva, in SK Sloga, lankoletni prvak. Moštvi obeh klubov bosta gotovo zastavili vse sile, da odločita tekmo v svojo korist; zato bo ta tekma zelo napeta in bo gotovo privabila veliko število gledalcev.

Otvoritev sabljaške sezone. Sportna trgovina Kmet na Aleksandrovi cesti je aranžirala okusno sabljaško izložbo, v kateri so poleg drugega razstavljeni darila, ki so jih do sedaj prejeli ljubljanski sabljači. Kakor doznavamo, bosta letos otvorjena dva začetniška tečaja za floret in sablja, namenjena damam in gospodom, ki nameravajo gojiti to lepo panogo sporta. To iniciativo pozdravljamo, ker je sabljanje po svojih vzgojnih vrlinah vredno, da se med nami razširi in razvije. Interesenti naj se javijo pri g. Kodriču Royal Exchange, nehotičnik III. nadstropje ali pa naj pridejo na informativni sestanek, ki se bo vršil v ponedeljek 30. t. m. ob 19. uri v telovadnici ženskega učiteljskega na Resljevi cesti, da dobe vse potrebne informacije. Tja naj pridejo tudi vsi aktivni sabljači in oni, ki so se že v klubu udeleževali.

Jugoslavija (Belgrad) : Gradjanski (NIS) 7:1

BSK : Slavija (Skoplje) 2:2

Belgrad, 28. septembra. Današnji kvalifikacijski tekmi sta prinesli veliko in sigurno zmago Jugoslavije. Druga tekma pa je pokazala belgrajskemu občinstvu veliko moč skopljskega kluba, kar je iznenadilo. Po poteku igre sodeč bi prav za prav moral državni prvak BSK izgubiti igro, toda uspelo mu je še v zadnjem trenutku izenačiti. Zmaga Slavije bi bila zaslužena.

SK Ilirije (nogometna sekcija) — Naprosamo vse prijatelje nogometne sekcije, ki se ovrni, ne odpotujejo v Zagreb, da se udeležijo predstave Ilirija B v Primorje B, kjer nastopita gg. Malle in Franost na lastno željo zadnjikrat kot aktivna športnika. Lastno željo zadnjikrat kot aktivna športnika.

V Savinjskih Alpah so planinske postojanke že vedno odprte. Koševski dom na Koševu bo odprt od 1. oktobra. Pribehanov dom na Okrošlju pa do 1. oktobra stalno, v toku meseca oktobra pa samo ob sobotah in nedeljah. Planincem se tedaj še vedno nudi prilika za vstop na znamenite vrhove: na Ojmič, Planjavo, Skuto, Mrzlo goro itd. In hudi Jeseni je na gorah najlepše, nudijo nam največ krasot, ker so čiste, jasne. Vse leto je oskrbovana planinska postojanka Plomskovo zavetišče v Logarski dolini, ki je oporna točka za pohod v Savinjske Alpe.

Več kod 25. let je **Burgit**

obliž Vaš prijatelj uničujoč
milijonsko armado očes in
trde kože na podplatih.

Od neizmerne žalosti potrta sporočam vsem, ki ste ga poznali, da mi je umrl danes ob 4 na 4 popoldne, previden s svetotajstvi za umirajoče, po dolgem, težkem trpljenju, ki ga je tako potrpežljivo prenašal, moj dobri, skrbni mož, gospod

PAVEL ŠTRAUS

podpreglednik lin. kontrole v p. in posestnik

Pogreb predragega pokojnika bo v nedeljo, 29. septembra ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Mestni trg 21, na tukajšnje pokopališče. — Prosi se tihega sožalja.

Škofja Loka, dne 27. septembra 1935.

IVANKA ŠTRAUS s hčerko ANDREJKO por. BRALOVIČ.

Zapustil naju je danes za vedno najin najdražji

Gvidon Jože Dular

višji poštni kontrolor v pokou.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, 30. sept. ob 4 popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta 9, na pokopališču k Sv. Križu.

Maša zadušnica se bo darovala dne 7. oktobra v cerkvi sv. Jerneja v Spodnji Šiški.

Ljubljana, dne 28. septembra 1935.

GIZA roj. VOLKAR in DESA, hčerka.

Trepalnice -- obrvi

dobe hitno rast s pomočjo preparata »AZIJSKI SOK«. Obrvi postanejo goste, trepalnice dolge in svilene. Din 40 — »WIERA« ima isto lastnost, obenem pa jih potemni. Din 50 — »BLISKI SFAJ« daje očem ognjevitost, svežino in polnost izraza pa »DIAMANT«. Zanimljivo neškodljivo! Din 80 — Za rast las in vroči prhljaji je nenadkriljiv »BALZAM«. Din 35 — Originalne SCHROEDER-SCHENKE razpoložljive »Oman« odlični 3/1. Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poštnina pri plačilu v naprej Din 7 — pr. povzetju Din 14.

Zahtevajte brezplačen ilustrirani cenik.

Naznanilo

Trgovina

VIKTOR BOHINEC

se nahaia od 1. oktobra dalje
na Tyrševi (Dunajski) cesti št. 12
dvorišče (hiša Matjan)

Ljudska samopomoč

reg. pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7 — poverjenišvo: Ljubljana, Tyrševa 34, naznanja smrtne slučaje svojih članov v mesecu septembru 1935:

Lah Jožef, posestnik, Nadole-Zetale; Razlag Anien, poštna kontrolorka, Ljubljana; Poženel Ivan, kovač, Ljubljana; Vesjak Julijana, posestnica, Sv. Miklavž; Pilač Jožef, posestnik, Slovenjgradec; Zanniger Valburga, žena čevljarkega mojstra, Muta; Polanšič Katarina, porien, Maribor; Pelcova Marija, zasebnica, Celje; Pogorevcnik Marija, zasebnica, Ljuba vas; Gošec Stefan, orožnik v p. Stari log v Pracevcih; Brdink Milha, prevzitar, Preloge; Bohinc Ivana, učiteljica v pok., Ljubljana; Haring Leopold, prevzitar, Dolana; Plut Matija, prevzitar, kloster v Belokrajini; Lesnik Mihal, nadučitelj v pok., Studenci; Lužar Marija, žena viš. šolskega nadzornika, Ljubljana; Botane Bettina, zasebnica, Maribor; Petek Martin, prevzitar, Starše-St. Janž na Drav, polju; Korpar Janez, prevzitar, Dornova; Schuraj Marija, vdova, Maribor; Herga Franc, gostilničar, Dornova; Jurgos Jožef, žetar, Rogoznica; Mitrovič Gjurjo, polkovnik v pok., Maribor; Kramer Marija, žena tesarja, Bezena; Krump Anton delavec opekarne, Zg. Hradinja; Kos Lovrenc, tovaru kovač, Sp. Muta; Tence Ivan, posestnik, Sv. Križ pri Trstu; Simončič Marija, prevzitarica, Velka p. Marija; Srečana; Sobčič Karl, inšpektor monop. uprave v pok., Ljubljana; Griljane Jože, posestnik, Saloh; Jaklič Marija, vdova po grajskem oskrbniku, Gabrska gora; Bergles Anton, delavec, Maribor; Beranč Martin, posestnik, Ptaj; Brumec Josip, trgovec, Kranj. — Po vseh umrlih se je izplačala pripadajoča pogrebna v skupnem znesku Din 399.600.—, — Kdor še ni član »Ljudske samopomoči«, naj zahteva brezplačno in brezplačno pristopno izjavo.

Blagajniško načelstvo.

Pazite na varstveni znak!

DOMAČ

IZDELEK

Razno

Dečka

starega 5 mesecev, dam dobrim srcem za svojoega. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.971.

Svojo deklico

tri leta staro, bi dala rada za približno tri tedne kam na Gorenjsko v dobro oskrbo zaradi šibkega zdravlja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Ljubljana oskrba« št. 12025.

Nova gostilna!

Bleweisov dvor (Tomšič), nasproti banske palače, nudi prvovrstna stara vina, portugalko, novo belo. Posetnikom bano-vinskih uradov vsakovrstna jedila.

Gostilna »Ljubljana«

v Šibeniku (na obali). Izborna slovenska kuhinja, prvovrstna vina, sobe za tuice, cene zmerne. Pri-poročata se Franja in Andrej Zuljan.

Pouk

Pouk v klavirju

prvovrsten — dajem po zmerni ceni. Grem tudi na dom. Pčelinikova, Gosposka ul. 4, Ljubljana. u

Angleščina

s fonetično pisavo. Naj-točnejša metoda. Pouk in prijave v Rokodelskem domu.

Akademik

instruira vse gimnazijske predmete. — Ponudbe pod »Jurist« 11.942 na uprave »Slovenca«.

Akademik instruiru

Za uspeh jamči brezpogojno. Tudi za stanovanje. — Ponudbe upravi »Slov.« pod št. 12016.

Gospodične

sprejme šivilja v dnevni in večerni pouk v šivanju lastne garderobe. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12067.

1001 noč

1001 nepozabnih trenutkov

PARIS — BERLIN — MOSKVA — ŠANGHAI
NEWYORK — PARIS v 20 sekundah s

PHILIPS RADIO OKROG SVETA

Čaroben pravljichen sen je realiziran! S tem, da premaknete mal gumb Philips prejelnika, pričarate ves svet v Vašo sobo. Njegova izredna konstrukcija, točna reprodukcija, nenadkriljiva kvaliteta in cena ga uvrščajo med najzaupnejši in najpriljubljenejši inventar vsakega doma. • Predno se odločite za nakup radioi aparata, Vas prosimo, da si ogledate naše najnovejše modele, ki so osvojili ves svet. • Dobe se pri vseh Philips trgovcih.

Likovič Joža:

11

Na jezerišču

Poznopomladanska noč je objela tiho stvarstvo. Svetloba je splabnela, zlate in zelene večerne jasice so se razpustile, zvezde so se začele loviti; bel mesec se je znašel sredi njih, poniknil in brez grošnje misli. Daleč nad Menišijo so se grudili brezbržni oblaki, nad Bistvo je odmevalo drdranje zadnjega vlaka, ki se je žuril skozi skalne zaseke pod Trebevnikom.

Leševje na strženih se je potapljalo v srebarno meglico, ki je vstajala iz stare Ljubljane; mesec so je prepojil z modrikastim leskom. Murni so krikali kraj požganih šotišč. Na koncu zapuščene lehe so se stiskale starike vrhe, vse zamišljene, zgrbljene in pogreznjene vase. Močvirne trave so tajinstveno šelestale; nad cesarskim mahom so se nabirale dimaste gube. Zablatac s pritlikavimi kajzami so se snivale. Nad vsem tem je čula edino Zalaštna gora, vsa poveljčana in sveta.

Razorčeva Micanka je hestropno pričakovala na splaveh Janeza, ki ji je zatrdno obljubil, da jo popelje s čolnom pod goro, kjer bo prenočila pri sorodnikih, da se bo jutraj z njimi uvrstila v rano procesijo in se vrnila s prvimi romarji domov. Višarsko svečko je hranila od pokojne matere. On pa bo se nočjo odveslal po vrhniške častilce žalostne Marije in jih naložil pred polnočjo, da bodo v prvi rosi dosegli svetilke. Morda bo nočjo zopet izostal, ne da bi jo obvestil. Nepobojljivi Janez! Danes in oba praznika je prost službe. Boji se, da ga je zopet prestregel tisti Lenussi, ki ima nad seboj za čiški koš pregrehi; vedno zabaja v Margovo gostilno, ki bo postala usodna zanj in sestro Franco. Kolikokrat mu je že prigovarjala, naj pusti železnico in njene ljudi. Oprime naj se zopet doma, poteši ubogega očeta, ki medli v gnevu in žalosti, ter reši sestro sramotne pogube; ta jo bo gotovo doletela med tujimi zapeljivci, ki jim v vseni slabem prednjači

Lenussi. Toda brez uspeha! Kako ljubeče ga je nočjo pričakovala, koliko sladkobnih obetov mu je pripravila, da ga iznenadi! Kito rožmarina je povila, da mu jo jutri pripne na kloboč, ko se snide na gori. Vso pomlad se je pripravljala in veselila na najlepši shod na Zalaštni gori; dogovorila sta se, da ga bosta skupaj praznovala.

Iz hladnih ledin so začele vstajati turobne slutnje; žalobni klici in vzdihljaji so se krali iz nepristopnih jezerišč, kjer se vežejo mrakovi in samotne ter si obljubljajo pod brezami večno zvestobo. Onstran valovite ravnine za zakrivenimi pa so migotali ognjeni jeziki; Margove apnenice so gorele, krvavi zubli niso ugasnili niti pred praznikom; rdečkasta luč je pošastno osvetljevala bregove Sv. Ane, orjaški lonci so žeteli, kamenite žile so se kuhale v njih.

Neka neprijetna negotovost je zmrazila Micanko; odločila se je, da ne bo več čakala; sama se je odpravila po goričevskih zalokah ter skrivaj prekorajčila železniško progo. Upala je, da se bo prepeljala čez Ljubljano vstric Ribjeka in dosegla cesto pod Kamnikom. Klicala je nekaj časa čez reko; toda večni brodnik Brgamuc se je gotovo že priklenil svoje pruke k prevajalskemu konju in obsedel pri zasluženih merici žgane kapljice, ki mu jo je sladi Metkin Jernej s čudovitimi novicami; te so prinesli romarji z daljnega sveta. Po večernem zvonjenju itak ni nikogar pričakoval, ki bi se hotel prepeljati; pravo prevaženje se bo začelo šele po polnoči, ko se bodo dvignili Goricevi in Brezovci... Micanka se v zadregi ni mogla odločiti, kam sedaj? Da bi šla po strženih nazaj do Jurja, se ji je zdelo prezaudno in odročno. Se enkrat je poklicala prevoznika, morda le ždi v kakšni zakotji in oprezuje za mastno ribo. Toda medel jek ni našel zaželjenega odziva, Brgamuc se ni oglasil. Samo soseske murno so se klicale na zavitarah in po bistrh lokah, kjer se je razgledovala mesečina po jezerskih okencih. Dekle se je vrnilo, steklo po trdini in se vspelo na progovni nasip. Železniška proga je bila prazna; Micanka

se je oprezno spustila preko novega mostu. Prehod je bil sicer strogo zabranjen; nadzornik Lenussi je že marsikoga prestregel in mu napravil neprijetna pota k oblastini. Nočjo gotovo popiva kje v Podkrajju. Ko je dosegla nasproti konec mostu in se oddahnila, ker se je tako blizu razodela svetilke na gori, obsijano od mesečine in romarskih ognjev, se je nepričakovano zagnala proti njej moška oseba, zastrta od sence, ki so jo metala po mostišču križna ramena svodov in držav. Iznenadena Micanka je odrenela, spoznala je železniškega nadzornika Lenussia, ki ji je zastavil pot:

»Kam greš, piccola...«

Hotel je zajeti prestrašeno dekle, lovil jo je za ramena in život.

»Pustite me, se je krčevito branila Micanka, poskušala preskočiti tire in pobegniti na leho. Na brusniku, ki je bil posut vzdolž proge, pa je spodrsnila in omahnila. Z majlim skokom se je poglaj za njo Lenussi in ji zvil roko na hrbtu, da se je zgrudila na tla in skoraj onemogla. Dvoje kalnih oči jo je poželjivo motrilo. Iz nadzornikovih ust je udarjal neznosen duh po žganju in zoprnem tabaku. Micanka si ni mogla pomagati, nasilnež je uradno naspal:

»Prehod čez most je prepovedan! Kazen, kazent!«

Vsiljivec je grozeče bledetal in silil v dekleta kakor požrešen smrtožalec v medišče. Micanka je z jokom in krikom zavržala odtudneža, toda on ni odnehal. Še bolj jo je stiskal k sebi:

»Poljubec za kazen, lep poljubec! Sicer napišem obzave.«

Ze se je oklenil njenega telesa, greh in pijača sta ga napravila brezumnega. Menil je, da je nova žrtev pridobljena! V slepem nagonu pa se je opotekel na spolzki tirnici in moral izpustiti dekleta, ki mu je pobegnilo čez progo, da bi se rešilo njegovih nečestnih rok.

»Pofakaj in ubogaj, mala. Zdi se mi, da se nekoliko poznava,« je hlastal po njej in se znova

polasčal žrtve, ki je glasno ječala. Tedaj se so začeli od šivevega broda močni udarci vesel, nekdo je z vso vmeno pogajal čola. Micanka je dobro razločila utripe valov, vedno bližje, vedno jasnejše. Kdo bi jo mogel oteiti, morda sam divjak iz Hareje, ki se bo znaševal nad železnico in njenim nadzornikom, ker so ga prepodili iz priljubljenih močav sredi Barja... Dekle je s poslednjim naporom tiščalo pijanega nasilneža od sebe, ga bilo po debelih ustnicah in vpljo na pomoč. Končno je nekdo dosegel z železnimi krivci breg, potisnil čola h kraju in se oglasil pod nasipom.

»Janez!« je kriknila onemogla Micanka in onemela. Lenussi je bežno odskočil k ograji, fant je slepo navalil nanj z veslom, niti spoznal ga ni! Nadzornik se je poskušal hudovati, da morata takoj s proge v stran, toda za svareči pouk je dobil ponovno plačilo z veslom pod rebra. Prekotatil se je po nasipu navzdol med sajasti plevel in osat. Lah se je strahopetno pobral; splazil se je med divjino proč in se boječe prikazal daleč na odprti progi. Njegova postava se je pošastno odražala v ostrem svitu luči, ki jo je metala po progi prihajajoča lošmotiva. Iz daljave jima je grozil, toda laška kletev in zažugana osвета nista mogli prestrašiti dveh sre, ki sta se povzivali v nenadnem snidenju in čisti ljubezni. Micanka je prosila Janeza, naj jo spremi do Rabjeka. Spotoma mu je rahlo očitala njegovo pozabljenost in ga ponovno svarila pred Lenussijem, ki se bo gotovo znesel nad njim in sestro radi nocojšnjega spopada. Janez se je opravičeval, da je moral popravljati čola, razsušene obode in namazati teravnice, v katere je vdal nove stremenice. Valed tega se je zakasnil. Neka misel pa ga je gnala, da je odplul za njo. Zvesto se je oklenil dekletovega pasu, mesečina jima je nastala na pot svetle sanje in čare. Za njima pa je drvel vlak; brumel je kakor nabrekli, pretegnjena pošast čez tihe barske mahove, se hrupno vrgel preko mostu in s ezagrizel v brežino pod Zalaštno goro, neprestano sršec ter goltajoč ogenj in jezo.

(Dalje sledi.)

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1'—; ženitovanjski oglasi Din 2'—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10'—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enkolonska, 3 mm visoka pletilna vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Urbodobe

Več izurjenih pletilj
sprejemno za stalno delo.
Fr. Kos, Zidovska 5. (b)

Pilarja
sprejem na Frowein
stroj St. 2. Pilarja F. Fi-
gar, Ljubljana. (b)

Krejašk. pomočnika
za fino delo sprejem.
Kocijan, Dolenjska cesta
št. 23, Ljubljana. (b)

Kontoristinjo
zmožno strojeplisja, sprej-
memo. Ponudbe upravi
»Slovenca« pod »Začet-
nica 300« 12073. (b)

Mlad fant
vaje vsega dela — išče
službo. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12069.
(a)

Zidarje
za zidanje škarpe sprejme
Emil Tomazič, Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 17a. (b)

Mlinar. pomočnika
sprejme v službo valčeni
mlin Beričevo 43, p. Dol
pri Ljubljani. (b)

Čevljar. pomočnika
sprejem takoj za stalno
delo. — Ivan Ban, čevljar,
Sromlje pri Brezicah. (b)

Viničar
najmanj 4 delovnimi
močmi se išče. — Lahko
vzdržuje tudi lastno ži-
vino. Ferik, Bresternica
108 pri Mariboru. (b)

Kletarja
ki bi opravljal tudi na-
drobno prodajo vina —
sprejem. Ponudbe z na-
vedbo dosedanjega slu-
žbovanja na naslov: Čufer
Andrej, Jesenice. (b)

Poslovodjo
strokovnjaka, za trgovino
s surovimi kožami iščem.
Ponudbe upravi »Sloven-
ca« pod »Koža« št. 11872.
(b)

Pletilje
izurjene in začetnice, ši-
vilje, ter spretno dekle za
hišna dela sprejem takoj.
Področnik, Večna pot
št. 3. (b)

Kuhar »šef«
dobi dobro stalno službo
v prvovrstni hotelski re-
stavraciji. Ponudbe z na-
vedbo dosedanjega slu-
žbovanja na naslov: Čufer
Andrej, Jesenice. (b)

Iščem prodajalko
mlajšo moč, za modno tr-
govino — s 15. oktobrom.
Stalna plača 800 Din. Po-
nudbe upravi »Slovenca«
pod »Prodajalka« 12077.
(b)

Natakarica
veščica slov. in nemškega
jezika, s kavcijo 3000 do
4000 Din. z dobrimi spr-
ičevaji, prijaznega obna-
šanja, trezna in nekadil-
ka, dobi službo. Nastop
1. do 15. oktobra t. l. —
E. Hübner, restavracija —
Gornja Radgona. (b)

Uradnika
ki je več menjalničnega
poslovanja, iščem. Pred-
nost imajo absolventi tr-
govske akademije z zna-
njem jezikov in nekoliko
prakse. Ponudbe z na-
vedbo referenc in zahtev-
kov upravi »Slovenca«
pod »Vesten« št. 12062.
(b)

Nadarjen absolvent
dobre glasbene šole, mlaj-
ši krščanski fant, sposo-
ben voditi pevski zbor,
salonski orkester in ev-
ladinsko glasbeno šolo,
dobi mesto v trgovski pi-
sarni v industrijskem kra-
ju. Potrebno je nekaj trg.
izobrazbe ali prakse. Na-
stop takoj ali v par me-
seci. Ponudbe pod »Pri-
den« št. 11.933 na upravo
»Slovenca«. (b)

Služkinja
zmožna nekoliko kuhe, se
sprejme. Gostilna Lavrič,
Teharje. (b)

Natakarico
staro od 24 let naprej,
sprejem. Naslov v upra-
vi »Slovenca« pod 12.114.
(b)

Prvovrstna kuharica
ali kuhar se sprejme kot
družabnik. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« pod
»4000 Din« 12.112. (b)

Krojač
vaje sejmarske konfek-
cije, dobi stalno delo, ako
posodi 5000 Din. V hiši
družinske stanovanja. —
Pismene ponudbe pod zn.
»Okolica« 12.113 upravi
»Slovenca«. (b)

Rudarski nadzorniki
za popolnoma samostojno
vodstvo rudarskih poslov
se sprejmejo. Nadzorniki,
ki so tudi jamski merci
(Markscheiderji) — imajo
prednost. — Vprašati pri
Opekarni A. Müller, Za-
greb, Varšavska 3, prehod
(b)

Gospodinja
išče mesto samostojne go-
spodinje kjerkoli, najraje
v župnišču ali pri samo-
stojnem gospodu. Plača
postranska stvar. Ponud-
be upravi »Slovenca« pod
»Dobra gospodinja« 12000.
(a)

Starejša kuharica
išče mesto samostojne go-
spodinje kjerkoli, najraje
v župnišču ali pri samo-
stojnem gospodu. Plača
postranska stvar. Ponud-
be upravi »Slovenca« pod
»Dobra gospodinja« 12000.
(a)

Starejša moč
vešča kuhanja in vseh
hišnih opravil, želi zapo-
sljiti čez dan pri manjši
družini proti malni od-
škodnini. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12060.
(b)

Uradnica
z večletno prakso, zmož-
na vseh pisarniških del,
išče mesto za takoj. Gre
tudi na deželo. Ponudbe
pod »Vesta« na Aloma
Company d. z o. z., Ljub-
ljana. (a)

Prodajalka
za verigice z vrtiljakom
napredaj. Cerjak, Gospo-
svetska cesta 7. (b)

Dobrodošča menza
se takoj prodaja. Ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod št. 12.111. (b)

Stroj za zamašanje
steklenice poceni prodam.
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 12.129. (b)

Fina, izurjena šivilja
gre živat na dom, dnevno
20 Din. Angela Mirtič,
Dravice 138, St. Vid nad
Ljubljano. (a)

Dekle
23 let stara, vajena kuhe
in vseh hišnih del, išče
službo. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12066.
(b)

Absolventinja
meščanske šole želi slu-
žbo v pisarni ali trgovini.
Naslov v vseh podružni-
cah »Slovenca« št. 12066.
(a)

Bolničarka
z večletno prakso išče
službo. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12030.
(a)

Diplomirani pravnik
išče mesto začetnika pri
kakem notarju. Ponudbe
upravi »Slovenca« z na-
vedbo pogojev pod »Pri-
pravnik« 11.946. (a)

Absolventka
enoletnega trgov. tečaja
brez staršev, pridna, išče
mesto pisarniške prakti-
kacije ali kaj sličnega.
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11.890. (a)

Prodajalka
dobro verzirana v mešani
stroki, išče službo kjer-
koli. Pomažala bi tudi pri
gospodinjstvu. — Ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod »Prodajalka« 11.888.
(a)

Trgovski pomočnik
špicerist in železninar,
vojaščin sedaj prost, z
znanjem nemščine, želi
namestitev za takoj kjer-
koli v Sloveniji. Naslov
pove uprava »Slovenca«
pod »Agilen in zanesljiv«
št. 11938. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Iščem nameščenje
kot trgovski potnik, skladiš-
ničnik ali kaj sličnega.
Nastopim čez en mesec.
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11.802. (a)

Starejša kuharica
išče mesto samostojne go-
spodinje kjerkoli, najraje
v župnišču ali pri samo-
stojnem gospodu. Plača
postranska stvar. Ponud-
be upravi »Slovenca« pod
»Dobra gospodinja« 12000.
(a)

Gospodinja
išče mesto samostojne go-
spodinje kjerkoli, najraje
v župnišču ali pri samo-
stojnem gospodu. Plača
postranska stvar. Ponud-
be upravi »Slovenca« pod
»Dobra gospodinja« 12000.
(a)

Starejša moč
vešča kuhanja in vseh
hišnih opravil, želi zapo-
sljiti čez dan pri manjši
družini proti malni od-
škodnini. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12060.
(b)

Uradnica
z večletno prakso, zmož-
na vseh pisarniških del,
išče mesto za takoj. Gre
tudi na deželo. Ponudbe
pod »Vesta« na Aloma
Company d. z o. z., Ljub-
ljana. (a)

Prodajalka
za verigice z vrtiljakom
napredaj. Cerjak, Gospo-
svetska cesta 7. (b)

Dobrodošča menza
se takoj prodaja. Ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod št. 12.111. (b)

Stroj za zamašanje
steklenice poceni prodam.
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 12.129. (b)

Fina, izurjena šivilja
gre živat na dom, dnevno
20 Din. Angela Mirtič,
Dravice 138, St. Vid nad
Ljubljano. (a)

Dekle
23 let stara, vajena kuhe
in vseh hišnih del, išče
službo. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12066.
(b)

Absolventinja
meščanske šole želi slu-
žbo v pisarni ali trgovini.
Naslov v vseh podružni-
cah »Slovenca« št. 12066.
(a)

Bolničarka
z večletno prakso išče
službo. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12030.
(a)

Diplomirani pravnik
išče mesto začetnika pri
kakem notarju. Ponudbe
upravi »Slovenca« z na-
vedbo pogojev pod »Pri-
pravnik« 11.946. (a)

Absolventka
enoletnega trgov. tečaja
brez staršev, pridna, išče
mesto pisarniške prakti-
kacije ali kaj sličnega.
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11.890. (a)

Prodajalka
dobro verzirana v mešani
stroki, išče službo kjer-
koli. Pomažala bi tudi pri
gospodinjstvu. — Ponudbe
na upravo »Slovenca«
pod »Prodajalka« 11.888.
(a)

Trgovski pomočnik
špicerist in železninar,
vojaščin sedaj prost, z
znanjem nemščine, želi
namestitev za takoj kjer-
koli v Sloveniji. Naslov
pove uprava »Slovenca«
pod »Agilen in zanesljiv«
št. 11938. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Prodajalka
mlada, izurjena v spece-
rijski trgovini in v meša-
nim blagom in trafiki, išče
mesto. Pripravljena po-
mažati v vsakem delu, zna
nekoliko živati. Gre tudi
kot začetna natakarica ali
k boljši družini, da se
priuči v gospodinjstvu. —
Naslov v upravi »Slov-
ca« pod št. 11994. (a)

Štedilnik
litoželezen, z bakrenim
kotličem ugodno prodam.
Naslov v upravi »Sloven-
ca« pod št. 12053. (b)

Klaviir
»Stingl«, tri omare, ku-
hinjske kredence, lesten-
ce, koncertne citre in
drugo — prodam radi se-
litve. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12008.
(b)

Šivalni stroj
za usnje ali za tapetnike,
nemške znamke, nov, za
1800 Din, napredaj. Ogle-
da se v pisarni Južo-avto
na Tyrševi cesti 36. (b)

Sadno drevje
najfinejše vrste, lepotič-
no grmičevje, tulipane,
narcise i. t. d. razprodaja
radi opustitve drevesnice.
dokler traja zaloga. Dre-
vesnica Črnač, Vič pri
Ljubljani. (b)

Krompir
vagonске količine (do 20
vagonov in več) prodam
po 50 Din za 100 kg feo-
nakladna postaja. Ponud-
be upravi »Slovenca«
pod »la blago« št. 12099.
(b)

Vinsko prežo
dobro ohranjeno, primer-
no za večji vinograd, pro-
dam. Cena nizka. Kna-
flič & Mirtič, Novo mesto.
(b)

Zimska jabolka
najzlahnejših štajerskih
trpočih vrst razpošilja tu-
di privatnikom: Vlastelin-
stvo »Kostrišniška Slatina«,
pošta Podplat. (b)

Škropilni aparat
ameriški (Spritzapparat)
komplet, stroj za skub-
ljenje afrike in žime, stroi
za sedlarje, vse po ugod-
ni ceni napredaj. Kolo-
dvorska 25. (b)

Ugodna prilika!
Zaradi izselitve ugodno
prodam novo svetlo hra-
stovo spalnico, pleteno
salonsko garnituro, gra-
mofon »Polydora« s 30 olo-
ščami. Naslov v upravi
»Slovenca« pod št. 12052.
(b)

Kraški teran, grozdje
prodaja Černe-Skarja —
Tomadio 41, Italija. (b)

Spalna in kuhinjska
oprema napredaj. Ljub-
ljana, Cesta v Rožno do-
lino 36. (b)

Šivalni stroj »Singer«
pogrešljiv, poceni napre-
daj. Trnovski pristan 22.
(b)

Smirno preprogo
3x4, starinsko igralno
mizo, steno za predsobo
in koveček prodam. Ogled
od 10—12 dopoldne, Stari
trg 21, II. nad., levo. (b)

Čedno opremo
za trgovino, dobro ohran-
jeno, poceni prodam. —
Istotam stroj za rezanje
šunk, ledenice, tehnične
in drugo. Naslov v upravi
»Slovenca« pod 12.128. (b)

Ne pozabite,
da kupite in prodaste naj-
bolje vse dobro ohranje-
ne predmete, kakor: ko-
lesa, šivalne stroje, vseh
vrst pohištvo, antične in
umetniške predmete, dra-
gocenosti itd., potem

ABC
Ljubljana, Medvedova ce-
sta 8, telefon 2444 (poleg
gor. kolodvorja).

Tabernakelj omaro,
2 komodi in več drugih
antičnih predmetov, pro-
daja: ABC, Ljubljana, Med-
vedova cesta 8, telefon
2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Perzijske preproge,
12 zelo lepih komadov,
prodaja: ABC, Ljubljana,
Medvedova cesta 8, tele-
fon 2444 (poleg gor. kolo-
dvorja).

Otroški voziček
globok, in črno suknjo
v dobrem stanju, prodam.
Zaloška 11/1, Moste. (b)

Vinski sodi
razne velikosti, novi in
stari, se dobijo po ugodni
ceni pri sodarju Josipu
Ramsaku, Maribor, Melj-
ska cesta 10. (b)

Šivalni stroj
za usnje ali za tapetnike,
nemške znamke, nov, za
1800 Din, napredaj. Ogle-
da se v pisarni Južo-avto
na Tyrševi cesti 36. (b)

Sadno drevje
najfinejše vrste, lepotič-
no grmičevje, tulipane,
narcise i. t. d. razprodaja
radi opustitve drevesnice.
dokler traja zaloga. Dre-
vesnica Črnač, Vič pri
Ljubljani. (b)

Krompir
vagonске količine (do 20
vagonov in več) prodam
po 50 Din za 100 kg feo-

Pet minut od Petrovč
ugodno naprodati posvetilo, primerno za duh penzionista kakor tudi za obrt. Naslov in posojilo v upravi »Slovenca« pod »Redka prilika« št. 10625. (p)

Stanovanjska hiša
z delavnico, ki je sposobna za vsako obrt, z vrtom in njivo, napredni. Informacije daje: G. Vidensek, Tebarje pri Celju. (p)

Ugodno se kupi
gostilna in trgovina z vsem inventarjem v industrijskem kraju ob glavni cesti, eventualno se vzame tudi v najem proti kavčici. Pismene ponudbe pod »Dobra prilika« št. 12.095 podružnici »Slov.« v Celju. (p)

Na dražbi
bo 1. oktobra prodana gostilniška hiša. Poizve se: Vidovdanska 16. (p)

Parcelo
z lepo lego ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.122. (p)

Stanovanja
ODDAJO:
Enosobno stanovanje s kuhinjo in pritlikinami oddam v Tovarniški ulici št. 25, Moste. Vprašati pri Seme, Moste. Tovarniška ulica 23/I. (e)

Stanovanje
oddam na deželi (sobo in kuhinjo) starejši, pošten, krščanski ženski. Poizve se pri J. Bradač, Velika Račna 27, p. Grosuplje. (e)

Dvosobno stanovanje
z vrtom oddam s 1. novembrom. Prikladno za upokojenca. Kettejeva 7. (e)

Stanovanje
solčno, trisobno in enosobno, oddam z novembrom. Naslov v upravi »Slovenca« pod 11.944. (e)

Čedno stanovanje
dvosobno, na Kodeljevem, poceni oddam, zanesljivi stranki. Naslov v upravi »Slovenca« pod 11.972. (e)

Brezplačno
stanovanje oddam za pet mesecev v Tomačevem. Pekarna Jerko, Stožice. (e)

Dvosobna stanovanja
oddam z novembrom. Poizve se: Dunajska cesta št. 93. (e)

Oddamo
komfortno petosobno stanovanje v sredini mesta s 1. novembrom t. l. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12040. (e)

Soba in kuhinja
se oddaja za oktober. Mala čolnarska ulica 4. (e)

Trisobno stanovanje
sončno, z vsemi pritlikinami, na Aleksandrovi cesti, oddam zelo ugodno s 1. novembrom t. l. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12045. (e)

Enosobno stanovanje
s pritlikinami, blizu tramvajске postaje, takoj oddam mirni stranki. 180 dinarjev. Dravljica 106 — »Sojarijeva pot«. (e)

Štirisobno stanovanje
z vsemi pritlikinami in komfortom — v centru Ljubljane — oddamo z oktobrom. Vprašati upravo »Slovenca« pod šifro »Udobno« št. 12086. (e)

Dvosobno stanovanje
se odda v novi hiši na Vodovodni cesti na drugi strani predora za takoj ali za november. Poizve se istotam. (e)

Dvosobno stanovanje
oddam za november mirni stranki. Mala čolnarska 7. Ogled od 2—3. (e)

ISČEJO:
Majhno stanovanje
s kuhinjo išče gospa podnevi odsotna v bližini Vodnikovskega trga. Naslov stanovanja oddati upravi »Slovenca« pod »Snažno« 11.915. (e)

Dvosobno stanovanje
išče državni uradnik. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dve osebi« 12.125. (e)

Trisobno stanovanje
iščem v centru mesta za 1. november. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Brez posredovalca« št. 12072. (e)

Enosobno stanovanje
s pritlikinami, veliko, se išče za 1. november. Najraje ob Tvrševi c. proti Ježici. Naslov v upravi »Slovenca« pod 12.116. (e)

Sobe
Prazno sobo
veliko, v katero se lahko postavi stedišnik, oddam. Smarska cesta 40. (s)

Dve sobi
oddam - s hrano ali brez. Vidovdanska 22, Ljubljana. (s)

Prazno sobico
lepo, blizu Kolesarjeve, oddam s 1. oktobrom. Devinska ulica 9. (s)

Opremljeno sobo
tako oddam. Ribniška 4, Moste. (s)

Sobo
lepo, sončno, prazno ali opremljeno, oddam. Hradečkova cesta 8. (s)

Sobo
s posebnim vzhodom oddam v Tovarniški ulici št. 25, Moste. Vprašati pri Seme, Moste. Tovarniška ulica 23/I. (e)

Lepo sobo
strogo separirano, takoj oddam. Levstikova ul. 2. (s)

Opremljeno sobo
z 2 posteljama in dobro domačo hrano oddam takoj — tudi dijakom. Cena 400 Din. Zibertova 30/I. s (s)

Opremljeno sobo
oddam s 1. oktobrom. — Gradaška ulica 8/I. (s)

Dva gospoda
sostanovalec sprejem v zračno sobo. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12068. (s)

Soba na Dunaju
s »krasnim razgledom« se odda z vso postrežbo poštene katoliški diakonji. Friderika Hribar, vdova meščanskega ravnatelja. Dunaj IX, Roßauerlände 49/15. (s)

Gospodična
čez dan odsotna, išče priprosto opremljeno sobo. Gre tudi kot sostanovalec. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Nizka cena« (e)

Vajenci
Fant
19 let star, zdrav, pošteni staršev, se želi izučiti v trgovini, tudi na deželi, z oskrbo v hiši. Predložil bi trgovaško šolo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.992. (v)

Za trgovsko vajenka
želi priti absolutno meščanske šole z dežele. Želi oskrbo v hiši. Ponudbe upravi »Slovenca« pod št. 11.882. (v)

15-letni fant
se želi izučiti mehanične ali elektrotehnične obrti. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 11.999. (v)

Vajenka
tako sprejem. F. Kenk, krznar, Zidovska ul. 3. (v)

Učenca ali učenko
s primerno šol. izobrazbo sprejem v trgovino z mešanim blagom. Podmilščakova 11. (v)

Dijaki
Inštruirani
za stanovanje. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.676. (D)

3 visokošolce
ali dve visokošolki sprejem na stanovanje z vso oskrbo. Gradisce št. 14, I. nadst. desno. (D)

Rodbina v Zemunu
vzame s 15. oktobrom 2 do 3 visokošolce (šolke) v vso oskrbo. Cena 900 Din. — Pretnar, Zemun. Kralja Petra 10. (D)

Dijaka ali dijakinjo
sprejememo v bližini poljske gimnazije. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12022. (D)

Dijaka ali dijakinjo
sprejem na stanovanje in dobro domačo hrano za 300 Din. polovico v denarju, ostalo v blagu (moka itd.). Pisati na upravo »Slovenca« pod »Strogo nadzorstvo« 11.830. (D)

ODDAJO:
Trgovski lokal
z dvema skladiščema se odda v Ljutomeru v prometni ulici (nasproti pošti) v najem. A. Herndl, Ljutomer. (n)

Mlekarno
dobrodošlo, bi rada prevzela pridna in podietna gospa. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »M. R. P.« št. 11.583. (n)

Ugodna prilika!
Zaradi razprodaje nudimo stroje za izdelovanje surovega masla od 4 litrov samo po 95 Din. Jugoslovenski, Ljubljana, poštni predal 254. (n)

Lokal
v novi stavbi Tyrševa cesta 43 oddamo 1. novembra 1935. Poizve se podrobneje pri: Arhitekt Ledl, Gosposvetska cesta 4. (n)

AKO SE ŽELITE OBVAROVATI PRED UPORABLJENIMI CHAMPION

Garantirano
svečicami, kupujte jih samo v teh originalnih skatlah — Glasno zastopstvo in skundščice: ROBERT WEINBERGER, ZAGREB, Gunduličeva ul. 16

Mesarski lokal
dobro vpeljan, takoj oddam. Rožna dolina cesta 6 št. 4. (n)

Gostilno
v ljubljanski okolici oddam zanesljivi osebi. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Gostilna« št. 12034. (n)

Lokal
ob glavni cesti na Črnučah, pripraven za vsako obrt, s 45 m² prostornine, ugodno oddam. — Rotar, Črnuče 36. (n)

Pisarniške prostore
v pritličju oddam. Tyrševa 36. (n)

ISČEJO:
Kmečki mlin
vzemem v najem ali na merico. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Konkurenčni mlinar« št. 11.995. (m)

Iščem trgovski lokal
center Ljubljane, takoj ali pozneje. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Trgovina« št. 12021. (m)

Objave
Jožef Vintar ml.
iz Gor. Pirošice 7, občina Sv. Križ ob Krki, se vabi, da se do 30. oktobra »za nesljivo« oglasi na naslov svojega brata Franceta v Gor. Pirošici št. 7. (o)

Naznanjam,
da otvorim 1. oktobra novo trgovino modistovskih potrebščin v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17, ter se priporočam. — Mira Ritonja. (o)

Poziv!
Posestnik, ki je pred kakimi 10 leti rudi naše reklamne table plačal kakšen, naj se oglasi pri nas v trgovini. Ivan Jax in sin, Ljubljana, Gosposvetska cesta 2. (o)

Krojačil
Na mnoga vprašanja od strani krojačev, ali bom izdal tudi moško kroino knjižo, sporočam, da bo moška knjiža izšla prihodnjega pomladi. One, ki so knjižo že naročili, bom obvestil takoj, ko izide. Knafele Alojzij, Ljubljana, Križevniška ulica 2. (o)

Obrt
Modroce
posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetirane izdelke nudi naravnost. RUDOLF RADOVAN, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilja za modroce in blaga za prevleke pohištva

Vrtne ograje
železobetonske, zložljive, napravite v jeseni, da bo spomladi Vaš vrt lep. Praktične izdelbe. Načrte, proračune za vsako vrstno stavbo in adaptacije izvršuje solidno in poceni stavbno podjetje Rudolf Terčelj, Ljubljana VII, pri novi šišenski cesti 4. (t)

Hranilno vlogo
Kmetijske posojilnice ljubljanske — 12.000 Din — kupim proti takojšnjemu plačilu. Magajna, Ljubljana, Mivka 9. (d)

Prodaj knjižico
Kmetijske posojilnice, glasce se na znesek 82.000 dinarjev. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Takoj« št. 12056. (d)

10.000 Din posojila
iščem za eno leto proti sigurnemu jamstvu. Ponudbe upravi »Slovenca« Ljubljana pod »Sigurno« št. 12050. (d)

Kupim in plačam
visoko nad dnevno ceno vloge Mestne hranilnice. Kmetijske posojilnice in ljudske posojilnice na obroke po dogovoru. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Izplačilo v gotovini« št. 11895. (d)

Posojila
na vložne knjižice dare Slovenska banka, Ljubljana Krekov trg 10

Vloga
Mestne hranilnice Ptuj — 20.000 Din — jako ugodno naprodati. — Stedovna zadruha, Zagreb, Varšavska br. 6. (d)

Hranilne knjižice
Vzajemne posojiln., ljudske posojilnice, Mestne hranilnice in Kmečki hranilni in posojilni dom v Ljubljani, kupim po zelo visoki ceni. — Plačilo po dogovoru. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Plačilo v gotovini« št. 12.130. (d)

Družabnika
pisarniških del zmožnega, sprejme vpejano dobitekano podietje. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Merkur 300« 12074. (d)

Hranilne knjižice
prodaste ali kupite najboljše potem moje pisarne. Solidno poslovanje! Priložite znamko! Rudolf Zoré, Ljubljana, Gledališka ul. 12. Telefon 38-10

Knjižice
vseh zavodov kupim po najvišji ceni. — Snorčite zavod, znesek in ceno na naslov: Grašek Jože, zastopnik t. »Financieri«, Ljubljana, Gledališka 4 d

Hranilne knjižice
celjskih, ptujskih, mariborskih hranilnic in ljubljanske kreditne banke kupimo. Gotovina takoj. BANCNO KOM. ZAVOD Maribor, Aleksandrova 40. Za odgovor 3 Din znamk.

Opozorilo!
Mnogo denarja prihranite, ako brez prekupčevalcev kupite ali prodaste hranilne knjižice. Naslove kupcev in prodajalcev dobite edino pri Bančno kom. zavodu Maribor, zastopstvo: Ljubljana, Tyrševa cesta št. 36.

Bančne vložnice
nakup — prodaja — na jem, vnovčenje za gotovino najugodnejše. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ul. 6/II. tel. int. 38—38. Vse informacije brezplačno. (d)

10.000 Din garancije
iščem. — Posojilo vredno 180.000 Din. Vknjižba na prvo mesto. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 12.119

Kdo bi posodil
10.000 Din na posvetilo za povečanje trgovine. — Ponudbe upravi »Slov.« pod »Gotovina« št. 11.997. (d)

Hranilne knjižice
Mestne hranilnice v Skofiji Lok kupim proti gotovini. Ponudbe na naslov: Pahor, Ljubljana, poštno ležeče. (d)

Hranilne knjižice
vseh denarnih zavodov, tudi podeželskih, kupimo in ugodno plačamo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Izredna prilika« št. 12.126. (d)

Posojilo 120.000 Din
rabim proti vknjižbi na prvo mesto lepe gnonadstrojne vile. Vrednost hiše najmanj še enkrat toliko. Plačam ugodne obresti. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vila«. (d)

Ureditve dolgov
potom sodnih in izven-sodnih poravnav. Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije sestava in aprobacija bilanc. Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaštite. Edina koncesionirana komercialna pisarna: Lojze Zajc, Ljubljana, Gledališka ulica 7 Telefon 38-18.

Pohištvo
Orehova spalnica
lepa, kompletna, in mnogo drugega različnega dobro ohranjenega pohištva, poceni naprodati. Vprašajte od 3—4 popoldan v Celju, Cankarjeva ulica 9, I. nadst., levo. (s)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Z gospodično
s 100.000 Din imovine želi znanja v svrhu ženitve mlad samostojen trgovec. Samo resne ponudbe s sliko na upravo »Slovenca« pod »Zadovoljni« in sreča« 11.947. (z)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

Radio
Kupim radio aparat
Popis s ceno na naslov: Keržin, Izanska cesta 87. (t)

OKI jajčne testenine

Poskusite samo enkrat **nebarvane**

in nikdar več ne zaželite boljšega!

Trgovci in obrtniki!

Vsakemu delovnemu podjetju je potreben pisalni stroj. Za Vaše podjetje je posebno primeren mali REMINGTON Portable ali srednji model REMINGTON Rand. Prodaja po zelo ugodnem odplačilu pri Remingtonovem reprezentantu:

Dragotinu Grünberger - Ljubljana
Gajeva 6-I. nadstropje. — Telefon 3419

Podaljšaj si življenje!

Življenje moramo podaljšati, boleznim preprečiti, boleznim ozdraviti, slabosti ojačiti, nesreče moramo uvrstiti, in nesreče napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, potrlost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

Je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo je more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in

povsem brezplačno!

V tej mali priložni knjižici je razloženo, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trdnost, raztresenost, oslabilenost spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO,
Michaelkirchplatz 13. Abt. 123.

Na osnovi testamenta pok. g. Koslerja Josipa se velika dvonadstropna

stanovanjska hiša

z vrtom v centru Ljubljane, Selenburgova ulica št. 3 zelo ugodno prodaja.

Za pojasnila se je obrniti na notarsko pisarno

Pleiweissa Karla,
javnega notarja v

Ljubljani, Kralja Petra trg št. 2

kamor je staviti ponudbe vključno do 19. oktobra t. l.

Ljudski odri! Režiserji! Igravci in igravke!

Dne 1. oktobra izide 1. - 2. številka Vašega glasila, trenutno edine slovenske odrske revije, ki stopa že v tretji letnik:

„LJUDSKI ODER“

List za poglobitev našega igranja.
Glasilo odrov Prosvetne zveze.

Iz vsebine

navajamo samo, da je za predbožični čas nasvetovan in na osmih straneh v drobnem tisku natančno obdelanih (kje se dobi, cena, natančna vsebina po dejanih oziroma slikah, kje naj se igra, kako naj se inscenira, navodila k režiji itd.) tri- najst iger, med katerimi bo vsak oder našel nekaj zase. — Poleg strokovnih člankov in Obzornika prinaša ta številka še statitiko predstav v polnih mesecih, zanimive prispevke v rubriki Pozorišče itd. itd. — Številka obsega 24 strani.

Vsi lanski in letošnji naročniki dobe to številko takoj po izidu, poslali pa jo bomo tudi na ogled. Naj se vsakdo posluži naročilnice! Kdor se zanima, naj piše po brezplačno številko na ogled!

Letna naročnina znaša **samo Din 30.—**, (s štirimi igrami Din 60.—; zahtevate brezplačen prospekt na 12 straneh!)

Pišite:

Založba ljudskih iger
Ljubljana, Zarnikova ulica št. 16

Rata

PRESELITEV
1. OKT.
V ŠELENBURGOVO 7.

Otvoritev gostilne

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem na novo otvoril svojo prejšnjo gostilno v Mariboru Aleksandrova cesta 38. Priporočam se s prvovrstno kuhinjo in izbornim najstarejšim vinom. Sprejemam se tudi abonenti na hrano.

LJUDEVIT VLAHOVIČ.

10% popusta od vseh slik

nabožnih in pokrajinskih dobi, kdor kupi sliko do 31. oktobra 1935 pri

H. Ničman, Ljubljana, Kopitarjeva 2

UMRLA JE NAŠA MAMA, GOSPA

MARIJA ŠLAJPAH ROJ. KASTELIC

POGREB BO V PONEDELJEK, DNE 30. SEPTEMBRA OB 1/3 POPOLDNE IZPRED MRTVAŠNICE SPLOŠNE BOLNIŠNICE NA POKOPALIŠČE K SV. KRIŽU LJUBLJANA, DNE 28. SEPTEMBRA 1935

ZALUJOČI OSTALI

Usnje

in vse čevljarске potrebščine,

dalje veliko izbiro kruponov, boksa, laka, ševroa itd. nudi po najnižjih cenah trdka

FRANC ERJAVEČ, trgovina usnja
Ljubljana, Stari trg 18

Šolske potrebščine

po najnižjih cenah nudi

trgovina **H. NIČMAN** Ljubljana
Kopitarjeva ulica 2

Vino z otoka Visa

Vam nudi po dnevnih cenah

Vinarska zadruga,

VELOSELO, OTOK VIS — DALMACIJA

Svoje skladišče smo te dni odprli

V TRZINU PRI DOMŽALAH

Naša pristna vina se točijo

v gostilni pri

„**NAROBETU**“

kjer se nahaja zadruga klet. Zahvaljujemo se vsem našim cenj. odjemalcem ob priliki velesejma in se priporočamo še nadalje za čim večji obisk.

Uprava zadruga.

Razglas

Uprava Robert Kollmannove ustanove bo prodajala na prostovoljni javni daržbi dne 3. oktobra od 9. ure dopoldne naprej in po potrebi tudi še naslednja dva dni ob istem času razne premičnine iz te zapuščine kakor: spalno, salonsko, jedilno sobno upravo, preproge, zastore, okrasne predmete, kuhinjsko opremo in razne gospodarske predmete. — Družba se bo vršila ob zgoraj navedenem času v vili, Večna pot št. 1 (Kollmannov gradič). — Interesenti si dražbene predmete lahko ogledajo v dneih 1. in 2. oktobra od 9. do 12. ure dopoldne na licu mesta. Dražbeni pogoji bodo sporočili pred pričetkom dražbe vsem navzočim.

Po pooblastilu predsednika
mestni uradni direktor:

Jančigaj I. r.

ZAHVALA.

Za premnože dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti naše preljube, dobre mame, stare mame itd. gospe

Helene Drobnič

vdove po lesnem trgovcu in posestniku

se vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo pa izrekamo: pred. duhovščini, ugled. uradništvu O. U. Z. D. z gosp. ravnateljem dr. Jož. Bohincem na čelu, gosp. zdravnikom zastopnikom Z. B. Z., direktorju liceja gosp. dr. Južu, gosp. kateheti dr. Dolinaru, razrednici gospe Ursičevi in učenkam III. žen. real. gimnazije, vsem darovalcem cvetja, vsem sorodnikom, številnim prijateljem in znancem, ki so od blizu in daleč prišli in v tako častnem številu spremili našo pokojno mamo k večnemu počitku.

Bog bodi vsem obilem plačnik!

Zalujoči ostali.

Vel. Staravas—Ljubljana, dne 29. septembra 1935.

Zahvala

Nenadna, težka, nenadomestljiva izguba naše srčno ljubljene nepozabne mamice, žene, hčerke, sestre itd., gospe

Ivanke Kančeve roj. Kuralt

je dala številnim našim prijateljem in znancem povod za tolmačenje njihovega odkritega in ganljivega sočutja.

Vsem tem in posebej še Vam mnogoštevilni, ki ste od blizu in daleč prišli, da spremito našo blagopokojno ljubljeno na njeni zadnji poti — naša najsrčnejša hvala!

Posebno se zahvaljujemo častiti duhovščini, častitim sestram sv. Vincencija Pavelskega, pevskega društva iz Mengša in Domžal, Gasileki četi in krajevemu odboru Jadranske Straže iz Mengša.

Vsem Vam, mnogoštevilni prijatelji, ki ste ji za njeno zadnjo pot poklonili toliko vencev in cvetja — tudi le naša iskrena hvala!

Topla zahvala velja končno g. prof. dr. Zalokarju in sanatoriju Leonišče za skrbno in požrtvovalno nego blagopokojne.

Mengeš-Domžale, dne 28. septembra 1935.

Globoko zalujoči rodbini KANC-KURALT.

Oskrbite si

za Vaše leposlovne, znanstvene in druge knjige primerne preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij: Dom in Svet, Mladika, Ilustracija, Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

r. z. z. o. z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

Inserirajte v „Slovenca“!